

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

Vlaamse toetsen voor schoolontwikkeling: Een blik op de actualiteit

Commissie voor Onderwijs 27 mei 2026

STEUNPUNT
CENTRALE TOETSEN
IN ONDERWIJS

Werkdomeinen A, C, D, F & G

Overzicht

1. Doel en krachtlijnen Vlaamse toetsen
2. Impact nieuwe minimumdoelen en eindtermen
3. Meerwaarde, mogelijkheden en uitdagingen van leerwinst
4. Samenvatting

Onderdeel	Sprekers
1. Doel en krachtlijnen Vlaamse toetsen	Dr. Carolien Frijns (UGent) & Dr. Nicolas Dirix (UGent)
2. Impact nieuwe minimumdoelen en eindtermen	Dr. Rielke Bogaert (UGent) & Ria Van Huffel (VUB)
3. Meerwaarde, mogelijkheden en uitdagingen van leerwinst	Dr. Jonas Dockx (KU Leuven) & Prof. dr. Koen Aesaert (KU Leuven)
4. Samenvatting en dispatchen van vragen	Dr. Carolien Frijns (UGent) & Dr. Nicolas Dirix (UGent)

1. Doel en krachtlijnen Vlaamse toetsen

Wat is het doel van de Vlaamse toetsen?

Onderwijskwaliteit versterken door het verzamelen van wetenschappelijk onderbouwde (beleids)informatie op verschillende niveaus over het behalen van de eindtermen wiskunde en Nederlands:

- vier momenten van de schoolloopbaan
- populatiebrede afname
- (automatische) verwerking en analyse
- feedback op leerling-, leerlinggroep-, school- en systeemniveau
- trendanalyses
- leerwinstmeting

Wat zijn de stakes van de toetsen?

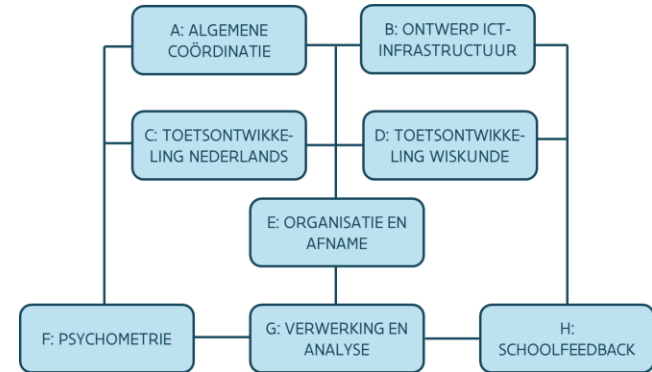
▶ Low stakes voor leerlingen

- Niet doorslaggevend; niet bedoeld voor toegang tot vervolgonderwijs
- Breed evaluatiebeleid
- Resultaten op schoolniveau worden gedeeld met de onderwijsinspectie en de PBD's
- Resultaten mogen niet openbaar gemaakt worden

Hoe pakken we dit aan?

- ▶ Wetenschappelijk consortium sinds december 2020
- ▶ Multidisciplinair team met experts van vijf universiteiten en een hogeschool
- ▶ Structurele samenwerking met het onderwijsveld sinds de start

STEUNPUNT CENTRALE TOETSEN IN ONDERWIJS

Welke visie hanteert het Steunpunt?

- ▶ Visie op basis van wetenschappelijke literatuur en feedback van stakeholders uit het onderwijsveld
- ▶ Verdere valorisatieteksten over relevante onderwerpen zoals toetsen, schoolfeedback en leerwinst

TOETSEN VOOR ONDERWIJSONTWIKKELING

Krachtlijnen voor de centrale toetsen in Vlaanderen

STEUNPUNT
CENTRALE TOETSEN
IN ONDERWIJS

Drie krachtlijnen Vier randvoorwaarden

[Visie - Steunpunt Centrale Toetsen in Onderwijs](#)

Krachtlijnen

1

Betekenisvol

2

Toegankelijk

3

Betrouwbaar en valide

4

Digitaal en adaptief

Toetsen voor onderwijsontwikkeling

Toegankelijk toetsen

UDA-ELEMENTEN

Inclusieve
toetsafname

Precies gedefinieerde
constructen

Toegankelijke,
non-biased items

Toetsaanpassingen

Eenvoudige, heldere en
intuïtieve instructies

Maximale leesbaarheid
en begrijpelijkheid
(inhoudelijk)

Maximale leesbaarheid
en begrijpelijkheid
(vormelijk)

Toegankelijk toetsen: *fairness*

UDA-ELEMENTEN

Inclusieve
toetsafname

Precies gedefinieerde
constructen

Toegankelijke,
non-biased items

Toetsaanpassingen

Eenvoudige, heldere en
intuïtieve instructies

Maximale leesbaarheid
en begrijpelijkheid
(inhoudelijk)

Maximale leesbaarheid
en begrijpelijkheid
(vormelijk)

Randvoorwaarden

Gefaseerd

- Een gefaseerde ontwikkeling en implementatie van de Vlaamse toetsen

Veilig

- Een veilige, ontwikkelingsgerichte context voor scholen
- Zonder ongewenste neveneffecten zoals marktwerking en segregatie

Samen verantwoordelijk

- Een gedeelde verantwoordelijkheid om de toetsen in te zetten voor onderwijs- en schoolontwikkeling: belang van ontwikkelingsgerichte feedback op schoolniveau

TOETSEN VOOR ONDERWIJSONTWIKKELING

Krachtlijnen voor de centrale toetsen in Vlaanderen

STEUNPUNT
CENTRALE TOETSEN
IN ONDERWIJS

STEUNPUNT
CENTRALE TOETSEN
IN ONDERWIJS

VLAAMSE TOETSEN VOOR SCHOOLONTWIKKELING

Het belang van gecontextualiseerde schoolfeedback en leerwinst voor schoolontwikkeling

Feedback

- ✓ Feedback op leerlingniveau
- ✓ Excel klassenraad
- ✓ Factsheets op systeemniveau

Juni 2026

- ✓ Feedback op schoolniveau:
dashboards
- ✓ E-cursus

September 2026

(Studiedag)

November 2026

- ✓ Systeemrapporten

Voorjaar 2027

Snelle oplevering!

Schoolfeedback

- ▶ Einde september
- ▶ Dashboard via Tableau Reader
- ▶ Op niveau...
 - Unit
 - Instelling
 - Vestiging
 - SO: administratieve groep
 - (leerlingengroep)

Vlaanderen is onderwijs & vorming Vlaamse toetsen: schoolfeedback

111111 - Alle vestigingsplaatsen Schooljaar: 2024-2025

Wat wil je graag te weten komen?

Hoeveel van onze leerlingen bereiken de eindtermen? ▼

- Op niveau van de school
- Op niveau van de leerlingengroep

Welk vaardigheidsniveau bereiken onze leerlingen? ▼

- Op niveau van de school
- Op niveau van de leerlingengroep

Hoe doet onze school het in vergelijking met andere scholen?

Wat zijn de toetsgegevens van onze school?

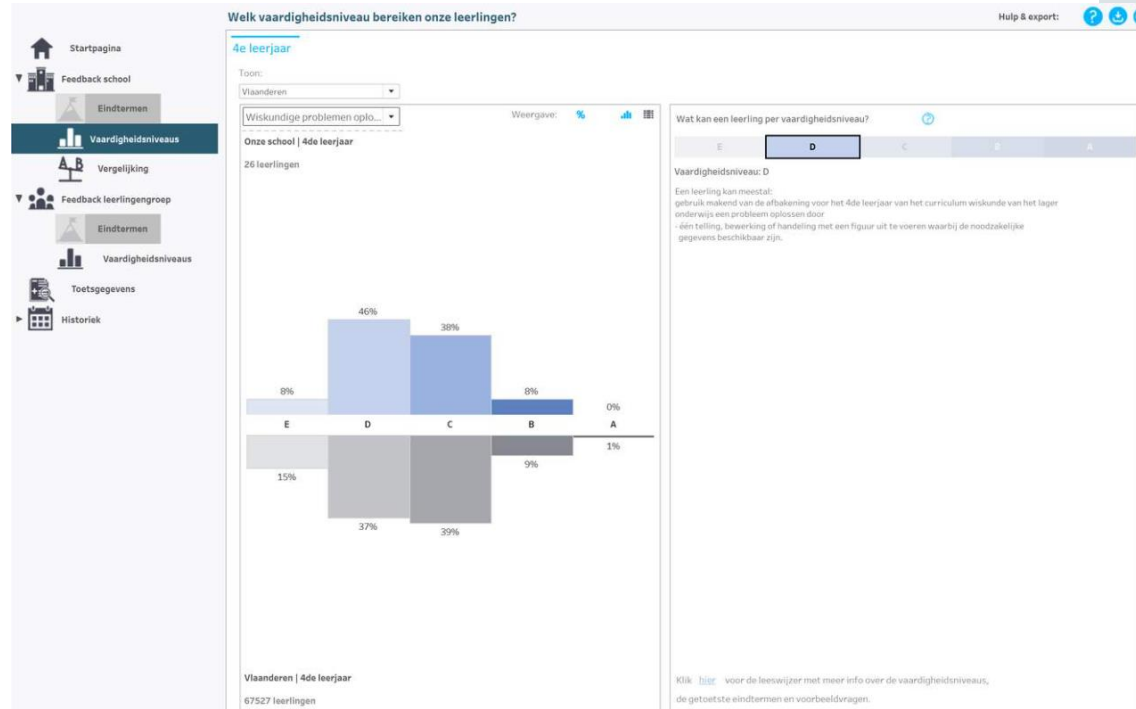
Wat zijn onze schoolresultaten van vorige schooljaren? ▼

- Eindtermen
- Vaardigheidsniveau
- Vergelijking

Schoolfeedback

► Vaardigheidsniveaus & cesuren

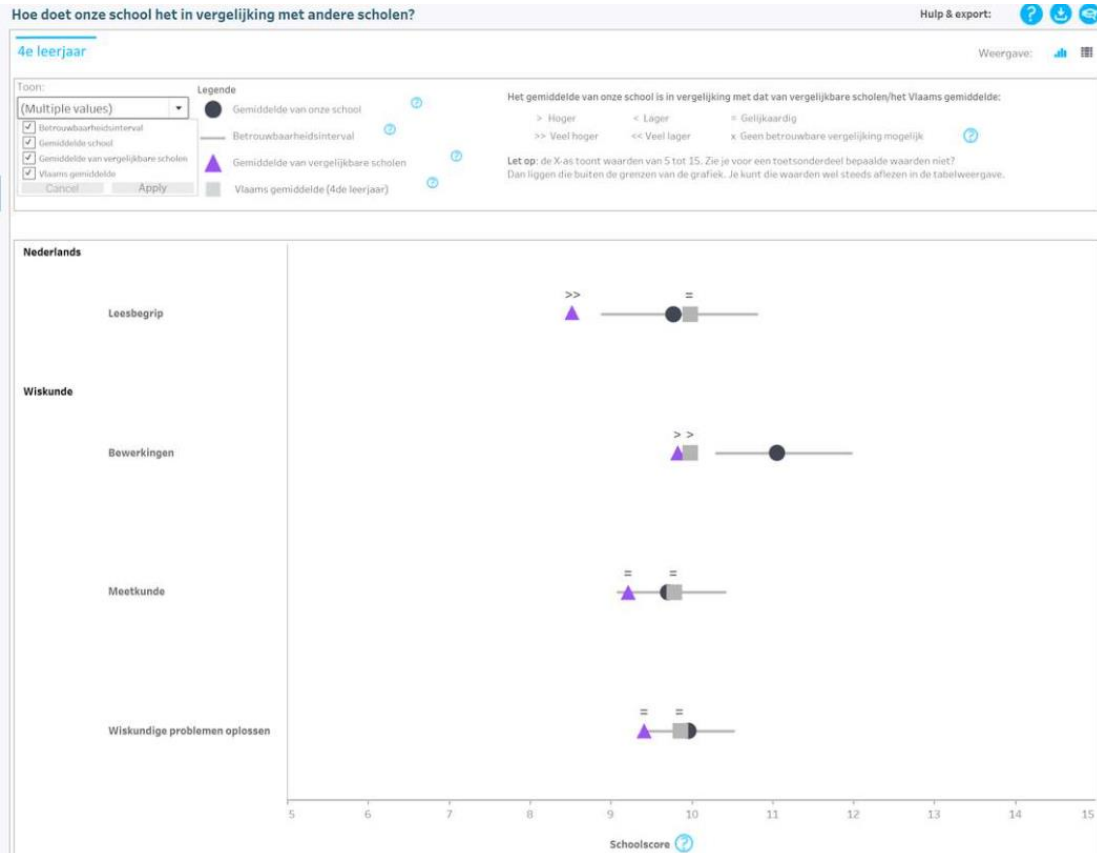
- Verdeling over niveaus
- Vergelijking met Vlaanderen
- Duiding bij vaardigheidsniveaus

Schoolfeedback

► Gecontextualiseerde feedback

- Vergelijking met vergelijkbare school
- Vlaams gemiddelde
- Statistische toets

STEUNPUNT
CENTRALE TOETSEN
IN ONDERWIJS

HOE INCLUSIEF ZIJN DE VLAAMSE TOETSEN?

Meer uitleg over toegankelijk toetsen

STEUNPUNT
CENTRALE TOETSEN
IN ONDERWIJS

GEEN CIJFERS ZONDER CONTEXT

Meer uitleg over de schoolfeedback bij de centrale toetsen

STEUNPUNT
CENTRALE TOETSEN
IN ONDERWIJS

VLAAMSE TOETSEN VOOR SCHOOLONTWIKKELING

Het belang van gecontextualiseerde schoolfeedback en
leerwinst voor schoolontwikkeling

kennishub

Ik ben een...

lid van een schoolteam

ouder

leerling

geïnteresseerde

2. Impact nieuwe minimumdoelen lager onderwijs

Minimumdoelen 4LO/6LO

- ▶ Selectie nieuwe minimumdoelen lager onderwijs
 - Leesbegrip
 - Wiskunde
- ▶ Uitrol nieuwe minimumdoelen lager onderwijs in Vlaamse toetsen

2.1 Selectie nieuwe minimumdoelen lager onderwijs: leesbegrip

Hoe ziet een toets leesbegrip eruit?

Kennismakingstoets N... / Taak 1 van 3

1/8

00:49:55

Intro

Markeerstift

Woordenboek

Intro

Daan is bij zijn opa. In de tuin van opa komen veel eekhoorns voedsel zoeken. Daan vraagt zich af wat eekhoorns eten.

De opa van Daan heeft een groot dierenboek liggen. Oh leuk, de rode eekhoorn staat ook in het boek! Lees je mee?

← Vorige

Volgende →

Hoe ziet een toets leesbegrip eruit?

Kennismakingstoets N... / Taak 1 van 3

6/8

00:48:58

5

Markeerstift

Woordenboek

Daan zoekt informatie over de rode eekhoorn in het dierenboek. Lees de tabel.

De rode eekhoorn	
Klasse	Zoogdieren
Hier woon ik	In Europa en Azië In bossen, parken en tuinen
Zo herken je mij	Roodbruine <u>vacht</u> , witte buik Lange pluimstaart Lange pluimpjes op mijn oren in de winter
Dit eet ik het liefst	Eikels, beukennoten en kastanjes, maar ook bessen Geen pasta, brood of melk, daar krijg ik buikpijn van!
Dit kan ik goed	Springen van boom naar boom Met mijn pluimstaart stuur ik en <u>blijf ik in evenwicht</u> .
Winterslaap	Ik doe geen winterslaap. In de herfst verzamel ik voedsel dat ik op allerlei plekjes verstop. Dat gebruik ik in de winter.

(Naar: deweekevanhetbos, z.d., Ollivier, 2023)

Daan kijkt naar de rode eekhoorns in de tuin. Waar vind je deze eekhoorns nog volgens de tabel en waar niet?

Sleep **ALLE** antwoorden in het juiste vak.

Een bos.

Een ijsvlakte.

Een park.

Hier vind je rode eekhoorns **WEL**

Hier vind je rode eekhoorns **NIET**

✓ Controleren

← Vorige

Volgende →

Construct leesbegrip

- ▶ Construct past bij de nieuwe minimumdoelen en blijft dus hetzelfde

*De vaardigheid om tekstuele informatie in digitale vorm
doelgericht te begrijpen, af te leiden en te evalueren
binnen een brede socio-culturele context.*

Selectie nieuwe minimumdoelen lager onderwijs Nederlands

▶ Selectiecriteria:

- Identiek aan voorgaand selectieproces
 - ✓ Opdrachtdefinitie
 - ✓ Constructrelevantie
 - ✓ Toetstechnische criteria

Nieuwe minimumdoelen lager onderwijs Nederlands

► Work in progress

- Eerste analyse en vergelijking van de nieuwe minimumdoelen met de oude eindtermen
 - Afstemming met interne experts
 - Afstemming met externe experts via denktank
- Uitgebreide analyse en rapport uitschrijven

Geselecteerde eindtermen leesbegrip lager onderwijs

ET 3.2 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beschrijven) de informatie achterhalen in: de gegevens in schema's en tabellen ten dienste van het publiek.

ET 3.4 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = structureren) de informatie ordenen die voorkomt in: voor hen bestemde school- en studieteksten en instructies bij schoolopdrachten.

ET 3.5 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = structureren) de informatie ordenen die voorkomt in: voor hen bestemde verhalen, kinderromans, dialogen, gedichten, kindertijdschriften en jeugencyclopedieën.

ET 3.6 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beoordelen) op basis van, hetzij de eigen mening, hetzij informatie uit andere bronnen, informatie beoordelen die voorkomt in: verschillende voor hen bestemde brieven of uitnodigingen.

ET 3.7 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beoordelen) op basis van, hetzij de eigen mening, hetzij informatie uit andere bronnen, informatie beoordelen die voorkomt in: reclameteksten die rechtstreeks verband houden met hun leefwereld.

Minimumdoelen leesbegrip vierde leerjaar

1.1.5 De leerlingen kunnen expliciet vermelde informatie in teksten weergeven.

1.1.6 De leerlingen kunnen informatie uit een tekst combineren om tot een logische conclusie te komen.

1.1.7 De
hun vaks

Minimumdoelen leesbegrip zesde leerjaar

1.1.8 De

1.1.3 De leerling kan expliciete en impliciete informatie uit een tekst combineren om tot een logische conclusie te komen.

1.1.9 De
het onde

1.1.4 De leerling kan verbanden leggen tussen teksten en zijn/haar vakspecifieke kennis en voorkennis.

1.1.10 D
het lees

1.1.5 De leerling kan vergelijken hoe verschillende auteurs denken over eenzelfde onderwerp.

1.1.11 D
begrip k
leesstrat

1.1.6 De leerling kan beoordelen hoe een tekst zijn/haar standpunt wel of niet beïnvloedt.

1.1.12 D
tekstcon
hoofdlett

1.1.7 De leerling kan zich oriënteren op het lezen, tot leesbegrip komen en het lezen bijsturen door indien nodig relevante leesstrategieën te selecteren en te gebruiken.

en signa
1.1.13 D
herkenn

1.1.8 De leerling kan tonen dat hij/zij de volgende tekstconventies begrijpt: index, inhoudsopgave, legende, tabellen en figuren.

1.1.9 De leerling kan doelen van teksten analyseren aan de hand van tekstkenmerken.

Nieuwe minimumdoelen lager onderwijs Nederlands

- ▶ Opsplitsing in vierde en zesde leerjaar lager onderwijs
 - **Nieuw:** Cesuur voor het vierde leerjaar lager onderwijs

Geselecteerde eindtermen leesbegrip lager onderwijs

ET 3.2 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beschrijven) de informatie achterhalen in: de gegevens in schema's en tabellen ten dienste van het publiek.

ET 3.4 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = structureren) de informatie ordenen die voorkomt in: voor hen bestemde school- en studieteksten en instructies bij schoolopdrachten.

ET 3.5 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = structureren) de informatie ordenen die voorkomt in: voor hen bestemde verhalen, kinderromans, dialogen, gedichten, kindertijdschriften en jeugencyclopedieën.

ET 3.6 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beoordelen) op basis van, hetzij de eigen mening, hetzij informatie uit andere bronnen, informatie beoordelen die voorkomt in: verschillende voor hen bestemde brieven of uitnodigingen.

ET 3.7 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beoordelen) op basis van, hetzij de eigen mening, hetzij informatie uit andere bronnen, informatie beoordelen die voorkomt in: reclameteksten die rechtstreeks verband houden met hun leefwereld.

Minimumdoelen leesbegrip vierde leerjaar

1.1.5 De leerlingen kunnen expliciet vermelde informatie in teksten weergeven.

1.1.6 De leerlingen kunnen informatie uit een tekst combineren om tot een logische conclusie te komen.

1.1.7 De leerlingen kunnen verbanden leggen tussen teksten en hun vakspecifieke kennis en voorkennis.

1.1.8 De leerlingen kunnen beoordelen of de titel bij de tekst past.

1.1.9 De leerlingen kunnen verwoorden hoe de auteur denkt over het onderwerp van de tekst.

1.1.10 De leerlingen kunnen verwoorden hoe een tekst aansluit bij het leesdoel.

1.1.11 De leerlingen kunnen zich oriënteren op het lezen, tot begrip komen en het lezen bijsturen door aangeleerde leesstrategieën te gebruiken.

1.1.12 De leerlingen kunnen tonen dat ze de volgende tekstconventies begrijpen: gebruik van interpunctie, hoofdletters, structuuraanduiders (verwijs-, verbindings- en signaalwoorden), titels, tussentitels en alinea's.

1.1.13 De leerlingen kunnen tonen dat ze doelen van teksten herkennen aan de hand van tekstkenmerken.

Geselecteerde eindtermen leesbegrip lager onderwijs

ET 3.2 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beschrijven) de informatie achterhalen in: de gegevens in schema's en tabellen ten dienste van het publiek.

ET 3.4 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = structureren) de informatie ordenen die voorkomt in: voor hen bestemde school- en studieteksten en instructies bij schoolopdrachten.

ET 3.5 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = structureren) de informatie ordenen die voorkomt in: voor hen bestemde verhalen, kinderromans, dialogen, gedichten, kindertijdschriften en jeugencyclopedieën.

ET 3.6 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beoordelen) op basis van, hetzij de eigen mening, hetzij informatie uit andere bronnen, informatie beoordelen die voorkomt in: verschillende voor hen bestemde brieven of uitnodigingen.

ET 3.7 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beoordelen) op basis van, hetzij de eigen mening, hetzij informatie uit andere bronnen, informatie beoordelen die voorkomt in: reclameteksten die rechtstreeks verband houden met hun leefwereld.

Minimumdoelen leesbegrip zesde leerjaar

1.1.3 De leerling kan expliciete en impliciete informatie uit een tekst combineren om tot een logische conclusie te komen.

1.1.4 De leerling kan verbanden leggen tussen teksten en zijn/haar vakspecifieke kennis en voorkennis.

1.1.5 De leerling kan vergelijken hoe verschillende auteurs denken over eenzelfde onderwerp.

1.1.6 De leerling kan beoordelen hoe een tekst zijn/haar standpunt wel of niet beïnvloedt.

1.1.7 De leerling kan zich oriënteren op het lezen, tot leesbegrip komen en het lezen bijsturen door indien nodig relevante leesstrategieën te selecteren en te gebruiken.

1.1.8 De leerling kan tonen dat hij/zij de volgende tekstconventies begrijpt: index, inhoudsopgave, legende, tabellen en figuren.

1.1.9 De leerling kan doelen van teksten analyseren aan de hand van tekstkenmerken.

Geselecteerde eindtermen leesbegrip lager onderwijs

ET 3.2 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beschrijven) de informatie achterhalen in: de gegevens in schema's en tabellen ten dienste van het publiek.

ET 3.4 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = structureren) de informatie ordenen die voorkomt in: voor hen bestemde school- en studieteksten en instructies bij schoolopdrachten.

ET 3.5 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = structureren) de informatie ordenen die voorkomt in: voor hen bestemde verhalen, kinderromans, dialogen, gedichten, kindertijdschriften en jeugencyclopedia's.

ET 3.6 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beoordelen) op basis van, hetzij de eigen mening, hetzij informatie uit andere bronnen, informatie beoordelen die voorkomt in: verschillende voor hen bestemde brieven of uitnodigingen.

ET 3.7 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beoordelen) op basis van, hetzij de eigen mening, hetzij informatie uit andere bronnen, informatie beoordelen die voorkomt in: reclameteksten die rechtstreeks verband houden met hun leefwereld.

Minimumdoelen leesbegrip vierde leerjaar

1.1.5 De leerlingen kunnen expliciet vermelde informatie in teksten weergeven.

1.1.6 De leerlingen kunnen informatie uit een tekst combineren om tot een logische conclusie te komen.

1.1.7 De leerlingen kunnen verbanden leggen tussen teksten en hun vakspecifieke kennis en voorkennis.

1.1.8 De leerlingen kunnen beoordelen of de titel bij de tekst past.

1.1.9 De leerlingen kunnen verwoorden hoe de auteur denkt over het onderwerp van de tekst.

1.1.10 De leerlingen kunnen verwoorden hoe een tekst aansluit bij het leesdoel.

1.1.11 De leerlingen kunnen zich oriënteren op het lezen, tot begrip komen en het lezen bijsturen door aangeleerde leesstrategieën te gebruiken.

1.1.12 De leerlingen kunnen tonen dat ze de volgende tekstconventies begrijpen: gebruik van interpunctie, hoofdletters, structuuraanduiders (verwijs-, verbindings- en signaalwoorden), titels, tussentitels en alinea's.

1.1.13 De leerlingen kunnen tonen dat ze doelen van teksten herkennen aan de hand van tekstkenmerken.

Geselecteerde eindtermen leesbegrip lager onderwijs

ET 3.2 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beschrijven) de informatie achterhalen in: de gegevens in schema's en tabellen ten dienste van het publiek.

ET 3.4 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = structureren) de informatie ordenen die voorkomt in: voor hen bestemde school- en studieteksten en instructies bij schoolopdrachten.

ET 3.5 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = structureren) de informatie ordenen die voorkomt in: voor hen bestemde verhalen, kinderromans, dialogen, gedichten, kindertijdschriften en jeugencyclopedieën.

ET 3.6 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beoordelen) op basis van, hetzij de eigen mening, hetzij informatie uit andere bronnen, informatie beoordelen die voorkomt in: verschillende voor hen bestemde brieven of uitnodigingen.

ET 3.7 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beoordelen) op basis van, hetzij de eigen mening, hetzij informatie uit andere bronnen, informatie beoordelen die voorkomt in: reclameteksten die rechtstreeks verband houden met hun leefwereld.

Minimumdoelen leesbegrip zesde leerjaar

1.1.3 De leerling kan expliciete en impliciete informatie uit een tekst combineren om tot een logische conclusie te komen.

1.1.4 De leerling kan verbanden leggen tussen teksten en zijn/haar vakspecifieke kennis en voorkennis.

1.1.5 De leerling kan vergelijken hoe verschillende auteurs denken over eenzelfde onderwerp.

1.1.6 De leerling kan beoordelen hoe een tekst zijn/haar standpunt wel of niet beïnvloedt.

1.1.7 De leerling kan zich oriënteren op het lezen, tot leesbegrip komen en het lezen bijsturen door indien nodig relevante leesstrategieën te selecteren en te gebruiken.

1.1.8 De leerling kan tonen dat hij/zij de volgende tekstconventies begrijpt: index, inhoudsopgave, legende, tabellen en figuren.

1.1.9 De leerling kan doelen van teksten analyseren aan de hand van tekstkenmerken.

Nieuwe minimumdoelen lager onderwijs Nederlands

- ▶ Opsplitsing in vierde en zesde leerjaar lager onderwijs
 - **Nieuw:** Cesuur voor het vierde leerjaar lager onderwijs
- ▶ Tekstselectie
 - **Nieuw:** Geen teksttypes meer (o.a. instructies, verhalen, kinderromans, dialogen)
 - 'Tekst'
 - **Nieuw:** Geen doelpubliek meer

Geselecteerde eindtermen leesbegrip lager onderwijs

ET 3.2 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = **beschrijven**) de informatie achterhalen in: de gegevens in schema's en tabellen ten dienste van het publiek.

ET 3.4 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = **structureren**) de informatie ordenen die voorkomt in: voor hen bestemde school- en studieteksten en instructies bij schoolopdrachten.

ET 3.5 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = **structureren**) de informatie ordenen die voorkomt in: voor hen bestemde verhalen, kinderromans, dialogen, **gedichten**, kindertijdschriften en jeugencyclopedieën.

ET 3.6 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = **beoordelen**) op basis van, hetzij de eigen mening, hetzij informatie uit andere bronnen, informatie beoordelen die voorkomt in: verschillende voor hen bestemde brieven of uitnodigingen.

ET 3.7 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = **beoordelen**) op basis van, hetzij de eigen mening, hetzij informatie uit andere bronnen, informatie beoordelen die voorkomt in: reclameteksten die rechtstreeks verband houden met hun leefwereld.

Minimumdoelen leesbegrip vierde leerjaar

1.1.5 De leerlingen kunnen **expliciet vermelde informatie in teksten weergeven**.

1.1.6 De leerlingen kunnen **informatie uit een tekst combineren** om tot een **logische conclusie** te komen.

1.1.7 De leerlingen kunnen verbanden leggen tussen teksten en hun vakspecifieke kennis en voorkennis.

1.1.8 De leerlingen kunnen **beoordelen** of de titel bij de tekst past.

1.1.9 De leerlingen kunnen verwoorden hoe de auteur denkt over het onderwerp van de tekst.

1.1.10 De leerlingen kunnen verwoorden hoe een tekst aansluit bij het **leesdoel**.

1.1.11 De leerlingen kunnen zich oriënteren op het lezen, tot begrip komen en het lezen bijsturen door aangeleerde leesstrategieën te gebruiken.

1.1.12 De leerlingen kunnen tonen dat ze de volgende tekstconventies begrijpen: gebruik van interpunctie, hoofdletters, structuuraanduiders (verwijs-, verbindings- en signaalwoorden), titels, tussentitels en alinea's.

1.1.13 De leerlingen kunnen tonen dat ze doelen van teksten herkennen aan de hand van tekstkenmerken.

Geselecteerde eindtermen leesbegrip lager onderwijs

ET 3.2 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = **beschrijven**) de informatie achterhalen in: de gegevens in schema's en tabellen ten dienste van het publiek.

ET 3.4 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = **structureren**) de informatie ordenen die voorkomt in: voor hen bestemde school- en studieteksten en instructies bij schoolopdrachten.

ET 3.5 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = **structureren**) de informatie ordenen die voorkomt in: voor hen bestemde verhalen, kinderromans, dialogen, **gedichten**, kindertijdschriften en jeugencyclopedieën.

ET 3.6 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = **beoordelen**) op basis van, hetzij de eigen mening, hetzij informatie uit andere bronnen, informatie beoordelen die voorkomt in: verschillende voor hen bestemde brieven of uitnodigingen.

ET 3.7 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = **beoordelen**) op basis van, hetzij de eigen mening, hetzij informatie uit andere bronnen, informatie beoordelen die voorkomt in: reclameteksten die rechtstreeks verband houden met hun leefwereld.

Minimumdoelen leesbegrip zesde leerjaar

1.1.3 De leerling kan **expliciete en impliciete informatie uit een tekst combineren** om tot een **logische conclusie** te komen.

1.1.4 De leerling kan verbanden leggen tussen teksten en zijn/haar vakspecifieke kennis en voorkennis.

1.1.5 De leerling kan **vergelijken hoe verschillende auteurs denken over eenzelfde onderwerp**.

1.1.6 De leerling kan **beoordelen** hoe een tekst zijn/haar standpunt wel of niet beïnvloedt.

1.1.7 De leerling kan zich oriënteren op het lezen, tot leesbegrip komen en het lezen bijsturen door indien nodig relevante leesstrategieën te selecteren en te gebruiken.

1.1.8 De leerling kan tonen dat hij/zij de volgende tekstconventies begrijpt: index, inhoudsopgave, legende, tabellen en figuren.

1.1.9 De leerling kan doelen van teksten analyseren aan de hand van tekstkenmerken.

Nieuwe minimumdoelen lager onderwijs Nederlands

- ▶ Opsplitsing in vierde en zesde leerjaar lager onderwijs
 - **Nieuw:** Cesuur voor het vierde leerjaar lager onderwijs
- ▶ Tekstselectie
 - **Nieuw:** Geen teksttypes meer (o.a. instructies, verhalen, kinderromans, dialogen)
 - 'Tekst'
 - **Nieuw:** Geen doelpubliek meer
- ▶ Verwerkingsniveaus
 - **Beschrijven:** bv. informatie in teksten weergeven
 - **Structureren:** bv. informatie uit een tekst combineren om tot een logische conclusie te komen
 - **Beoordelen:** bv. beoordelen of de titel bij een tekst past

Nieuwe minimumdoelen lager onderwijs Nederlands

- ▶ Opsplitsing in vierde en zesde leerjaar lager onderwijs
 - **Nieuw:** Cesuur voor het vierde leerjaar lager onderwijs
- ▶ Tekstselectie
 - **Nieuw:** Geen teksttypes meer (o.a. instructies, verhalen, kinderromans, dialogen)
 - 'Tekst'
 - **Nieuw:** Geen doelpubliek meer
- ▶ Verwerkingsniveaus
 - **Beschrijven:** bv. informatie in teksten weergeven
 - **Structureren:** bv. informatie uit een tekst combineren om tot een logische conclusie te komen
 - **Beoordelen:** bv. beoordelen of de titel bij een tekst past
- ▶ Selectie nieuwe minimumdoelen
 - **Niet geselecteerd**
 - **Geselecteerd**
 - **Functioneel gebruik**

Nieuwe minimumdoelen lager onderwijs Nederlands

Minimumdoelen leesbegrip vierde leerjaar

1.1.5 De leerlingen kunnen expliciet vermelde informatie in teksten weergeven.

1.1.6 De leerlingen kunnen informatie uit een tekst combineren om tot een logische conclusie te komen.

1.1.7 De leerlingen kunnen verbanden leggen tussen teksten en hun vakspecifieke kennis en voorkennis.

1.1.8 De leerlingen kunnen beoordelen of de titel bij de tekst past.

1.1.9 De leerlingen kunnen verwoorden hoe de auteur denkt over het onderwerp van de tekst.

1.1.10 De leerlingen kunnen verwoorden hoe een tekst aansluit bij het leesdoel.

1.1.11 De leerlingen kunnen zich oriënteren op het lezen, tot begrip komen en het lezen bijsturen door aangeleerde leesstrategieën te gebruiken.

1.1.12 De leerlingen kunnen tonen dat ze de volgende tekstconventies begrijpen: gebruik van interpunctie, hoofdletters, structuuraanduiders (verwijs-, verbindings- en signaalwoorden), titels, tussentitels en alinea's.

1.1.13 De leerlingen kunnen tonen dat ze doelen van teksten herkennen aan de hand van tekstenkenmerken.

Minimumdoelen leesbegrip zesde leerjaar

1.1.3 De leerling kan expliciete en impliciete informatie uit een tekst combineren om tot een logische conclusie te komen.

1.1.4 De leerling kan verbanden leggen tussen teksten en zijn/haar vakspecifieke kennis en voorkennis.

1.1.5 De leerling kan vergelijken hoe verschillende auteurs denken over eenzelfde onderwerp.

1.1.6 De leerling kan beoordelen hoe een tekst zijn/haar standpunt wel of niet beïnvloedt.

1.1.7 De leerling kan zich oriënteren op het lezen, tot leesbegrip komen en het lezen bijsturen door indien nodig relevante leesstrategieën te selecteren en te gebruiken.

1.1.8 De leerling kan tonen dat hij/zij de volgende tekstconventies begrijpt: index, inhoudsopgave, legende, tabellen en figuren.

1.1.9 De leerling kan doelen van teksten analyseren aan de hand van tekstenkenmerken.

▶ Selectie nieuwe minimumdoelen

→ Niet geselecteerd

→ Geselecteerd

→ Functioneel gebruik

Nieuwe minimumdoelen lager onderwijs Nederlands

Minimumdoelen leesbegrip vierde leerjaar

1.1.5 De leerlingen kunnen expliciet vermelde informatie in teksten weergeven.

1.1.6 De leerlingen kunnen informatie uit een tekst combineren om tot een logische conclusie te komen.

1.1.7 De leerlingen kunnen verbanden leggen tussen teksten en hun vakspecifieke kennis en voorkennis.

1.1.8 De leerlingen kunnen beoordelen of de titel bij de tekst past.

1.1.9 De leerlingen kunnen verwoorden hoe de auteur denkt over het onderwerp van de tekst.

1.1.10 De leerlingen kunnen verwoorden hoe een tekst aansluit bij het leesdoel.

1.1.11 De leerlingen kunnen zich oriënteren op het lezen, tot begrip komen en het lezen bijsturen door aangeleerde leesstrategieën te gebruiken.

1.1.12 De leerlingen kunnen tonen dat ze de volgende tekstconventies begrijpen: gebruik van interpunctie, hoofdletters, structuuraanduiders (verwijs-, verbindings- en signaalwoorden), titels, tussentitels en alinea's.

1.1.13 De leerlingen kunnen tonen dat ze doelen van teksten herkennen aan de hand van tekstkenmerken.

Minimumdoelen leesbegrip zesde leerjaar

1.1.3 De leerling kan expliciete en impliciete informatie uit een tekst combineren om tot een logische conclusie te komen.

1.1.4 De leerling kan verbanden leggen tussen teksten en zijn/haar vakspecifieke kennis en voorkennis.

1.1.5 De leerling kan vergelijken hoe verschillende auteurs denken over eenzelfde onderwerp.

1.1.6 De leerling kan beoordelen hoe een tekst zijn/haar standpunt wel of niet beïnvloedt.

1.1.7 De leerling kan zich oriënteren op het lezen, tot leesbegrip komen en het lezen bijsturen door indien nodig relevante leesstrategieën te selecteren en te gebruiken.

1.1.8 De leerling kan tonen dat hij/zij de volgende tekstconventies begrijpt: index, inhoudsopgave, legende, tabellen en figuren.

1.1.9 De leerling kan doelen van teksten analyseren aan de hand van tekstkenmerken.

► Selectie nieuwe minimumdoelen

- Niet geselecteerd
- Geselecteerd
- Functioneel gebruik

Nieuwe minimumdoelen lager onderwijs Nederlands

▶ Voorlopige conclusies

- Alle teksten en toetsvragen blijven bruikbaar
- Nieuwe toetsvragen zijn nodig in functie van nieuwe toetsinhouden
- Opsplitsing in vierde en zesde leerjaar lager onderwijs
 - Cesuur voor vierde én zesde leerjaar lager onderwijs

2.2 Selectie minimumdoelen lager onderwijs: wiskunde

Selectie minimumdoelen LO wiskunde

▶ Toets wiskunde bestaat voor het 4de en 6de leerjaar LO uit volgende toetsonderdelen:

→ Breedthema “wiskundige problemen oplossen”

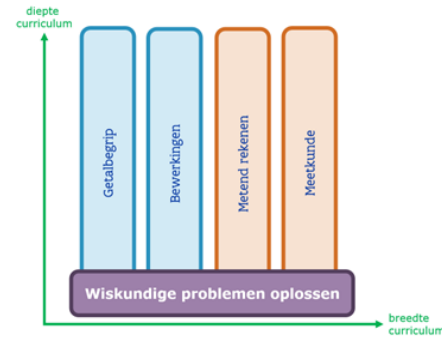
→ Dieptethema’s:

- × Getalbegrip
- × Bewerkingen
- × Metend rekenen
- × Meetkunde

▶ Selectiecriteria:

→ Identiek aan voorgaand selectieproces

- ✓ Opdrachtdefinitie
- ✓ Constructrelevantie
- ✓ Toetstechnische criteria

Toets wiskunde

► Construct

De concepten en vaardigheden omschreven in de respectievelijke eindtermen / minimumdoelen wiskunde kennen, begrijpen en doelgericht toepassen, zowel met als zonder context en dit binnen een digitale toetsomgeving.

Selectie minimumdoelen LO wiskunde

▶ Work in progress

- Eerste analyse en vergelijking van de minimumdoelen met de oude eindtermen
- Afstemming met interne experts
- Afstemming met externe experts via denktank 3 juni 2026
- Uitgebreide analyse en rapport uitschrijven

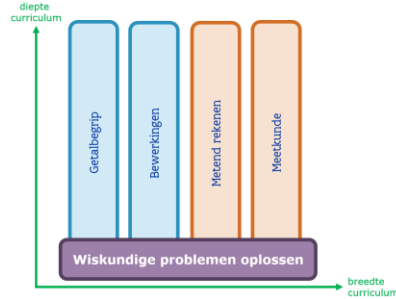
▶ Voorlopige conclusies

- Koppeling van minimumdoelen wiskunde aan de thema's is mogelijk
- > 99% van alle toetsvragen blijven bruikbaar
 - × Bijv. Het maalteken . niet meer expliciet opgenomen in de minimumdoelen
- Nieuwe toetsvragen zijn nodig in functie van
 - × nieuwe toetsinhouden
 - × toetsinhouden die verschoven zijn van 6de leerjaar naar 4de leerjaar

▶ Opsplitsing in vierde en zesde leerjaar lager onderwijs

- Cesuur voor vierde én zesde leerjaar lager onderwijs

Eindtermenselectie wiskunde lager onderwijs

→ Afbakening eindtermen 4de leerjaar

Getalbegrip		Bewerkingen		Metend rekenen		Meetkunde	
1.1	1.11	1.13	1.24	2.1	2.8	3.1	3.4
1.2	1.12	1.14	1.25	2.2	2.9	3.2	3.5
1.3	1.15	1.16	1.26	2.3	2.10	3.3	3.7
1.4	1.17	1.21	1.27	2.6	2.19		
1.5	1.18	1.22	1.28	2.7			
1.6	1.19	1.23	2.11				
1.7	1.20						
1.8	1.28						
1.9	2.5						
1.10							

Breedthema
wiskundige problemen
oplossen

1.29
4.2

Selectie minimumdoelen lager onderwijs wiskunde

► Vierde leerjaar

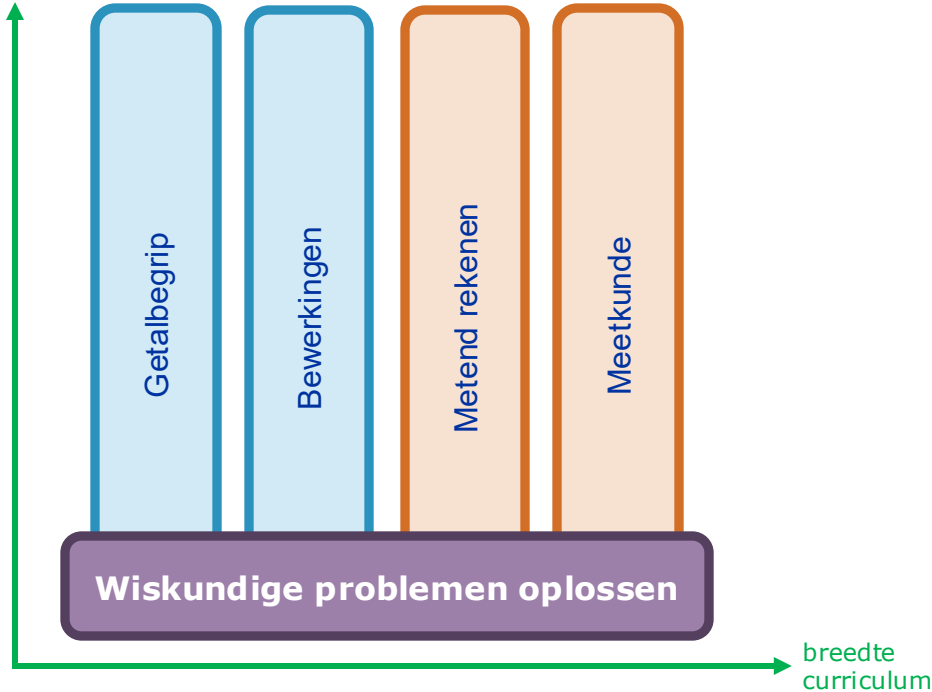
- L4-2.1.1, L4-2.1.2 -> L4-2.1.19
- L4-2.2.1, L4-2.2.2 -> L4-2.2.29
- L4-2.3.1, L4-2.3.2 -> L4-2.3.45
- L4-2.4.1, L4-2.4.2 -> L4-2.4.24
- L4-2.5.1, L4-2.5.1, L4-2.5.3
- L4-2.6.1, L4-2.6.2

► Zesde leerjaar

- L6-2.1.1, L6-2.1.2 -> L6-2.1.18
- L6-2.2.1, L6-2.2.2 -> L6-2.2.23
- L6-2.3.1, L6-2.3.2 -> L6-2.3.36
- L6-2.4.1, L6-2.4.2 -> L6-2.4.27
- L6-2.5.1, L6-2.5.2 -> L6-2.5.14
- L6-2.6.1, L6-2.6.2

Toetsdesign wiskunde lager onderwijs wiskunde

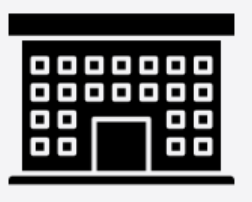
diepte
curriculum

4 dieptethema's en 1 breedthema

Minimumdoelen op unieke wijze
gekoppeld aan thema's

Afnamedesign wiskunde lager onderwijs

School X

School Y

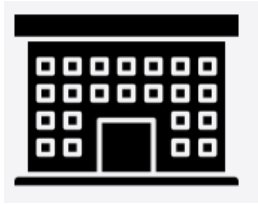
School Z

diepte
curriculum

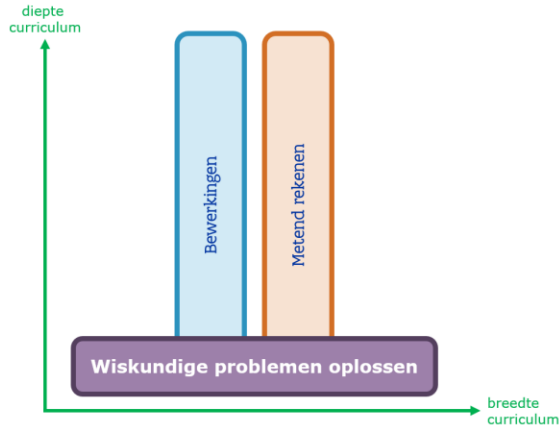
breedte
curriculum

Longitudinaal afnamedesign wiskunde lager onderwijs

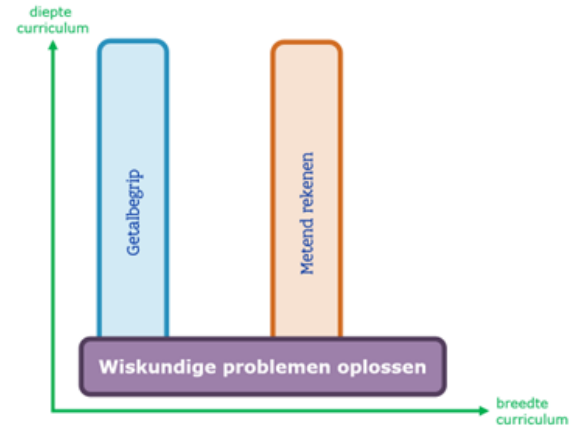

School X

4de leerjaar
Schooljaar n

6de leerjaar
Schooljaar n+2

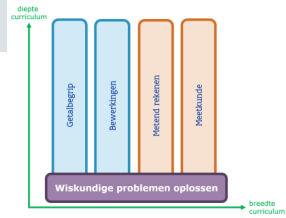

1 zelfde dieptethema als
4de leerjaar
en 1 nieuw

Koppeling minimumdoelen wiskunde aan thema's

► vierde leerjaar

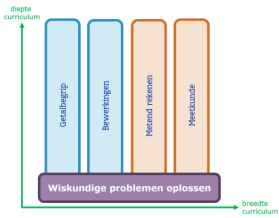
Getalbegrip	Bewerkingen	Metend rekenen	Meetkunde	WPO
L4-2.1.1	L4-2.2.6	L4-2.3.1	L4-2.3.44	L4-2.6.1
L4-2.1.2	L4-2.2.7	L4-2.3.2	L4-2.3.45	L4-2.6.2
L4-2.1.3	L4-2.2.8	L4-2.3.3	L4-2.4.1	
L4-2.1.4	L4-2.2.11	L4-2.3.4	L4-2.4.2	
L4-2.1.5	L4-2.2.12	L4-2.3.5	L4-2.4.3	
⋮	⋮	⋮	⋮	
L4-2.2.26			L4-2.4.21	
L4-2.5.1	L4-2.3.27	L4-2.3.40	L4-2.4.22	
L4-2.5.2	L4-2.3.28	L4-2.3.41	L4-2.4.23	
L4-2.5.3	L4-2.3.29	L4-2.3.42	L4-2.4.24	
L4-2.5.3	L4-2.3.30	L4-2.3.43		
L4-2.6.2	L4-2.6.2	L4-2.6.2	L4-2.6.2	

Koppeling minimumdoelen wiskunde aan thema's

► vierde leerjaar

► zesde leerjaar

Getalbegrip	Bewerkingen	Metend rekenen	Meetkunde	WPO
L6-2.1.1	L6-2.2.1	L6-2.3.1	L6-2.3.13	L6-2.6.1
L6-2.1.2	L6-2.2.2	L6-2.3.2	L6-2.4.1	L6-2.6.2
L6-2.1.3	L6-2.2.3	L6-2.3.3	L6-2.4.2	
L6-2.1.4	L6-2.2.4	L6-2.3.4	L6-2.4.3	
L6-2.1.5	L6-2.2.5	L6-2.3.5	L6-2.4.4	
⋮	⋮	⋮	⋮	
L6-2.5.6	L6-2.5.8	L6-2.3.33	L6-2.4.24	
L6-2.5.11	L6-2.5.9	L6-2.3.34	L6-2.4.25	
L6-2.5.12	L6-2.5.10	L6-2.3.35	L6-2.4.26	
L6-2.5.13	L6-2.5.14	L6-2.3.36	L6-2.4.27	
L6-2.6.2	L6-2.6.2	L6-2.6.2	L6-2.6.2	

Toetsvragen wiskunde – enkele voorbeelden

► vierde leerjaar – dieptethema getalbegrip

 Markeerstift

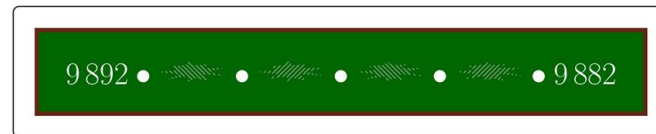
 Woordenboek

Roan telt juist terug met sprongen van 2. Hij schrijft de getallen op het bord. De meester veegt enkele getallen weg.

Welke getallen heeft de meester van het bord geveegd?

Typ een getal in alle vakjes.

9 892 • • • • • 9 882

Toetsvragen wiskunde – enkele voorbeelden

► vierde leerjaar – dieptethema bewerkingen

✎ Markeerstift

📖 Woordenboek

Sam en Wassim maken bewerkingen. Ze rekenen allebei juist.

Hebben Sam en Wassim dezelfde uitkomst?

Klik in elke rij één bolletje aan.

	dezelfde uitkomst	een andere uitkomst
	☐	☐
	☐	☐

Toetsvragen wiskunde – enkele voorbeelden

► vierde leerjaar – dieptethema metend rekenen

✎ Markeerstift

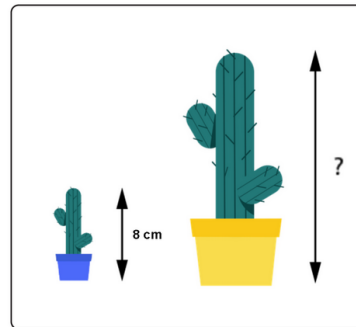
🧮 Rekenmachine

📖 Woordenboek

Hoe hoog is de grote cactus ongeveer?

Klik het best passende antwoord aan.

- 10 cm
- 20 cm
- 30 cm
- 40 cm

Toetsvragen wiskunde – enkele voorbeelden

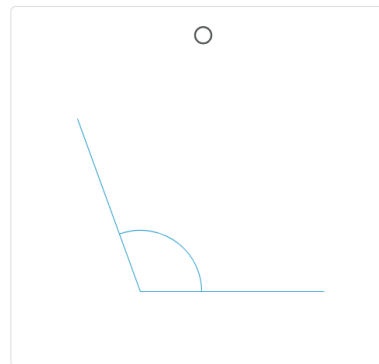
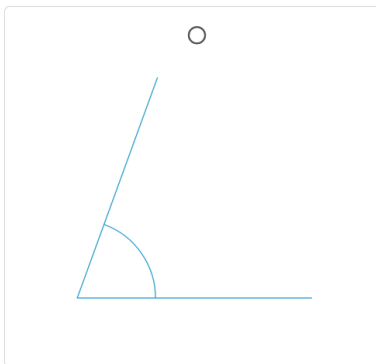
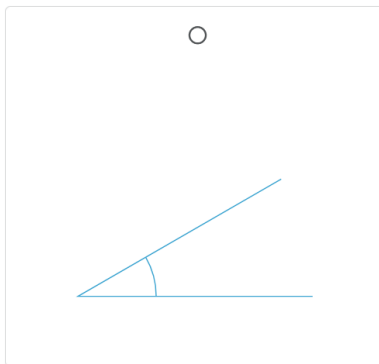
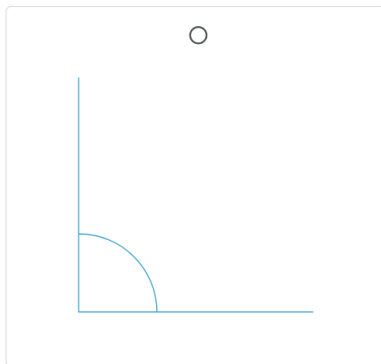
► vierde leerjaar – dieptethema meetkunde

✎ Markeerstift

📖 Woordenboek

Welke hoek is stomp?

Klik het juiste antwoord aan.

Toetsvragen wiskunde – enkele voorbeelden

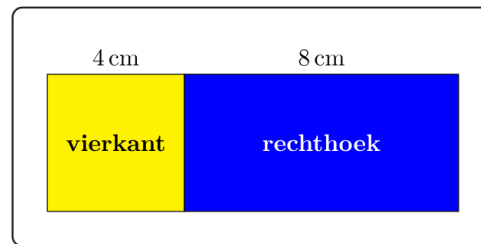
► vierde leerjaar – breedtethema wiskundige problemen oplossen

✎ Markeerstift 🧮 Rekenmachine 📖 Woordenboek

Hoe groot is de omtrek van de blauwe rechthoek?

Klik het juiste antwoord aan.

- 8 cm
- 16 cm
- 20 cm
- 24 cm

vaardigheidsniveaus getalbegrip 4de leerjaar

E	D	C	B	A
<p>Een leerling beheerst nog niet alle deelaspecten van vaardigheidsniveau D.</p>	<p>Een leerling kan meestal:</p> <ul style="list-style-type: none">- verder tellen in een rij met gelijke stappen van 1, 2, 5 of machten van 10 door zelf de stapgrootte af te leiden.- het verband benoemen tussen de positie van een cijfer in een getal en optellen of aftrekken met 10, 100 en 1000.- de ontbrekende getallen in een rij veelvouden van een eenvoudig getal aanvullen.- een aantal objecten weergeven met een natuurlijk getal of een deel van een grootheid met een breuk.- natuurlijke getallen van maximaal vier cijfers vergelijken en ordenen zowel met als zonder context, daarbij eventueel de symbolen $<$, $>$, $=$, en \neq hanteren en de betekenis van die symbolen verwoorden.- een bewerking genoteerd in symbolen beschrijven in woorden en omgekeerd en het juiste bewerkingsteken invullen in een bewerking waarbij de uitkomst gegeven is.- een natuurlijk getal of een kommagetal aflezen van een meetlat, een weegschaal, een maatbeker of een thermometer en een natuurlijk getal als lengte aanduiden op een meetlat.- elementaire bewerkingen uitvoeren: optellen en aftrekken met getallen kleiner dan 20; vermenigvuldigen en delen tot en met de tafels van 10.	<p>Een leerling kan meestal ook:</p> <ul style="list-style-type: none">- terugtellen in een rij met gelijke stappen van 1, 2, 5 of machten van 10.- de begrippen som, verschil, product, quotiënt, teller, noemer, breukstreep, stambreuk, veelvouden en delers benoemen en gebruiken.- positieve en negatieve getallen met maximaal vijf cijfers ordenen en vergelijken in termen van 'meer' of 'minder' in een context.- aangeven welke optelling of aftrekking nodig is om een vraagstuk op te lossen.- uitspraken evalueren waarin de symbolen $<$, $>$ en $=$ voorkomen.- in een context een gegeven aflezen van een tabel, een schema of een diagram en bij een reeks gegevens het bijhorend diagram aanduiden.- van een getal de deelbaarheid door 2, 5 of 10 nagaan.- een getal afronden tot op het tiental, het honderdtal of het duizendtal.- veelvouden van getallen kleiner dan 10 bepalen.- positieve en negatieve temperaturen aflezen op een thermometer en aanduiden of het vriest.	<p>Een leerling kan meestal ook:</p> <ul style="list-style-type: none">- de wiskundige relatie tussen het verdelen in groepen en de deling en tussen de herhaalde optelling en de vermenigvuldiging gebruiken.- een deel van een grootheid noteren als een breuk met noemer 100.- een getal en een breuk aanduiden op een getallenas waarbij het aantal intervallen tussen 0 en 1 overeenstemt met de noemer van die breuk.- de symbolen $<$, $>$, $=$ en \neq hanteren om stambreuken en kommagetallen met twee cijfers na de komma te vergelijken en te ordenen.- aangeven welke vermenigvuldiging of deling nodig is om een vraagstuk op te lossen.- een natuurlijk getal of kommagetal als lengte aflezen van een meetlat waarbij niet vanaf 0 gemeten wordt.- in een context gegevens uit een tabel, een schema of een diagram interpreteren.- de uitkomst van een gegeven optelling of aftrekking controleren door de omgekeerde bewerking te maken.- een kommagetal met twee cijfers na de komma afronden naar een bruikbaar geheel getal in een context.- de delers van getallen kleiner dan 20 bepalen.	<p>Een leerling kan meestal ook:</p> <ul style="list-style-type: none">- breuken met al dan niet verschillende noemers ordenen.- een vermenigvuldiging met of een deling door 5 of 25 herschrijven als een samengestelde bewerking.- de uitkomst van een gegeven vermenigvuldiging of deling controleren door de omgekeerde bewerking te maken.- een getal ruwer of nauwkeuriger afronden naargelang van de context.- (gemeenschappelijke) delers van getallen kleiner dan 100 of (gemeenschappelijke) veelvouden van getallen kleiner dan 20 bepalen.

vaardigheidsniveau US getalbegrip 6de leerjaar

E	D	C	B	A
<p>Een leerling beheert nog niet alle deelaspect en van vaardigheidsniveau D.</p>	<p>Een leerling kan meestal:</p> <p>WISKUNDIGE BEGRIPPEN EN SYMBOLEN</p> <ul style="list-style-type: none"> de begrippen som, verschil, product, quotiënt, optellen, aftrekken, vermenigvuldigen, delen, teller, noemer, breukstreep, stambreuk, rest, veelvouden en delers benoemen. in een context de functie van een getal (code, hoeveelheid, rangorde of maatgetal) bepalen. een breuk, genoteerd in woorden, omzetten in een wiskundige notatie. <p>ELEMENTAIRE BEWERKINGEN</p> <ul style="list-style-type: none"> verder tellen of terugtellen in een rij met gelijke stappen van 1, 2, 5 of machten van 10. elementaire bewerkingen uitvoeren: optellen en aftrekken met getallen kleiner dan 20; vermenigvuldigen en delen tot en met de tafels van 10. <p>GETALLEN ORDENEN</p> <ul style="list-style-type: none"> natuurlijke getallen vergelijken en ordenen zowel met als zonder context en daarbij de symbolen $<$, $>$, $=$, en \neq hanteren. in een context kommagetallen en negatieve getallen ordenen. <p>POSITIESTELSEL</p> <ul style="list-style-type: none"> aangeven welk cijfer van een getal verandert bij optellen of aftrekken met een macht van 10. de waarde van een cijfer in een natuurlijk getal benoemen op basis van zijn positie in het plaatswaardesysteem. <p>HOEVEELHEIDSAAN DUIDING EN</p> <ul style="list-style-type: none"> in een context een gegeven aflezen van een staafdiagram en bij een reeks gegevens het bijbehorend staafdiagram aanduiden. <p>VEELVOUDEN EN DELERS</p> <ul style="list-style-type: none"> nagaan of een getal deelbaar is door 2, 5 of 10. in een rij de ontbreken de veelvouden van een getal kleiner dan 20 aanvullen. gemeenschappelijke veelvouden of delers bepalen uit een (gedeeltelijk) gegeven opsomming. 	<p>Een leerling kan meestal ook:</p> <p>WISKUNDIGE BEGRIPPEN EN SYMBOLEN</p> <ul style="list-style-type: none"> het juiste bewerkingstekens invullen in een bewerking. een kommagetal omzetten in woorden als tienden, honderdsten en duizendsten en omgekeerd. een groot getal, in woorden omschreven, noteren met cijfers of omgekeerd. een bewerking, genoteerd in symbolen, beschrijven in woorden en omgekeerd. <p>ELEMENTAIRE BEWERKINGEN</p> <ul style="list-style-type: none"> de uitkomst van een optelling of aftrekking controleren door de omgekeerde bewerking te maken. <p>GETALLEN ORDENEN</p> <ul style="list-style-type: none"> natuurlijke getallen en kommagetallen op een getallenas plaatsen of bepalen welk (kommagetal) bij een plaats op een getallenas hoort. kommagetallen met twee decimalen vergelijken en ordenen en daarbij de symbolen $<$, $>$, $=$ en \neq hanteren. <p>RELATIE BREUK – DECIMAAL GETAL – PROCENT</p> <ul style="list-style-type: none"> een breuk met noemer 10, 100 of 1000 omzetten in een kommagetal en omgekeerd. een percentage omzetten in een kommagetal of breuk en omgekeerd. gelijkwaardigheid tussen kommagetallen, percentages en breuken beoordelen. <p>HOEVEELHEIDSAAN DUIDING EN</p> <ul style="list-style-type: none"> in een context gegevens aflezen en interpreteren van een tabel, een schema of een schijfdiagram en bij een reeks gegevens het bijbehorend schijfdiagram aanduiden. een natuurlijk getal of kommagetal als lengte aflezen van een meetlat waarbij niet vanaf 0 gemeten wordt. positieve en negatieve temperaturen aflezen op een thermometer en aanduiden of het vriest. getallen uit andere wiskundige systemen (zoals Romeinse cijfers of braille) aflezen en omvormen. <p>VEELVOUDEN EN DELERS</p> <ul style="list-style-type: none"> aangeven of de rest bij een deling 0 is. (gemeenschappelijke) veelvouden en delers van getallen kleiner dan 20 bepalen. 	<p>Een leerling kan meestal ook:</p> <p>WISKUNDIGE BEGRIPPEN EN SYMBOLEN</p> <ul style="list-style-type: none"> de symbolen $()$, $+$, $-$, $/$, $\%$ hanteren. een breuk, genoteerd in termen van kwarten, omzetten in een wiskundige notatie. een breuk gebruiken om een kans weer te geven. een deel van een grootte of een deel van een geheel noteren als een breuk. <p>ELEMENTAIRE BEWERKINGEN</p> <ul style="list-style-type: none"> terugtellen in een rij met gelijke stappen van 1, 2, 5 of machten van 10 waarbij een brug gemaakt moet worden, zoals van een honderdduizendtal naar een tienduizendtal. de uitkomst van een vermenigvuldiging of deling controleren door de omgekeerde bewerking te maken. <p>GETALLEN ORDENEN</p> <ul style="list-style-type: none"> bepalen welk natuurlijk getal hoort bij een plaats op een getallenas waarbij het interval verschild van 1. breuken op een getallenas plaatsen. positieve en negatieve getallen ordenen en daarbij de symbolen $<$, $>$, $=$ en \neq hanteren. <p>POSITIESTELSEL</p> <ul style="list-style-type: none"> de waarde van een cijfer in een kommagetal benoemen op basis van zijn positie in het plaatswaardesysteem. <p>RELATIE TUSSEN BEWERKINGEN</p> <ul style="list-style-type: none"> de wiskundige relatie tussen het verdelen in groepen en de deling en tussen de herhaalde optelling en de vermenigvuldiging gebruiken. een vermenigvuldiging met of een deling door 5 of 25 schrijven als een samengestelde bewerking. een vermenigvuldiging met of een deling door getallen zoals 0,01 of 0,5 schrijven als de omgekeerde bewerking met een geheel getal. <p>RELATIE BREUK – DECIMAAL GETAL – PROCENT</p> <ul style="list-style-type: none"> een breuk vereenvoudigen. de gelijkwaardigheid van twee breuken beoordelen. <p>VEELVOUDEN EN DELERS</p> <ul style="list-style-type: none"> het kleinste gemeenschappelijke veelvoud van meerdere getallen kleiner dan 10 bepalen, al dan niet in een context. <p>GETALLEN AFRONDEN</p> <ul style="list-style-type: none"> een getal afronden tot op de eenheid, het tiental, het honderdtal of het duizendtal. in een context een kommagetal met twee cijfers na de komma afronden naar een bruikbaar geheel getal. 	<p>Een leerling kan meestal ook:</p> <p>WISKUNDIGE BEGRIPPEN EN SYMBOLEN</p> <ul style="list-style-type: none"> de begrippen som, verschil, product, quotiënt, teller, noemer, breukstreep, stambreuk, rest, veelvouden en delers gebruiken. aangeven of breuken gelijknamig zijn. een combinatie van bewerkingen, genoteerd in symbolen, beschrijven in woorden en omgekeerd en de juiste bewerkingstekens en haakjes invullen in een bewerking. een vraagstuk oplossen door verhoudingen en breuken te gebruiken. <p>GETALLEN ORDENEN</p> <ul style="list-style-type: none"> positieve en negatieve kommagetallen met maximaal drie decimalen vergelijken en ordenen en daarbij de symbolen $<$, $>$, $=$ en \neq hanteren. een combinatie van kommagetallen, breuken en percentages ordenen. <p>HOEVEELHEIDSAAN DUIDING EN</p> <ul style="list-style-type: none"> positieve en negatieve temperaturen afleiden uit een vraagstuk, uit een diagram of uit een schema en aangeven of het vriest. een niet telbare hoeveelheid schatten uit een realistische context. <p>VEELVOUDEN EN DELERS</p> <ul style="list-style-type: none"> nagaan of een getal deelbaar is door 3 of 9. de delers of (grootste) gemeenschappelijke delers van getallen kleiner dan 100 of de veelvouden of (kleinste) gemeenschappelijke veelvouden van getallen kleiner dan 20 bepalen, al dan niet in een context. de betekenis van gemeenschappelijke veelvouden en delers gebruiken en interpreteren. <p>GETALLEN AFRONDEN</p> <ul style="list-style-type: none"> de uitkomst van een vraagstuk afronden tot op een gevraagde nauwkeurigheid.

Eerste analyse vergelijking minimumdoelen 4de leerjaar en 6de leerjaar vs (afbakening) eindtermen

Disclaimer: onderzoek vergelijking leerinhouden MD 6de leerjaar en 4de leerjaar t.o.v. de (afgesproken afbakening van de) (oude) ET wiskunde basisonderwijs t.b.v. Vlaamse toets wiskunde voor 6de en 4de leerjaar dient nog verder verfijnd te worden.

Gebruikte kleurcodes:

- Rood – toegevoegde leerinhouden in minimumdoel t.o.v. (oude) eindterm(en)
- Blauw – explicietere formulering/afbakening in minimumdoel t.o.v. oude eindterm(en)
- Groen – verschuiving van Vlaamse toets wiskunde 6de leerjaar naar Vlaamse toets wiskunde 4de leerjaar
- Bordeaux – verschuiving van Vlaamse toets wiskunde 4de leerjaar naar Vlaamse toets wiskunde 6de leerjaar
- Oranje – afbakening (oude) eindtermen voor Vlaamse toets 4de leerjaar
- Geel – geschrapte leerinhouden/afbakening t.o.v. (oude) eindtermen

Eerste analyse

vb. Dieptethema getalbegrip

Nr MD	Minimumdoel	Nr ET	Oude ET
L4-2.1.1	De leerlingen kennen paraat de splitsingen tot en met 10 [F].	1.10	De leerlingen zijn in staat tot een onmiddellijk geven van correcte resultaten bij optellen en aftrekken tot 10, bij tafels van vermenigvuldiging tot en met de tafels van 10 en de bijhorende deeltafels.
L4-2.1.2	De leerlingen kennen de waarde van een cijfer in getallen tot en met 10 000 aan de hand van zijn positie in het plaatswaardesysteem [I].	1.1 1.5	De leerlingen kunnen tellen en terugtellen met eenheden, tweetallen, vijftallen en machten van tien. (beperkt van 0 tot 10000) De leerlingen kunnen natuurlijke getallen van maximaal 40 5 cijfers en kommagetallen (met 3 decimalen) ; eenvoudige breuken, eenvoudige procenten lezen, noteren, ordenen en op een getallenlijn plaatsen.
L4-2.1.3	De leerlingen kennen het verband tussen telwoorden tot en met 10 000, getalnotatie en aantal [I].	1.5	De leerlingen kunnen natuurlijke getallen van maximaal 40 5 cijfers en kommagetallen (met 3 decimalen) ; eenvoudige breuken, eenvoudige procenten lezen, noteren, ordenen en op een getallenlijn plaatsen.
L4-2.1.4	De leerlingen kennen een getal als aanduiding voor een aantal, rangorde en code [I].	1.2	De leerlingen kunnen de verschillende functies van natuurlijke getallen herkennen en verwoorden.
L4-2.1.5	De leerlingen kennen de kenmerken van deelbaarheid van [I/F]: • 2, 5; • 10, 100 en 1 000.	1.12	De leerlingen kunnen orde en regelmaat ontdekken in getallenpatronen onder meer om te komen tot de kenmerken van deelbaarheid door 2, 3 , 5, 9 , 10 en die te kunnen toepassen.

Nr MD	Minimumdoel	Nr ET	Oude ET
L4-2.1.6	<p>De leerlingen kennen de volgende begrippen en wiskundige notaties [F]:</p> <ul style="list-style-type: none"> • E, T, H, D, TD • =, ≠, <, >, ≤, ≥ (tussen getallen) • het cijfer (de symbolen 0 tot en met 9), het getal (één- of meercijferig) • het aantal, de rangorde • de getallenas, afronden • deelbaar, de deler, de rest, het veelvoud, even en oneven. 	<p>1.6</p> <p>1.9</p> <p>1.2</p> <p>1.3</p>	<p>De leerlingen kunnen volgende symbolen benoemen, noteren en hanteren: = ≠ < > + - x : ÷ % en () in bewerkingen.</p> <p>De leerlingen kunnen in gesprekken de geleerde symbolen, terminologie, notatiewijzen en conventies gebruiken.</p> <p>De leerlingen kunnen de verschillende functies van natuurlijke getallen herkennen en verwoorden.</p> <p>De leerlingen kennen de betekenis van: optellen, aftrekken, vermenigvuldigen, delen, veelvoud, deler, gemeenschappelijke deler, grootste gemeenschappelijke deler, kleinste gemeenschappelijk veelvoud, procent, som, verschil, product, quotiënt en rest. Zij kunnen correcte voorbeelden geven en kunnen verwoorden in welke situatie ze dit handig kunnen gebruiken.</p>
L4-2.1.7	<p>De leerlingen kunnen (bij) natuurlijke getallen tot en met 10 000:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lezen en schrijven • vergelijken, ordenen en plaatsen op de getallenas • met eenheden, tweetallen, vijftallen en machten van tien tellen, doortellen en terugtellen • tellen met sprongen van 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 (in functie van maal- en deeltafels), 25, 50, 100, 125 en 1 000 • in duizendtallen, honderdtallen, tientallen en eenheden splitsen en samenstellen • herstructureren (in functie van bewerkingen) < bv. bij een deling als $234 : 3 =$ het getal 234 herstructureren als 210 en 24 om de deling uit te voeren > • tot op een tien-, honderd- en duizendtal afronden • aantallen schatten in betekenisvolle contexten < bv. hoeveel kinderen kunnen eten in de refter? > • delers en veelvouden bepalen 	<p>1.5</p> <p>1.1</p> <p>1.10</p> <p>1.15</p> <p>1.17</p> <p>1.19</p> <p>1.20</p>	<p>De leerlingen kunnen natuurlijke getallen van maximaal 40 5 cijfers en kommagetallen (met 3 decimalen), eenvoudige breuken, eenvoudige procenten lezen, noteren, ordenen en op een getallenlijn plaatsen.</p> <p>De leerlingen kunnen tellen en terugtellen met eenheden, tweetallen, vijftallen en machten van tien. (beperkt van 0 tot 10000)</p> <p>De leerlingen zijn in staat tot een onmiddellijk geven van correcte resultaten bij optellen en aftrekken tot 10, bij tafels van vermenigvuldiging tot en met de tafels van 10 en de bijhorende deeltafels.</p> <p>De leerlingen zijn in staat getallen af te ronden. De graad van nauwkeurigheid wordt bepaald door het doel van het afronden en door de context. (Alleen getallen zonder komma en < 10000)</p> <p>De leerlingen kunnen schatprocedures vinden bij niet exact bepaalde of niet exact te bepalen gegevens.</p> <p>De leerlingen kunnen de delers van een natuurlijk getal (≤ 100) vinden; zij kunnen van twee dergelijke getallen de (grootste) gemeenschappelijke deler(s) vinden.</p> <p>De leerlingen kunnen de veelvouden van een natuurlijk getal (≤ 20) vinden, zij kunnen van twee dergelijke getallen het (kleinste) gemeenschappelijk</p>

Nr MD	Minimumdoel	Nr ET	Oude ET
L4-2.1.8	De leerlingen kennen de uitbreiding van de getallen met negatieve getallen [I].		Nihil
L4-2.1.9	De leerlingen kennen de volgende begrippen en wiskundige notaties [F]: <ul style="list-style-type: none"> • het positief getal, het negatief getal • het minteken (-). 	2.5	De leerlingen weten dat bij temperatuurmeting 0 °C het vriespunt is en weten dat de temperaturen beneden het vriespunt met een negatief getal worden aangeduid.
L4-2.1.10	De leerlingen kunnen terugtellen vanaf nul met eenheden tot en met -10.		Nihil
L4-2.1.11	De leerlingen kunnen in herkenbare contexten: <ul style="list-style-type: none"> • negatieve getallen lezen en interpreteren • gehele getallen vergelijken en ordenen. 	2.5	De leerlingen weten dat bij temperatuurmeting 0 °C het vriespunt is en weten dat de temperaturen beneden het vriespunt met een negatief getal worden aangeduid.
L4-2.1.12	De leerlingen kennen een breuk als operator en als deel van een geheel, hierbij is het geheel [I]: <ul style="list-style-type: none"> • continu; • een aantal; • een getal. 	1.4	De leerlingen herkennen in voorbeelden dat breuken kunnen uitgelegd worden als: een stuk (deel) van, een verhouding, een verdeling, een deling, een vermenigvuldigingsfactor (operator), een getal (met een plaats op een getallenlijn), weergave van een kans. De leerlingen kunnen volgende terminologie hanteren: stambreuk, teller, noemer, breukstreep, gelijknamig, gelijkwaardig.
L4-2.1.13	De leerlingen kennen een breuk als rationaal getal en als getal tussen andere getallen [I]. < bij een breuk als rationaal getal geldt de afspraak dat de eenheid het geheel is (= 1), hierdoor kan je alle rationale getallen vergelijken en er bewerkingen mee uitvoeren >	1.4	De leerlingen herkennen in voorbeelden dat breuken kunnen uitgelegd worden als: een stuk (deel) van, een verhouding, een verdeling, een deling, een vermenigvuldigingsfactor (operator), een getal (met een plaats op een getallenlijn), weergave van een kans. De leerlingen kunnen volgende terminologie hanteren: stambreuk, teller, noemer, breukstreep, gelijknamig, gelijkwaardig.
...			
...			

Eerste analyse vergelijking minimumdoelen 4de leerjaar en 6de leerjaar vs (afbakening) eindtermen

122 minimumdoelen 4de leerjaar & 120 minimumdoelen 6de leerjaar

- toegevoegde leerinhouden in minimumdoel t.o.v. (oude) eindterm(en):
in $\approx 30\%$ MD
- explicietere formulering/afbakening in minimumdoel t.o.v. oude eindterm(en):
in $> 35\%$ MD
- verschuiving van Vlaamse toets wiskunde 6de leerjaar naar Vlaamse toets wiskunde 4de leerjaar: in $> 35\%$ MD
- verschuiving van Vlaamse toets wiskunde 4de leerjaar naar Vlaamse toets wiskunde 6de leerjaar: in $< 1\%$ MD
- geschrapte leerinhouden/afbakening t.o.v. (oude) eindtermen: in $< 1\%$ MD

2.3 Uitrol minimumdoelen lager onderwijs

3. Uitrol minimumdoelen in Vlaamse toetsen

	Vierde leerjaar lager onderwijs		Zesde leerjaar lager onderwijs	
	Wiskunde	Nederlands	Wiskunde	Nederlands
2025-2026	Afname o.b.v. huidige eindtermen		Afname o.b.v. huidige eindtermen	
2026-2027				
2027-2028	Minimumdoelen verplicht			
2028-2029			Minimumdoelen verplicht	
2029-2030				

3. Uitrol minimumdoelen in Vlaamse toetsen

	Vierde leerjaar lager onderwijs		Zesde leerjaar lager onderwijs	
	Wiskunde	Nederlands	Wiskunde	Nederlands
2025-2026	Afname o.b.v. huidige eindtermen		Afname o.b.v. huidige eindtermen	
2026-2027	<ul style="list-style-type: none"> • Afname o.b.v. huidige eindtermen • Kalibratie i.f.v. nieuwe minimumdoelen • Cesuurbepaling 		Afname o.b.v. huidige eindtermen	
2027-2028	Minimumdoelen verplicht			
2028-2029			Minimumdoelen verplicht	
2029-2030				

3. Uitrol minimumdoelen in Vlaamse toetsen

	Vierde leerjaar lager onderwijs		Zesde leerjaar lager onderwijs	
	Wiskunde	Nederlands	Wiskunde	Nederlands
2025-2026	Afname o.b.v. huidige eindtermen		Afname o.b.v. huidige eindtermen	
2026-2027	<ul style="list-style-type: none"> • Afname o.b.v. huidige eindtermen • Kalibratie i.f.v. nieuwe minimumdoelen • Cesuurbepaling 		Afname o.b.v. huidige eindtermen	
2027-2028	Minimumdoelen verplicht		<ul style="list-style-type: none"> • Afname o.b.v. huidige eindtermen • Kalibratie i.f.v. nieuwe minimumdoelen • Cesuurbepaling 	
	Afname o.b.v. nieuwe minimumdoelen			
2028-2029			Minimumdoelen verplicht	
2029-2030				

3. Uitrol minimumdoelen in Vlaamse toetsen

	Vierde leerjaar lager onderwijs		Zesde leerjaar lager onderwijs	
	Wiskunde	Nederlands	Wiskunde	Nederlands
2025-2026	Afname o.b.v. huidige eindtermen		Afname o.b.v. huidige eindtermen	
2026-2027	<ul style="list-style-type: none"> Afname o.b.v. huidige eindtermen Kalibratie i.f.v. nieuwe minimumdoelen Cesurbepaling 		Afname o.b.v. huidige eindtermen	
2027-2028	Minimumdoelen verplicht		<ul style="list-style-type: none"> Afname o.b.v. huidige eindtermen Kalibratie i.f.v. nieuwe minimumdoelen Cesurbepaling 	
	Afname o.b.v. nieuwe minimumdoelen			
2028-2029	Afname o.b.v. nieuwe minimumdoelen		Minimumdoelen verplicht	
			Afname o.b.v. nieuwe minimumdoelen	
2029-2030	Afname o.b.v. nieuwe minimumdoelen		Afname o.b.v. nieuwe minimumdoelen	

Minimumdoelen 4LO/6LO

- ▶ Scholen nodig die reeds aan de slag zijn met de nieuwe minimumdoelen in het schooljaar 2026 - 2027

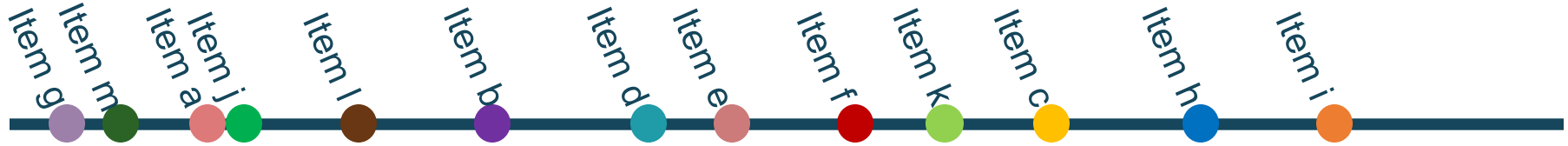
3. Meerwaarde, mogelijkheden en uitdagingen van leerwinst

Eén meetschaal
voor toetsen & leerlingen

Eén meetschaal voor toetsopgaven & leerlingen

makkelijke opgaven

moeilijke opgaven

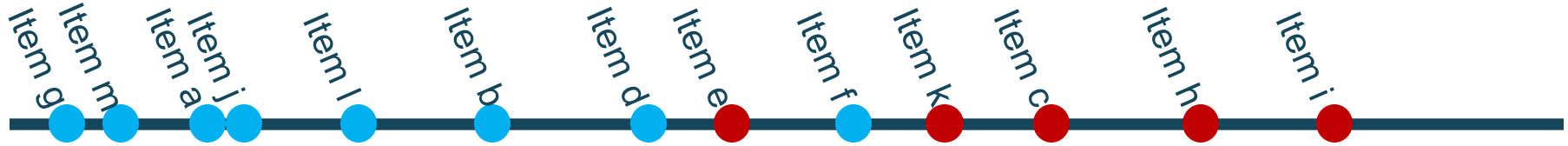
minder vaardigheid

meer vaardigheid

Eén meetschaal voor toetsopgaven & leerlingen

makkelijke opgaven

moeilijke opgaven

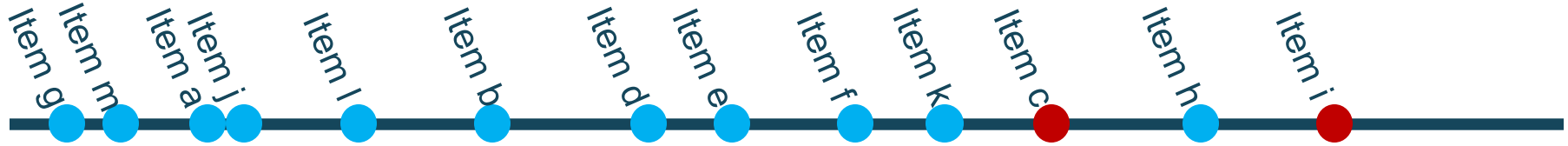
minder vaardigheid

meer vaardigheid

Eén meetschaal voor toetsopgaven & leerlingen

makkelijke opgaven

moeilijke opgaven

minder vaardigheid

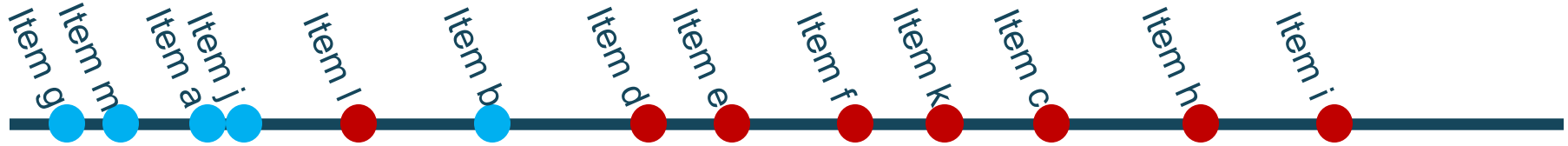
meer vaardigheid

Eén meetschaal voor toetsopgaven & leerlingen

makkelijke opgaven

moeilijke opgaven

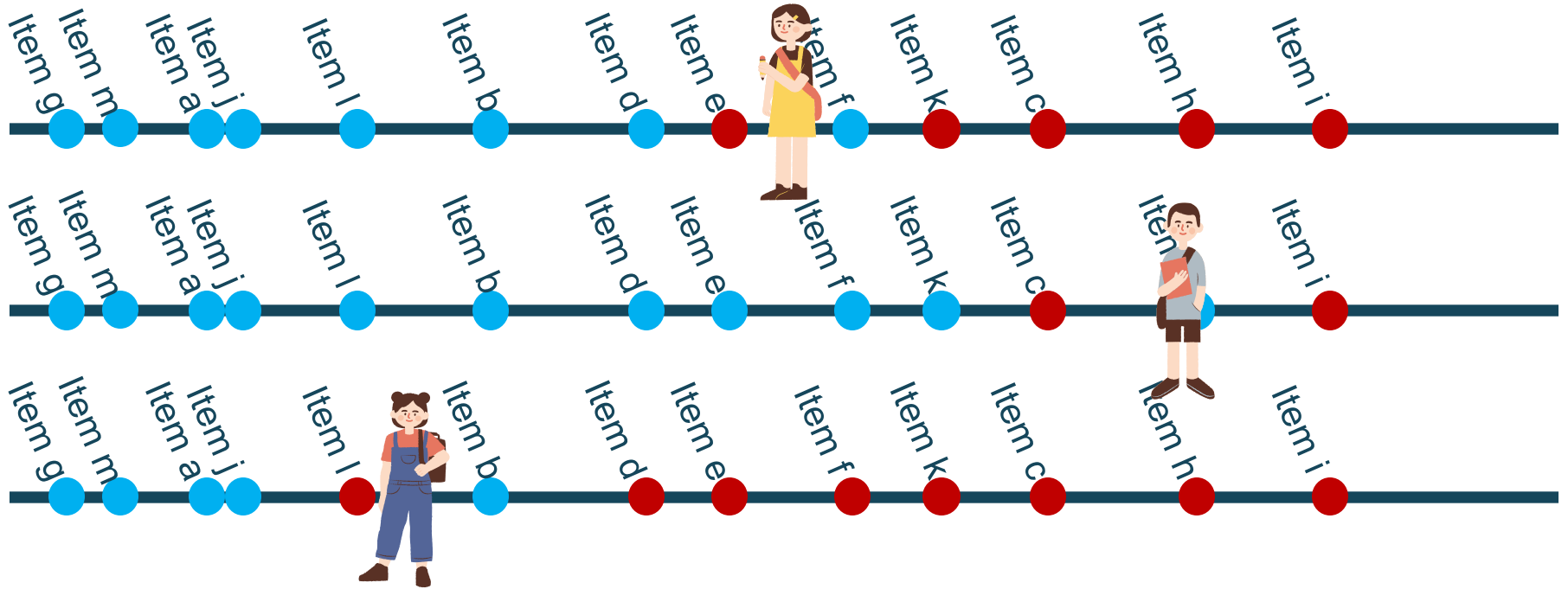
minder vaardigheid

meer vaardigheid

Eén meetschaal voor toetsopgaven & leerlingen

makkelijke opgaven

moeilijke opgaven

minder vaardigheid

meer vaardigheid

Een meetschaal & adaptiviteit

Blokadaptief toetsen

Voorbeeld: 25 items

Fase 1

Medium

13 items

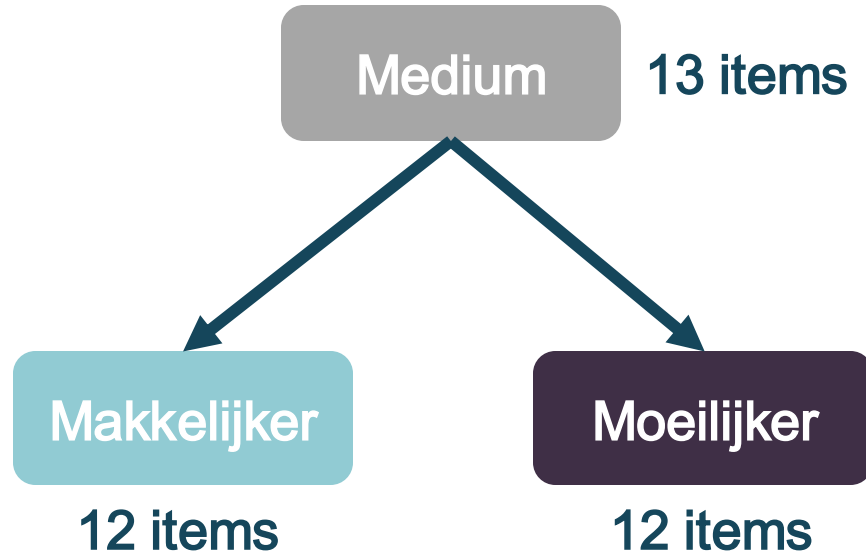
Fase 2

Makkelijker

12 items

Moeilijker

12 items

Blokadaptief toetsen

Voorbeeld: 25 items

Voorbeeld 1

Fase 1

Medium

13 items

Leerling gaf veel
juiste antwoorden

Fase 2

Makkelijker

Moeilijker

12 items

Blokadaptief toetsen

Voorbeeld: 25 items

Voorbeeld 2

Fase 1

Medium

13 items

Leerling gaf weinig
juiste antwoorden

Fase 2

Makkelijker

12 items

Moeilijker

Blokadaptief toetsen meetschaal

makkelijke opgaven

moeilijke opgaven

'Makkelijk pad':

Medium

Makkelijker

'Moeilijk pad':

Medium

Moeilijker

minder vaardigheid

meer vaardigheid

Blokadaptief toetsen meetschaal

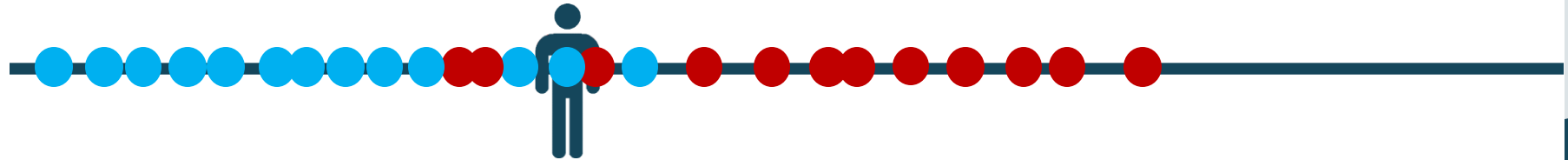
makkelijke opgaven

moeilijke opgaven

'Makkelijk pad':

Medium

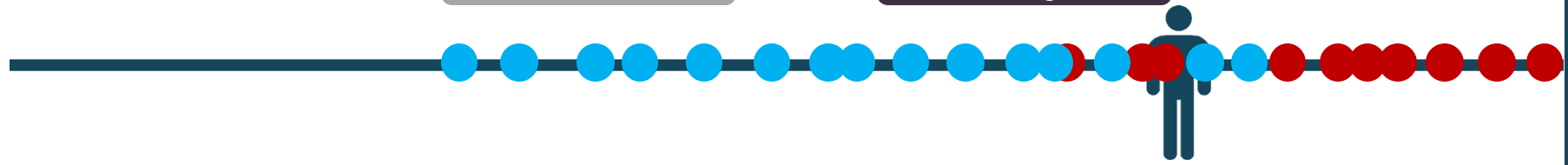
Makkelijker

'Moeilijk pad':

Medium

Moeilijker

minder vaardigheid

meer vaardigheid

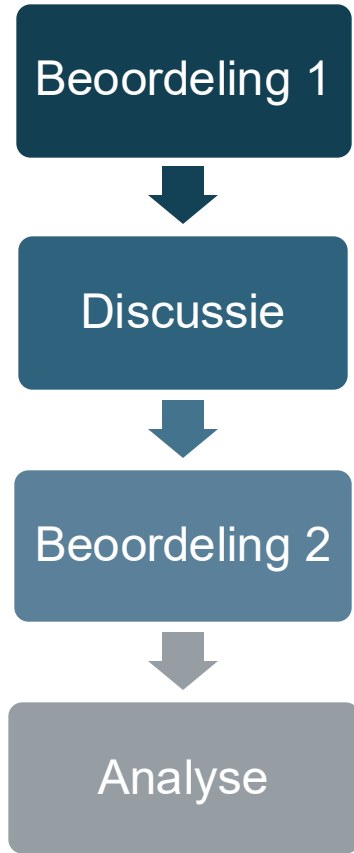
Een meetschaal
met inhoudelijke betekenis

Cesuren op de meetschaal

- ▶ Vlaamse toetsen wiskunde en Nederlands:
→ nagaan in welke mate leerlingen de eindtermen beheersen
- ▶ Cesuur = een grenswaarde op meetschaal voor beheersing eindterm(en),
→ cesuurbepaling met panel 30 experts o.b.v. set toetsvragen

Centrale vraag in cesuurbepaling: *Hoeveel toetsvragen moet een leerling die de eindtermen net beheerst correct beantwoorden?*

Cesuurbepaling

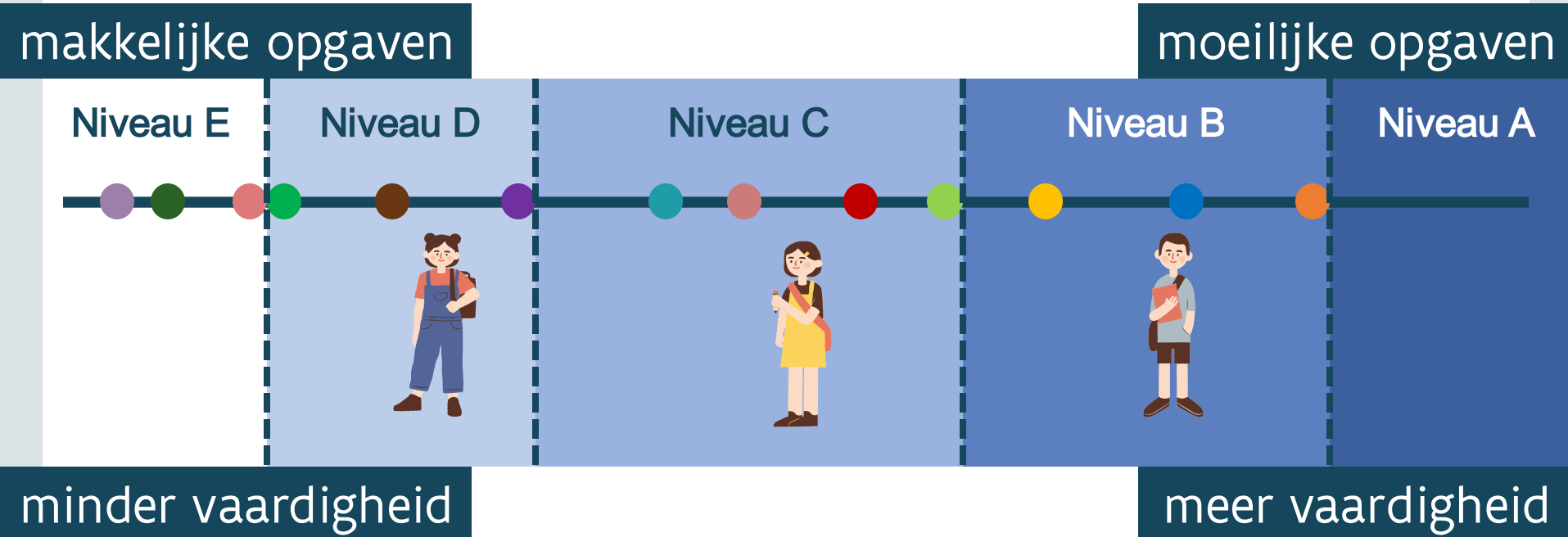

- STAP 1: beoordeling 1
 - × doornemen van de toetsvragen
 - week voor de cesuurbepaling plaatsvindt
 - × bespreking proces van cesuurbepaling
 - × eerste individuele cesuur bepalen
- STAP 2: discussieronde
 - × inzage in beoordelingen ronde 1
 - × doel = argumenten delen
 - × impactdata & empirische data
 - Op het einde van de ronde, na de discussie
- STAP 3: beoordeling 2
 - × tweede cesuur bepalen (individueel)
- STAP 4: analyse rapportering
 - × cesuur = mediaan van individuele cesuren
 - Verloopt binnen steunpunt

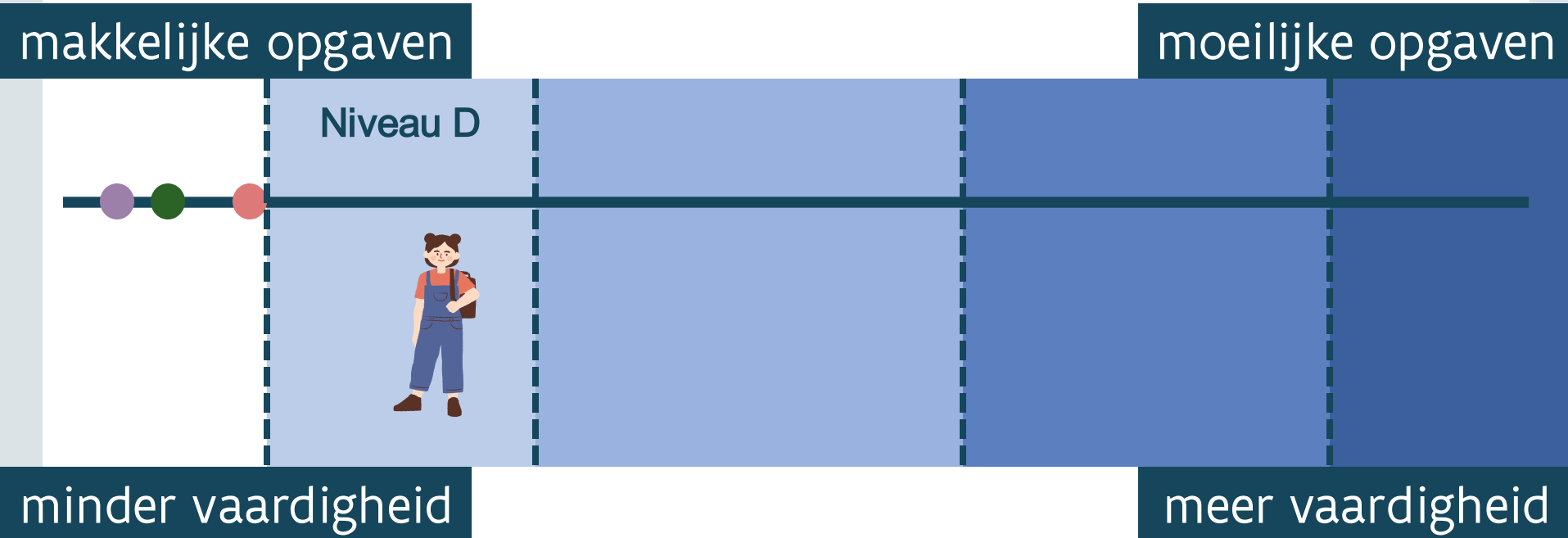
Vaardigheidsniveaus op de meetschaal

- ▶ O.b.v. items op meetschaal → inhoudelijke 'grenzen' vastleggen
- ▶ Elke vaardigheidsniveau bekommt zo een set indicatoritems
 - Indicatoritems = wat leerling binnen niveau waarschijnlijk kan
 - Vaardigheidsniveaus zijn cumulatief

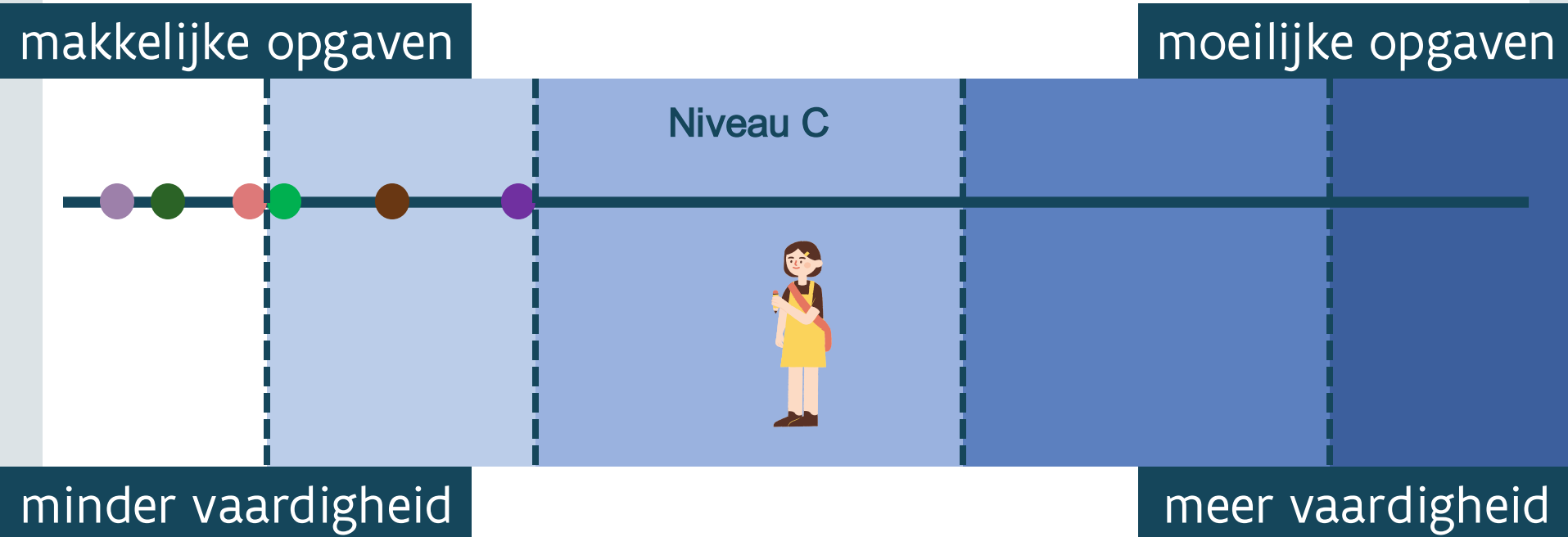
Indeling schaal in vaardigheidsniveaus

Indeling schaal in vaardigheidsniveaus

Indeling schaal in vaardigheidsniveaus

Indeling schaal in vaardigheidsniveaus

makkelijke opgaven

moeilijke opgaven

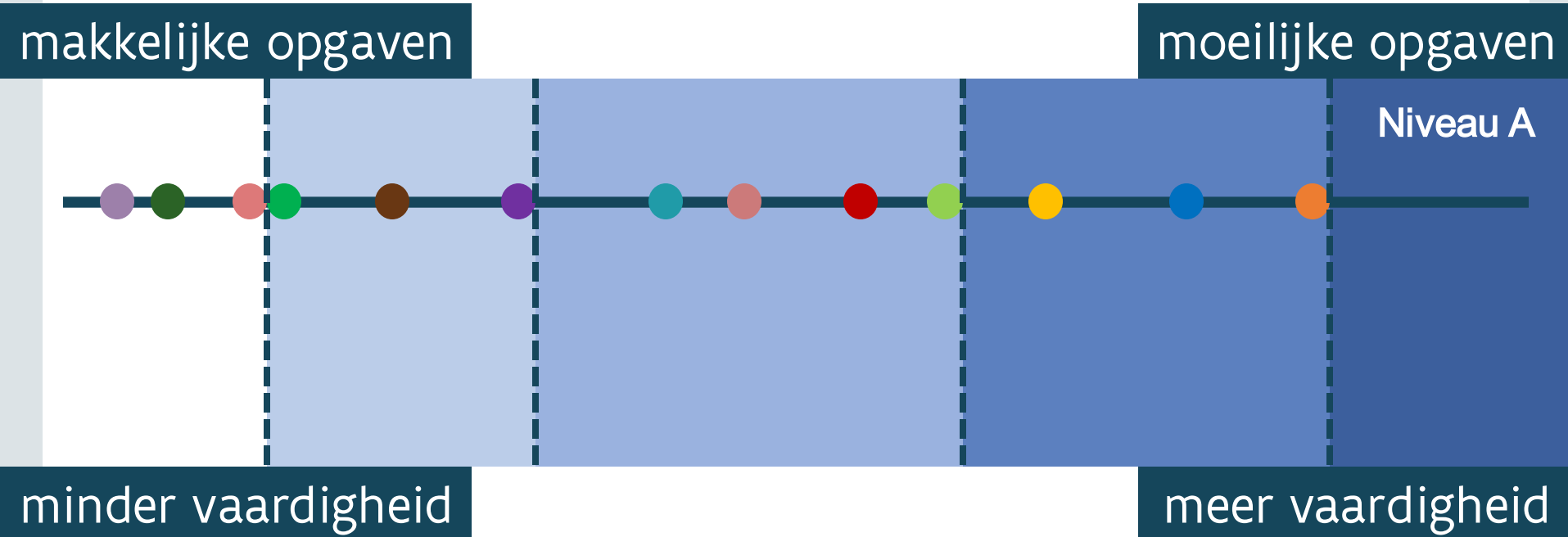
Niveau B

minder vaardigheid

meer vaardigheid

Indeling schaal in vaardigheidsniveaus

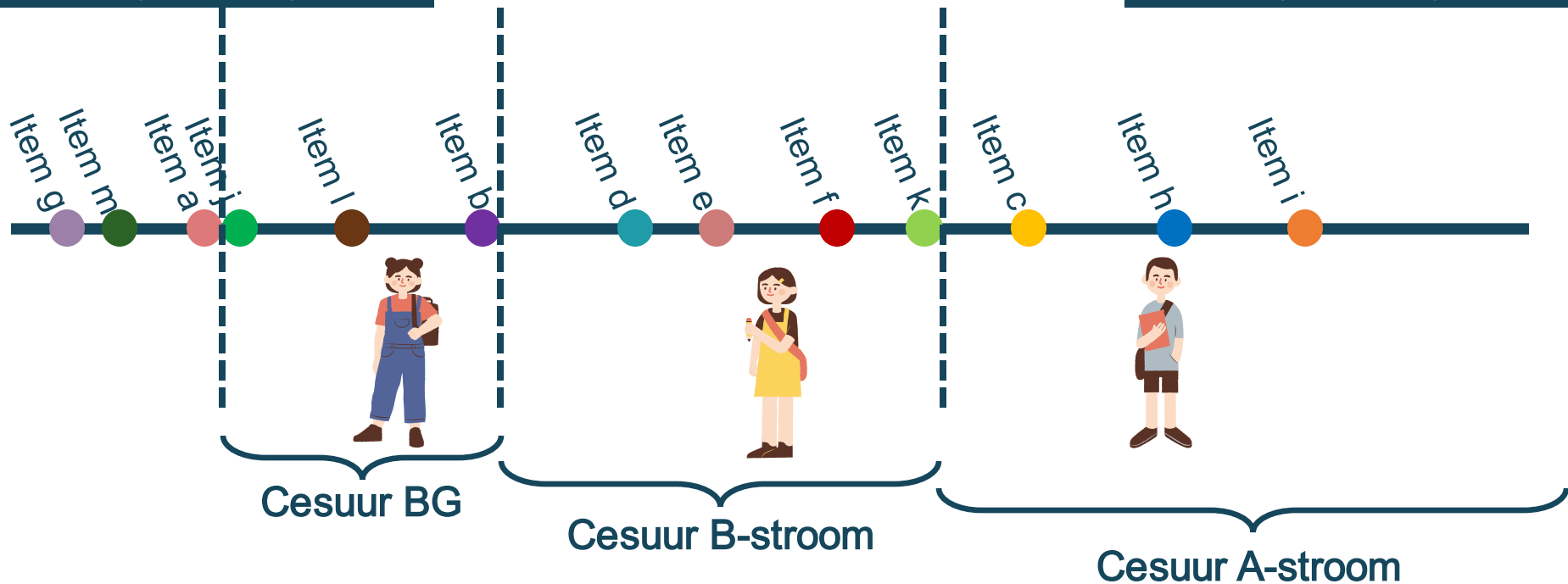

Cesuren

Bijvoorbeeld 2de jaar SO

makkelijke opgaven

moeilijke opgaven

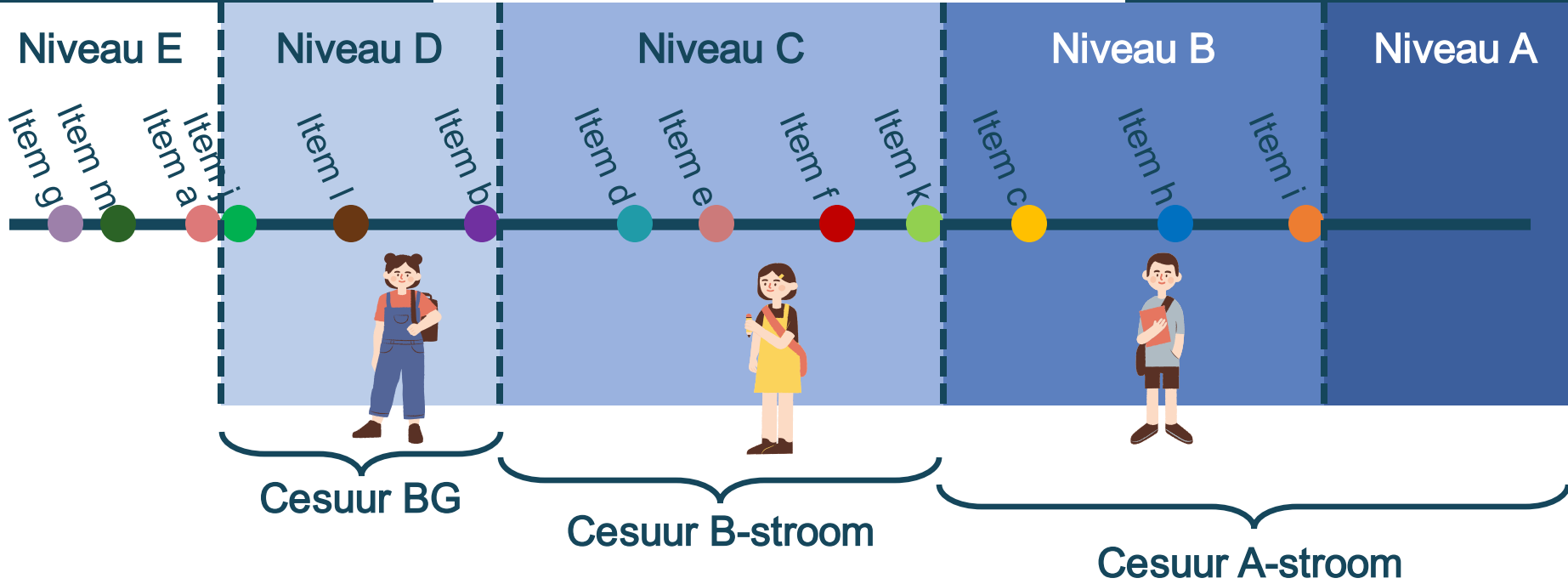

Cesuren

Bijvoorbeeld 2de jaar SO

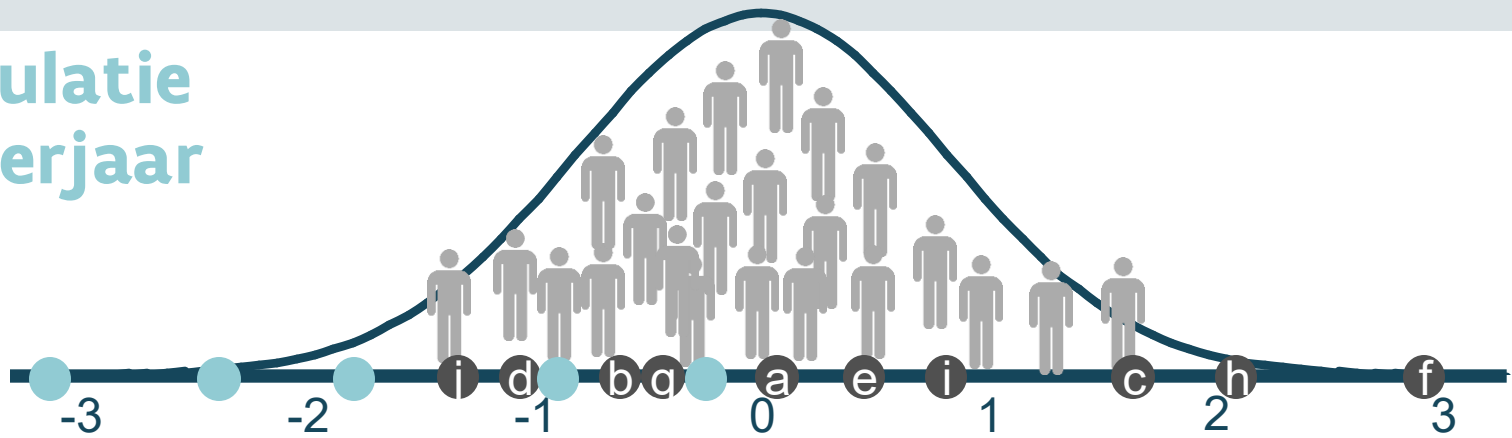
makkelijke opgaven

moeilijke opgaven

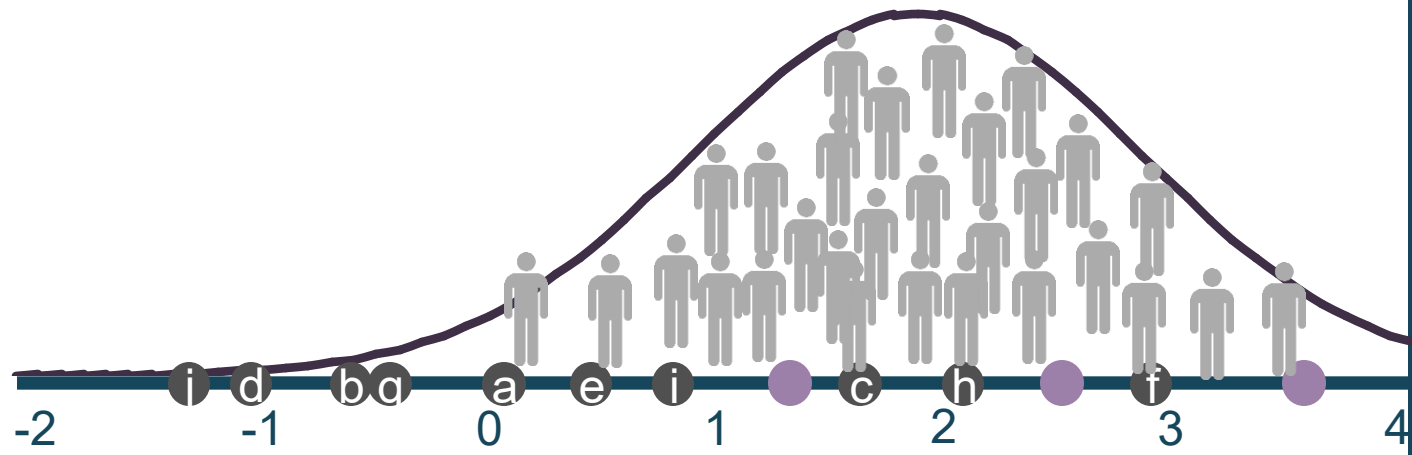

Een meetschaal voor leerwinst

Populatie 4^e leerjaar

Populatie 6^e leerjaar

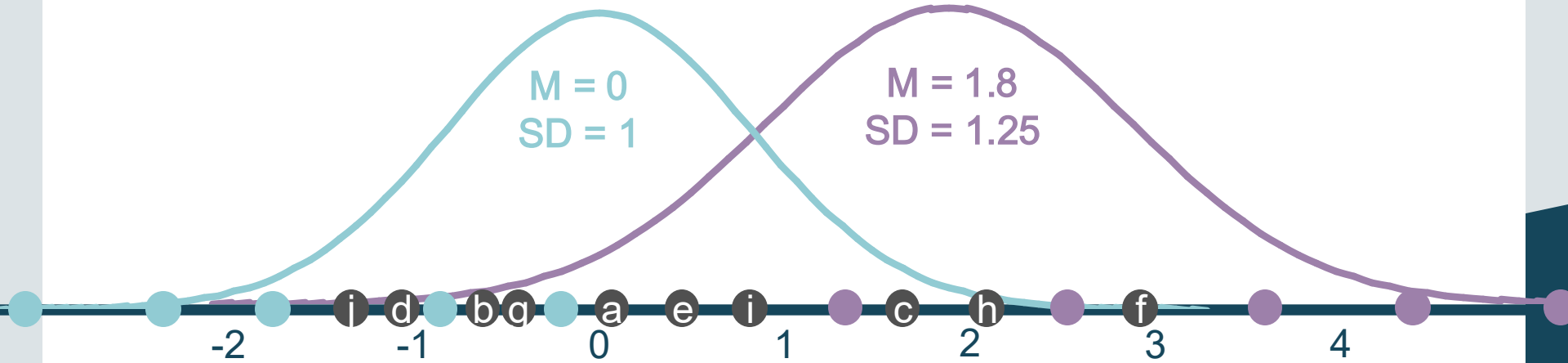

4^e leerjaar

6^e leerjaar

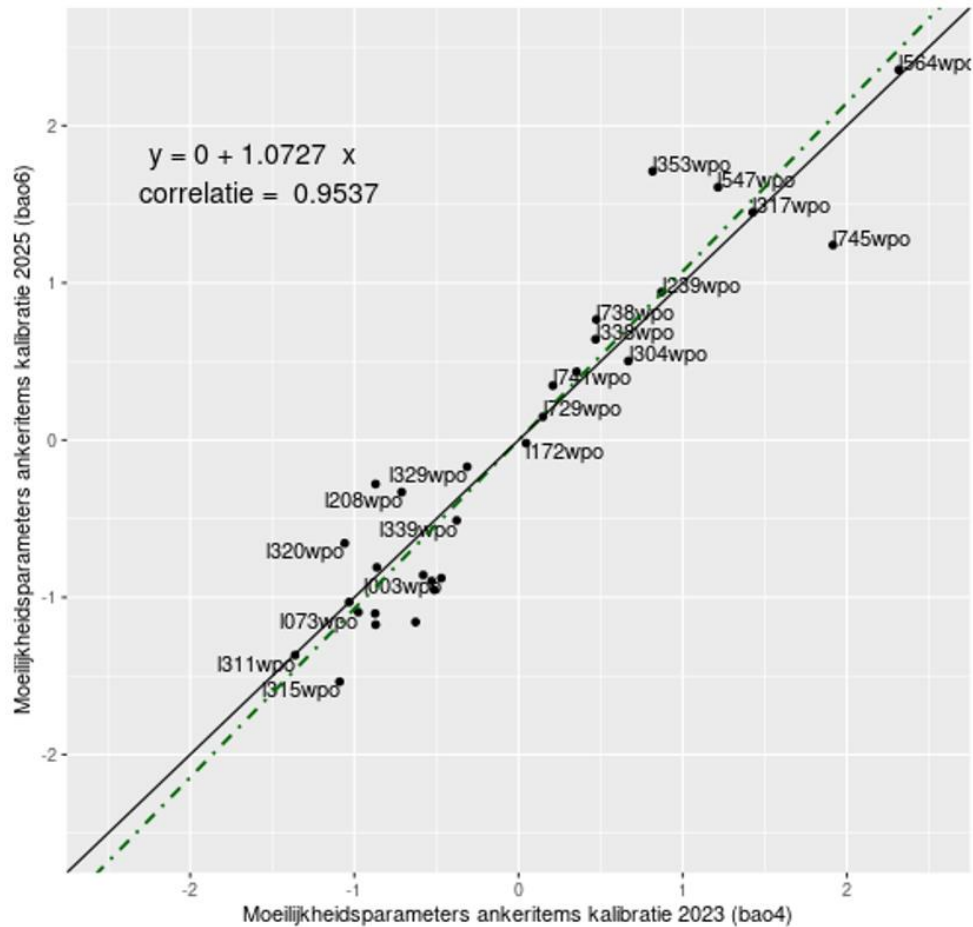
M = 0
SD = 1

M = 1.8
SD = 1.25

Formeel: $\text{ToetsScore } Y = A + B * (\text{ToetsScore } X)$
In dit voorbeeld: $\text{ToetsScore } Y = 1.8 + 1.25 * (\text{ToetsScore } X)$

Verticaal equivaleren toets wiskundige_problemen_oplossen: voor review

Equivaleren toetsscores

4e leerjaar & 6e leerjaar

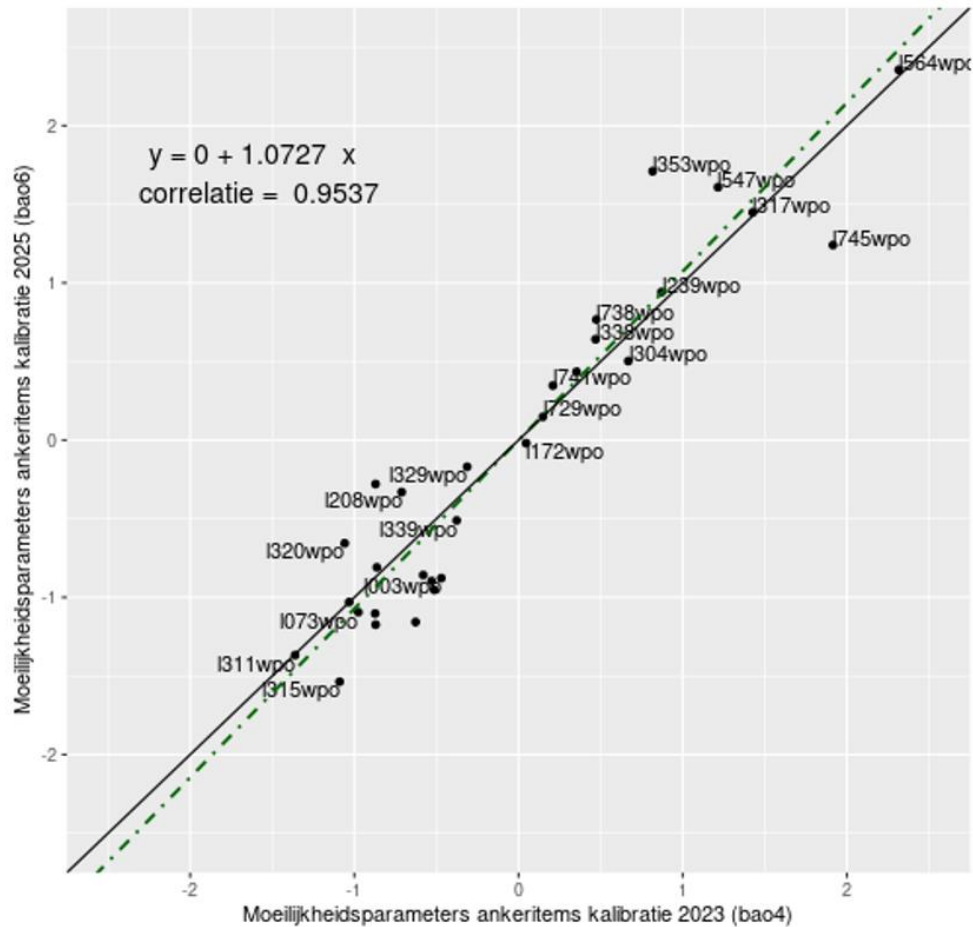
▶ Toetsscores op dezelfde meetschaal plaatsen

- 'Parallele' toetsen 2024, 2025 & 2026 → trends } Gebeurt reeds
- Toetsen over 4^e & 6^e leerjaar → leerwinst } Nieuw

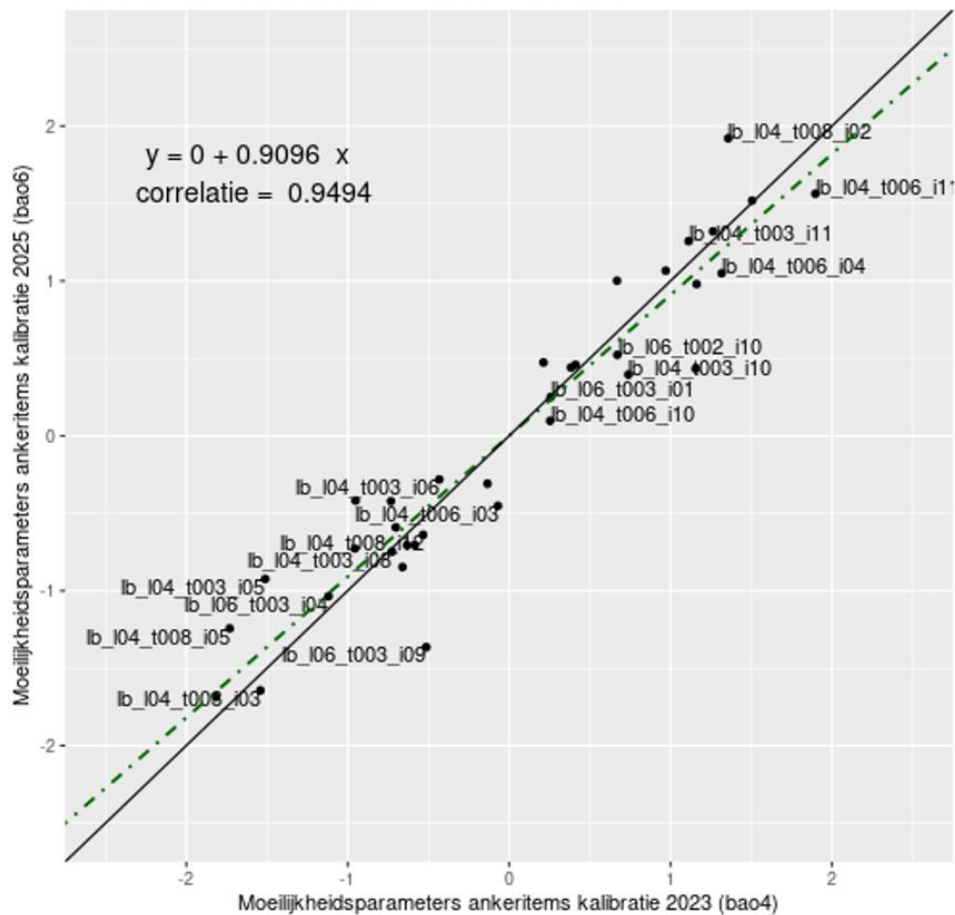
▶ Voorwaarden equivaleren 4^e & 6^e :

- gemeenschappelijke inhoudelijk basis
 - Set ankeritems: items die in 4^e & 6^e zitten
 - × Voldoende aantal ankeritems
 - × Niet te moeilijk in 4^e en niet te makkelijk in 6^e
- } 'Stabiel' patroon
itemparameters

Verticaal equivaleren toets wiskundige_problemen_oplossen: voor review

Verticaal equivalenten toets leesbegrip: voor review

Status (leerprestaties) en leerwinst

Vlaamse toetsen: Status (leerprestaties)

	2023-2024	2024-2025	2025-2026
L4	Cohorte 1	Cohorte 2	Cohorte 3
L5		Cohorte 1	Cohorte 2
L6			Cohorte 1

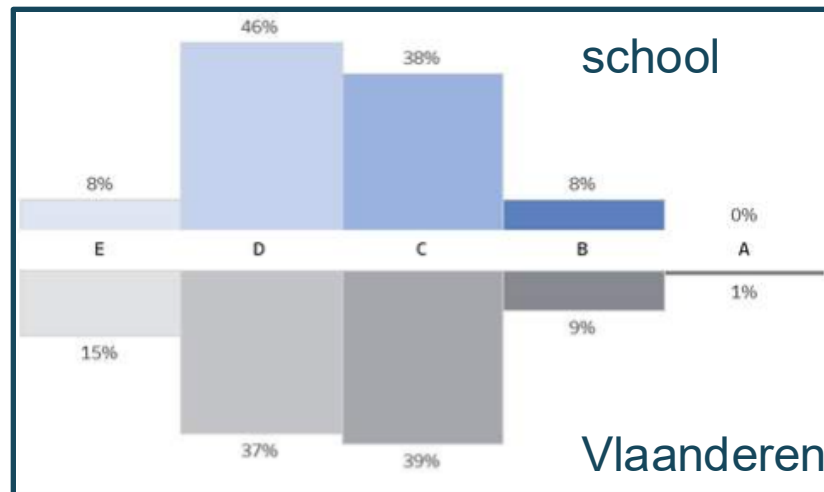
- ▶ Leesbegrip
- ▶ Wiskunde
 - Wiskundige problemen oplossen
 - Dieptethema's

	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
SO2	Cohorte 1'	Cohorte 2'	Cohorte 3'	Cohorte 4'	Cohorte 1
SO3		Cohorte 1'	Cohorte 2'	Cohorte 3'	Cohorte 4'
SO4			Cohorte 1'	Cohorte 2'	Cohorte 3'
SO5				Cohorte 1'	Cohorte 2'
SO6					Cohorte 1'

Vlaamse toetsen: Status (leerprestaties)

	2023-2024	2024-2025	2025-2026
L4	Cohorte 1	Cohorte 2	Cohorte 3
L5		Cohorte 1	Cohorte 2
L6			Cohorte 1

- ▶ Basis: Vaardigheidsscore (IRT)
 - Vaardigheidsniveaus
 - Beheersing eindtermen
- ▶ Feedback op:
 - Leerlingniveau
 - Systemniveau
 - Schoolniveau

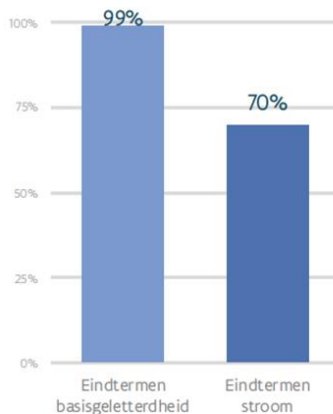
Vlaamse toetsen: Status (leerprestaties)

	2023-2024	2024-2025	2025-2026
SO2	Cohorte 1'	Cohorte 2'	Cohorte 3'
SO3		Cohorte 1'	Cohorte 2'
SO4			Cohorte 1'

Tabellen en diagrammen

Schooljaar 2024-2025
2de jaar secundair onderwijs A-stroom

Hoeveel leerlingen bereiken de getoetste eindtermen?

► Basis: Vaardigheidsscore (IRT)

- Vaardigheidsniveaus
- Beheersing eindtermen

► Feedback op:

- Leerlingniveau
- Systemniveau
- Schoolniveau

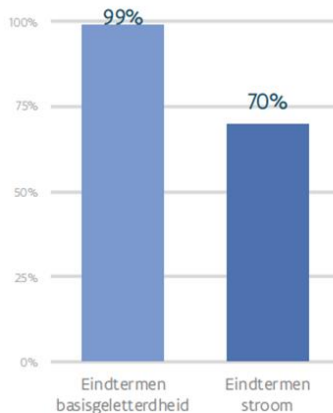
Vlaamse toetsen: Status (leerprestaties)

	2023-2024	2024-2025	2025-2026
SO2	Cohorte 1'	Cohorte 2'	Cohorte 3'
SO3		Cohorte 1'	Cohorte 2'
SO4			Cohorte 1'

Tabellen en diagrammen

Schooljaar 2024-2025
2de jaar secundair onderwijs A-stroom

Hoeveel leerlingen bereiken de getoetste eindtermen?

- ▶ Basis: Vaardigheidsscore (IRT)
 - Vaardigheidsniveaus (+ trends)
 - Beheersing eindtermen (+ trends)
- ▶ Feedback op:
 - Leerlingniveau
 - Systemniveau
 - Schoolniveau

Tabellen en diagrammen

2024: 11 870 leerlingen
2025: 12 199 leerlingen

bereikt
getoetste eindtermen
basisgeletterdheid

bereikt
getoetste eindtermen
A-stroom

98%

99%

66%

70%

2024

2025

2024

2025

geen
verschil

geen
verschil

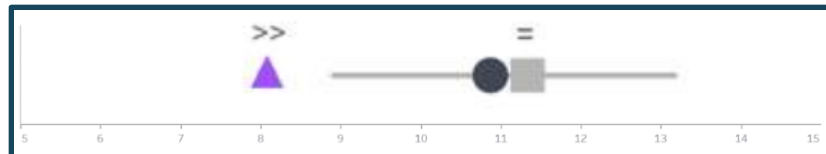
Vlaamse toetsen: Status (leerprestaties)

	2023-2024	2024-2025	2025-2026
L4	Cohorte 1	Cohorte 2	Cohorte 3
L5		Cohorte 1	Cohorte 2
L6			Cohorte 1

- ▶ Basis: Vaardigheidsscore (IRT)
 - Vaardigheidsniveaus (+ trends)
 - Beheersing eindtermen (+ trends)
 - Gecontextualiseerde status (school)
- ▶ Feedback op:
 - Leerlingniveau
 - Systemniveau
 - **Schoolniveau**

Controleren voor:

- Geslacht
- Thuistaal
- Opleidingsniveau moeder
- ...

Vlaamse toetsen: Status (leerprestaties)

	2023-2024	2024-2025	2025-2026
L4	Cohorte 1	Cohorte 2	Cohorte 3
L5		Cohorte 1	Cohorte 2
L6			Cohorte 1

► Basis: Vaardigheidsscore (IRT)

- Vaardigheidsniveaus (+ trends)
- Beheersing eindtermen (+ trends)
- Gecontextualiseerde status (school)
- Leerlingverschillen + duiding (systeem)

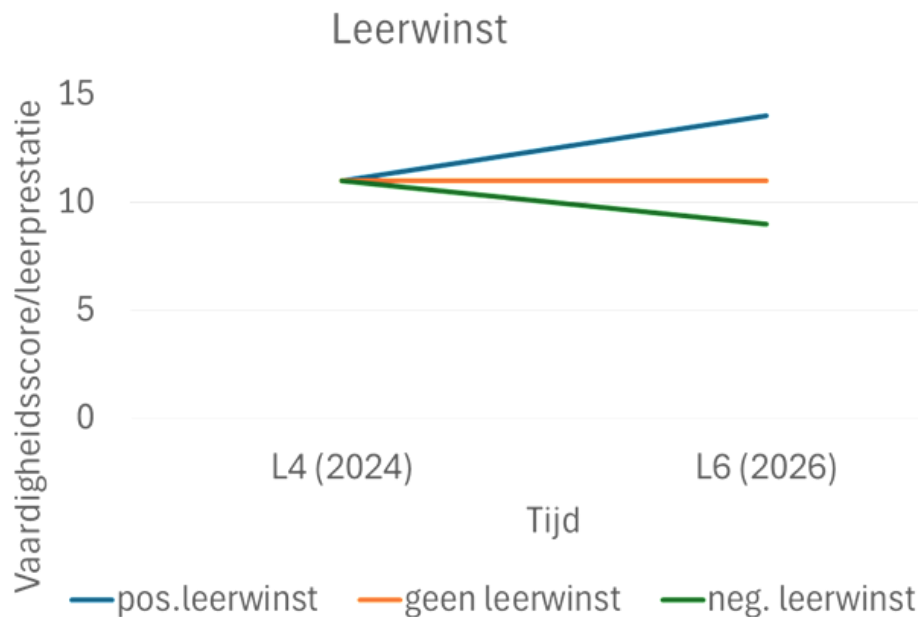
► Feedback op:

- Leerlingniveau
- Systeemniveau
- Schoolniveau

Vlaamse toetsen: leerwinst

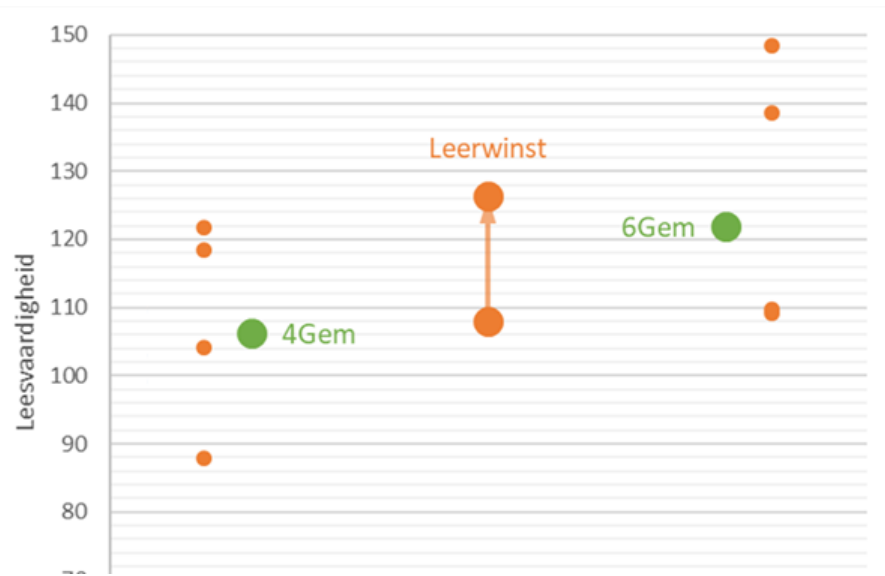
	2023-2024	2024-2025	2025-2026
L4	Cohorte 1	Cohorte 2	Cohorte 3
L5		Cohorte 1	Cohorte 2
L6			Cohorte 1

- ▶ Basis: Geëquivalenteerd vaardigheidsscore (IRT)
- ▶ Schoolniveau
- ▶ Systeemniveau

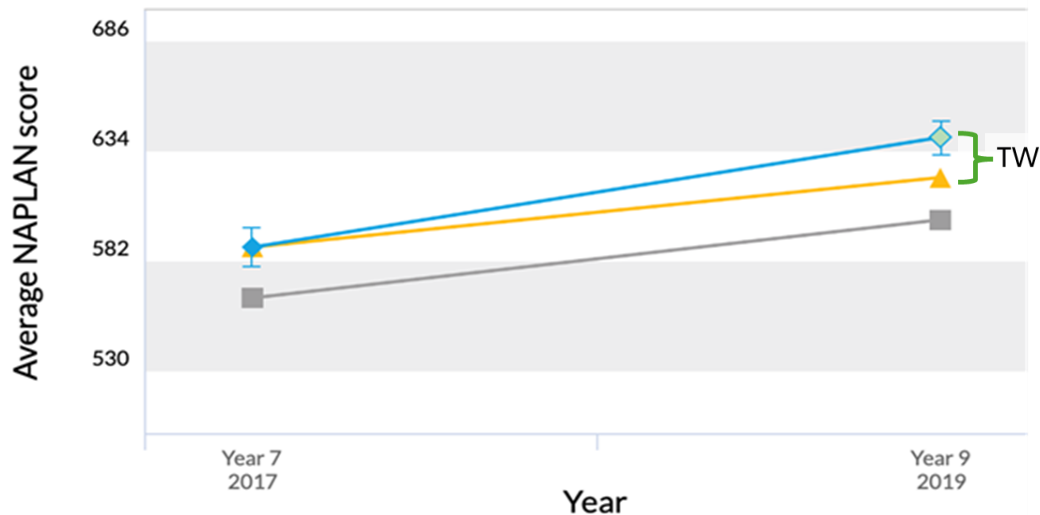
Leerwinst van de school

Leerwinst = gemiddelde ruwe
verschilscore

Leerwinst van de school?

Year 7-9 Numeracy 2017-2019

Select catego

Selected school

Students with the same starting score and similar background [\(i\)](#)

All Australian students

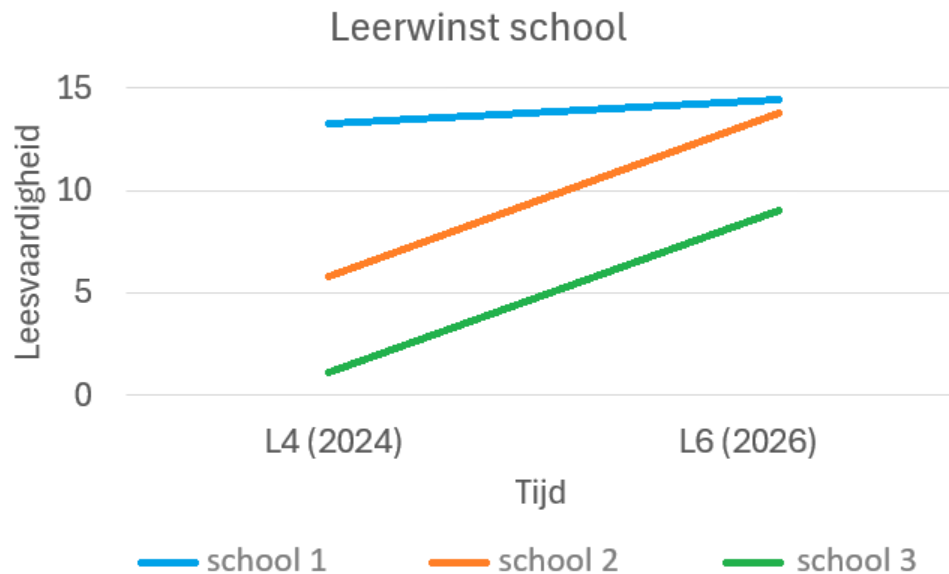
Toegevoegde waarde =
bijdrage school aan het leren

Controleren voor:

- Geslacht
- Thuis taal
- Opleidingsniveau moeder
- **Eerdere prestatie**
- ...

Waarom leerwinst?

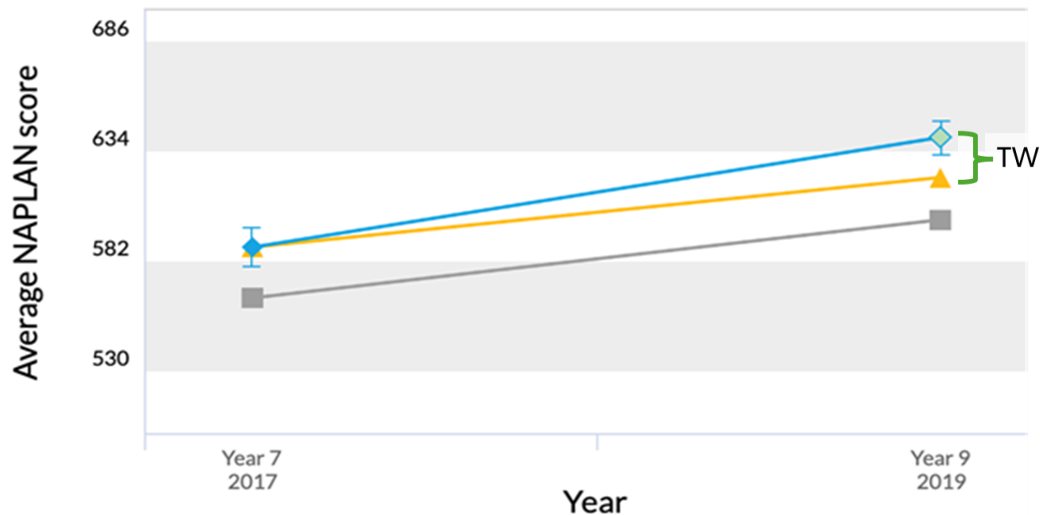
- ▶ Meer “eerlijke” indicator van onderwijskwaliteit (Leckie, 2018)
- ▶ **Samen** met absolute criteria (e.g., behalen ET)

	% ln dat ET haalt
School 1	84%
School 2	82%
School 3	49%

Waarom leerwinst?

Year 7-9 Numeracy 2017-2019

Select catego

- Selected school
- Students with the same starting score and similar background (i)
- All Australian students

“**Value-added estimates** are a significant improvement upon measures of school performance... They provide a fundamentally **more accurate and valuable** quantitative basis for **school improvement** planning, **policy development** and for enacting effective school accountability arrangements” (OECD, 2008)

Waarom leerwinst?

Leerwinst en toegevoegde waarde:

- ▶ leiden tot meer eerlijke en accurate schoolfeedback
- ▶ vormen een krachtige impuls tot schoolontwikkeling
- ▶ als input voor onderzoek naar duurzame schoolontwikkeling

Afbakening leerwinst

	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
L4	Cohorte 1	Cohorte 2	Cohorte 3	Cohorte 4	Cohorte 5
L5		Cohorte 1	Cohorte 2	Cohorte 3	Cohorte 4
L6			Cohorte 1	Cohorte 2	Cohorte 3
SO1				Cohorte 1	Cohorte 2
SO2					Cohorte 1

- ▶ Leesbegrip
- ▶ Wiskunde
 - Wiskundige problemen oplossen
- ▶ School- en systeemniveau

Uitdagingen leerwinst

Vlaamse toetsen: aggregatie leerwinst

- ▶ Meer “eerlijke” indicator van onderwijskwaliteit (Leckie, 2018)
- ▶ Gemiddelde verschilscore = goede indicator?
- ▶ Valide, betrouwbaar, betekenisvol, begrijpbaar en haalbaar.

Aggregatie leerwinst: uitdagingen voor school- en systeemfeedback

- ▶ Irreguliere schoolloopbanen
 - Uitstroom en instroom
 - Mobiliteit
 - Zittenblijven
- ▶ Meetfouten
- ▶ Wijzigingen in het doelenkader
- ▶ Statistische modellering (vb. niet-lineariteit, keuze predictoren)
- ▶ Goed interpreteerbare weergave
- ▶ “Vlotte” leerwinstfeedback

Aggregatie leerwinst: uitdagingen

- Ideale scenario:

$$\text{Leerlingen}_{L4} = \text{Leerlingen}_{L6} \text{ én } \text{Scholen}_{L4} = \text{Scholen}_{L6}$$

- Irreguliere schoolloopbanen

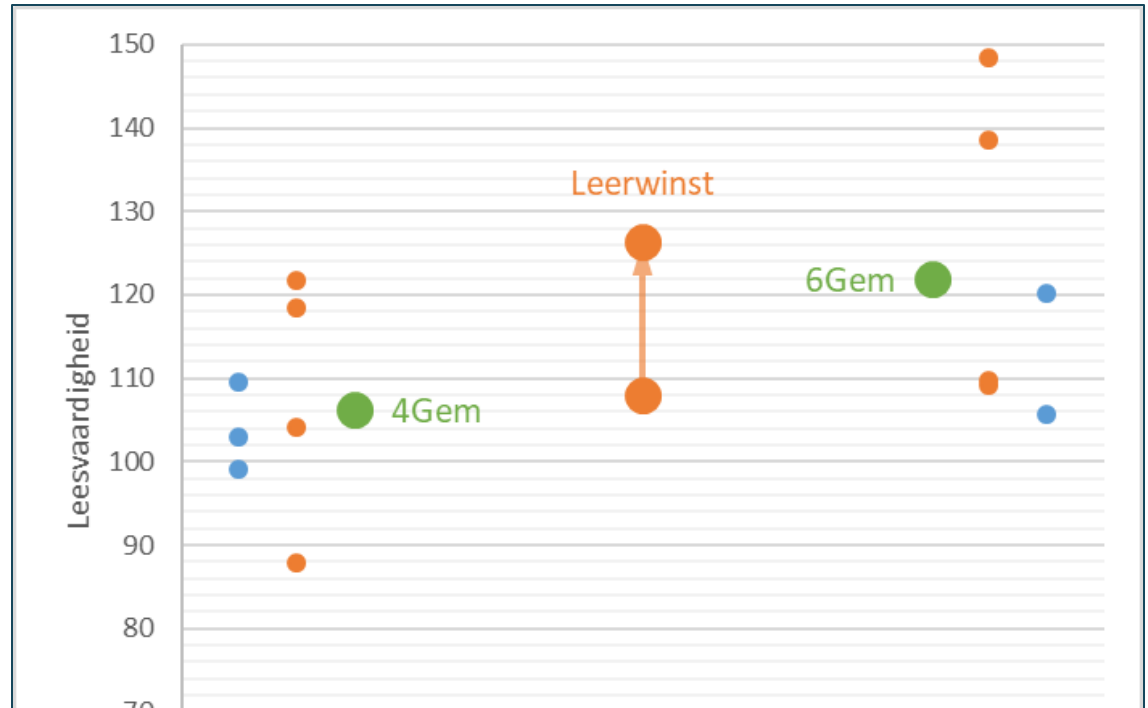
→ ontbrekende data

→ “mobiele” data of leerlingen

} Niet aselekt

Mogelijks vertekende leerwinst (Goldstein, 1997; Hippe & Jakubowksi, 2018)

Aggregatie leerwinst: uitdagingen

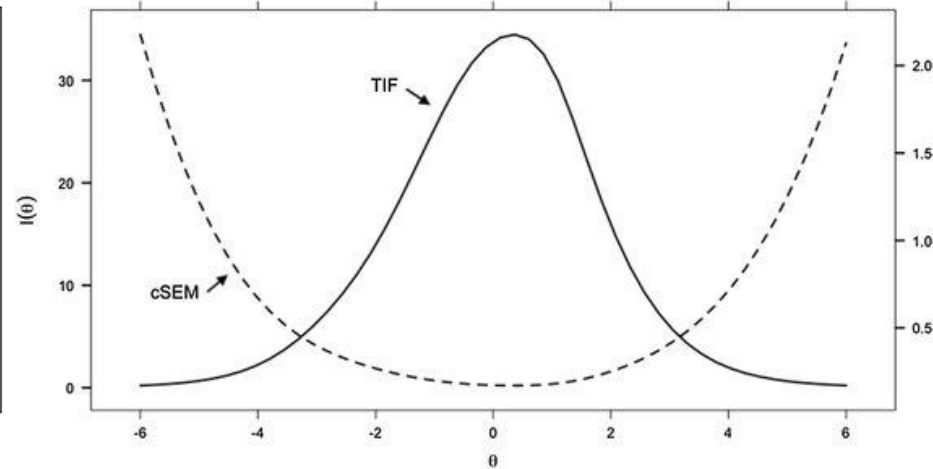
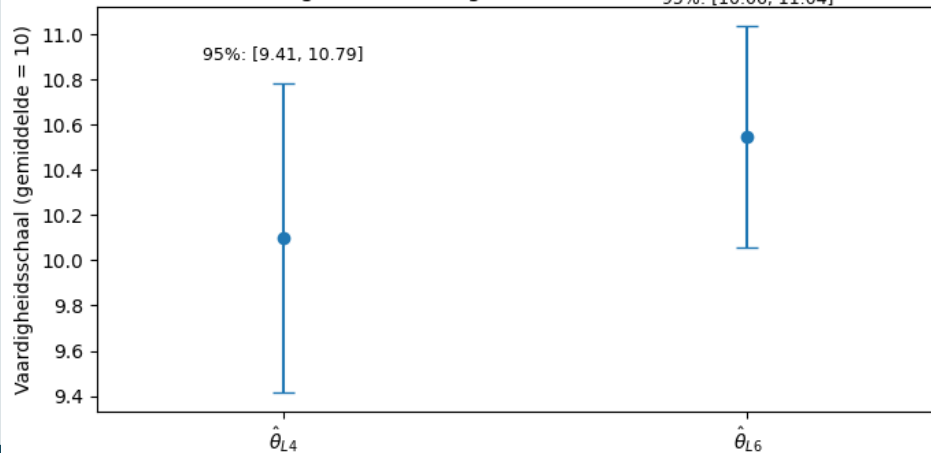

Dockx, Van Landeghem, Aesaert, Van Damme, & De Fraine (2019)

Aggregatie leerwinst: uitdagingen

- ▶ Meetfout: leerwinst kan vertekend zijn; groter risico voor “zwakke” klassen

IRT-vaardigheidsschattingen met onzekerheidsintervallen

Embretson & Reise (2000)

Aggregatie leerwinst: uitdagingen

- ▶ Wijzigend doelenkader

Leerwinst/trends ~ inhoudelijke en psychometrische
equivalentie/stabiliteit

Vb. VT wiskunde LO6 (oude ET) ~ kennisrijk curriculum (2025-2026)

VT wiskunde SO2 (2024) ~ kennisrijk curriculum (?)

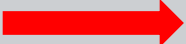

Debrouwere (2025)
Kolen & Brennan (2014)

MISSING DATA

Systemen ontbrekende data: PIRLSrepeat

- Leerwinst in leesvaardigheid
- L4 (2016) → L6 (2018)
- 4630 lln → 4078 lln (88.1%)

	Klein	Klein-middelgroot	Middelgroot-groot	Groot
	<u>lln</u> < 20	20 ≤ <u>lln</u> < 30	30 ≤ <u>lln</u> < 40	40 ≤ <u>lln</u>
L4	16 scholen	34 scholen	26 scholen	50 scholen
L6	30 scholen	34 scholen	30 scholen	32 scholen

	Model 0	Model 1
Fixed part		
Intercept	-1.964 (0.070)	-2.637 (0.107)
Leesvaardigheid L4		 -0.190 (0.053) ***
Geslacht (ref: meisje)		0.134 (0.108)
Leeftijd (ref: op norm)		
Achter op leeftijd		 1.390 (0.133)***
Voor op leeftijd		 1.088 (0.381) **
Thuis taal (ref: Ned)		0.139 (0.119)
Opleidingsniveau (ref: hoger onderwijs)		
Hoger secundair onderwijs		 0.384 (0.136)**
Lager secundair onderwijs		 0.930 (0.277)***
Lager onderwijs		0.337 (0.275)
Random part		
Variantie schoolniveau	0.328 (0.076) ***	0.233 (0.075) **
	ICC = 9,07	

Systemen ontbrekende data: PIRLSrepeat

- Data zijn niet MCAR
- Minstens MAR → correctie nodig
- MNAR niet uitgesloten → bijkomende analyse nodig
- Exacte grootorde? → bijkomende analyse nodig

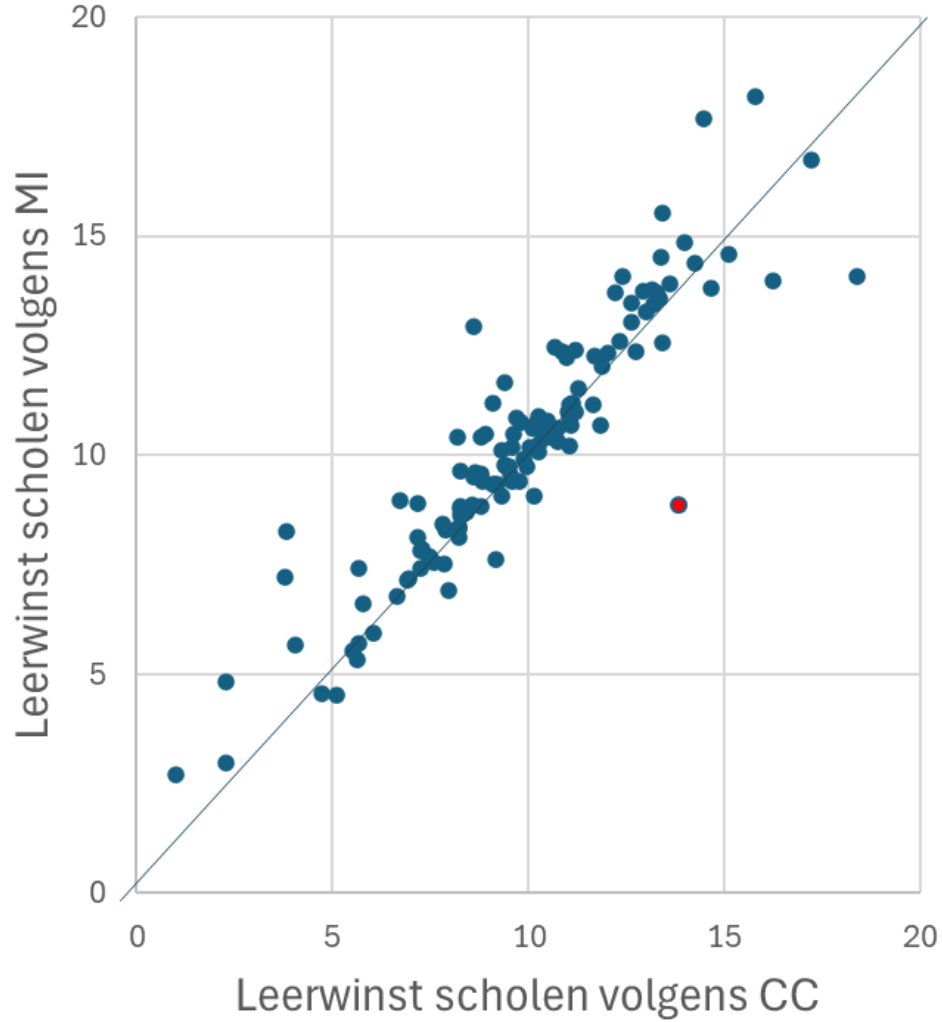
Corrigeren voor ontbrekende data: PIRLSrepeat

- Complete cases vs meervoudige imputatie
- Verschilscores en toegevoegde waarde model

Corrigeren voor ontbrekende data: PIRLSrepeat

	Gemiddelde leerwinst			Wijdte betrouwbaarheidsinterval		
	CC	MI	Verschil	CC	MI	Verschil
$n_{\text{missing}} = 0\%$	8,63	8,63	0	9,55	1,00	0,45
$0\% < n_{\text{missing}} < 10\%$	9,99	10,13	0,14	7,40	7,63	0,23
$10\% \leq n_{\text{missing}} < 20\%$	9,57	10,13	0,56	7,35	7,60	0,25
$20\% \leq n_{\text{missing}} < 100\%$	9,93	10,95	1,02	7,72	8,85	0,13
Alle scholen	9,75	10,17	0,42	7,53	7,90	0,37

CC=complete cases; MI= meervoudige imputatie

	Complete cases		Meervoudige imputatie	
	<i>Parameter</i>	<i>SF</i>	<i>Parameter</i>	<i>SF</i>
Fixed				
Intercept	51.1	1.47	59.46	1.46
Leesvaardigheid L4	0.60	0.01	0.513	0.01
Leeftijd (ref: op leeftijd)				
Voor op leeftijd	2.93	1.31	2.71	1.33
achter	-3.27	0.54	-1.12	0.49
Diploma moeder (ref: hoger onderwijs)				
Hoger secundair	-2.01	0.41	-1.60	0.43
Lager secundair	-2.02	1.17	-1.38	1.32
Lager onderwijs	-1.77	1.01	-1.31	1.12
Random				
Schoolniveau σ_{u0}^2	2.34	0.42	2.54	0.58
Leerlingniveau σ_{e0}^2	72.93	1.65	84.34	2.17

Ontbrekende data in de Vlaamse toetsen

- Data ontbreken niet volledig at random
- Complete cases levert andere leerwinstresultaten
- Meervoudige imputatie en FIML lijken te corrigeren

OBPWO

Aggregatie leerwinst: uitdagingen

- ▶ Irreguliere schoolloopbanen
 - Uitstroom en instroom
 - Mobiliteit
 - Zittenblijven
- ▶ Meetfouten
- ▶ Wijzigingen in het doelenkader
- ▶ Statistische modellering (vb. niet-lineariteit, keuze predictoren)
- ▶ Goed interpreteerbare weergave
- ▶ “Vlotte” leerwinstfeedback

Onderzoeksvragen OBPWO

OV1: In welke mate en op welke wijze **ontbreken data** tussen twee meetmomenten van de Vlaamse toetsen?

OV2: Hoe kunnen leerprestaties van leerlingen valide **geaggregeerd** worden zodat ze een betrouwbare, onvertekende en betekenisvolle indicator van de leerwinst van een school vormen?

OV3: In welke mate is er sprake van **schoolmobiliteit** tussen twee meetmomenten van de Vlaamse toetsen? Hoe kan deze mobiliteit in de analyse van leerwinst worden meegenomen?

OV4: Lesson drawing, wat **leren internationale voorbeelden** ons over de aggregatie van leerwinst?

OV5: Hoe kan tijdens een trend- of leerwinstmeting worden omgegaan met disrupties of fundamentele **wijzingen in het doelenkader**?

Onderzoeksthema's OBPWO

T1: Kwaliteitsborging van de Vlaamse leerwinstdata

→ In welke mate zijn ontbrekende data en wijzigende schoolpopulaties (mobiliteit) triviaal?

→ Verkennen van imputatie

Data: Vlaamse toetsen cohorte 2024L4 – 2026L6,
administratieve data, WPO – leesbegrip – dieptethema's

Onderzoeksthema's OBPWO

T2: Internationale leerwinstlessen

- Beslissingsbomen over aggregatie/rapportage leerwinst
- Omgaan met ontbrekende data
- Omgaan met een wijzigend doelenkader

Data: Documenten + interviews (Australië, Engeland, Nederland, Florida, Missouri)

Technische rapporten TIMSS longitudinal

Technische rapporten PISA + curriculum mapping

Onderzoeksthema's OBPWO

T3: Irreguliere trajecten

- Is bias door mobiliteit en ontbrekende data aanvaardbaar?
- Aan welke school leerlingen toewijzen?
- Correctieprocedures vergelijken: MI, MMMM, ...

Data: Simulaties

Vlaamse toetsen 2024-2026

Onderzoeksthema's OBPWO

T4: Zinvol vergelijken van leerwinst

→ Impact analysemodel en predictoren

→ Vertekent toetsmotivatie leerwinst (+ corrigeren?)

→ Corrigeren voor strategisch gedrag (aberrant gedrag + differentiële uitval)?

Data: Simulaties

Vlaamse toetsen 2024-2026

Onderzoeksthema's OBPWO

T5: Effectief communiceren

- Begrip van leerwinstrapportage (visualisaties, omschrijving)
- Relevantie van leerwinstrapportage (visualisaties, omschrijving)

Data: Interviewstudie/think-alouds

Leerkrachten/directies.

4. Samengevat

Samengevat

Vlaamse toetsen voor onderwijsontwikkeling

- zijn toetsen die niet alleen valide en betrouwbaar zijn maar ook betekenisvol en toegankelijk
- vragen een veilige context waarin resultaten steeds ontwikkelingsgericht worden ingezet
- kunnen als enige toetsen in Vlaanderen leerwinst in kaart brengen en in een breed evaluatiebeleid bijdragen aan schoolontwikkeling

www.steunpunttoetsen.be/kennishub

TOETSEN VOOR ONDERWIJSONTWIKKELING

Krachtlijnen voor de centrale toetsen in Vlaanderen

STEUNPUNT
CENTRALE TOETSEN
IN ONDERWIJS

Benieuwd naar hoe de centrale toetsen eruitzien en hoe ze tot stand komen? In de onderstaande video worden de activiteiten en de visie van het Steunpunt geïllustreerd. Deze video werd ontwikkeld door [Studio Monk](#) i.s.m. het Steunpunt.

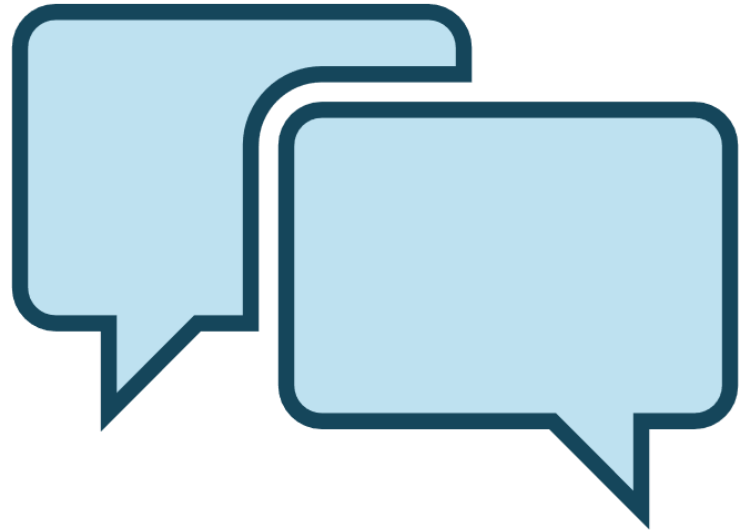
STEUNPUNT
CENTRALE TOETSEN
IN ONDERWIJS

VLAAMSE TOETSEN VOOR SCHOOLONTWIKKELING

Het belang van gecontextualiseerde schoolfeedback en leerwinst voor schoolontwikkeling

Vragen

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

Vlaamse toetsen voor schoolontwikkeling: Een blik op de actualiteit

Commissie voor Onderwijs 27 mei 2026

STEUNPUNT
CENTRALE TOETSEN
IN ONDERWIJS

Werkdomeinen A, C, D, F & G

Feedback

Feedback

- ✓ Feedback op leerlingniveau
- ✓ Excel klassenraad
- ✓ Factsheets op systeemniveau

Juni 2026

- ✓ Feedback op schoolniveau
- u: dashboards
- ✓ E-cursus

September 2026

(Studiedag)

November 2026

- ✓ Systeemrapporten

Voorjaar 2026

Individuele feedbackfiches

- ▶ Einde juni
- ▶ Weergave van
 - Vaardigheidsniveau per toets
 - Behalen cesuur (indien van toepassing)
- ▶ Bijkomende info
 - Waar ging de toets over?
 - Link naar ondersteunende documentatie voor leerlingen én ouders

 Vlaanderen
B onderwijs & vorming

2 VBS De Blokkendoos
2025-2026
6de leerjaar

Resultaten Vlaamse toetsen: Maja De Bij

Dit schooljaar nam je deel aan de Vlaamse toetsen.
In deze fiche lees je jouw resultaten voor **Nederlands** (op bladzijde 1) en **wiskunde** (op bladzijde 2).

Hoe lees je jouw resultaten?
Je krijgt een apart resultaat per toets.

Het driehoekje (▼) geeft aan in welk vaardigheidsniveau jouw resultaat zich bevindt: E (laagste), D, C, B of A (hoogste).

Je kan ook aflezen of jouw resultaat voorbij de grens ligt om de getoetste eindtermen te bereiken.

VOORBEELD

Eindtermen

Voor deze toets ligt het resultaat van deze leerling (▼) in vaardigheidsniveau B.

De leerling heeft voor deze toets de getoetste eindtermen bereikt.

Wat zijn eindtermen?
Eindtermen bepalen wat leerlingen minimaal moeten kennen en kunnen aan het einde van een graad.

In het 6de leerjaar werd een selectie van eindtermen voor het lager onderwijs getoetst.

Let op, het vaardigheidsniveau dat je minstens moet behalen om eindtermen te bereiken, kan verschillen per toets: de grens ligt niet altijd op dezelfde plaats.

Staat er bij een resultaat dat je bepaalde eindtermen waarschijnlijk bereikt of waarschijnlijk nog niet bereikt hebt? Dat wil zeggen dat het niet mogelijk is om met statistische zekerheid vast te stellen dat je resultaat boven of onder de grens ligt.

Wil je meer weten?
Op www.vlaamsetoetsen.be/resultaten-van-de-vlaamse-toetsen vind je voor elke toets:

- een overzicht van de eindtermen die getoetst werden,
- een omschrijving van wat leerlingen meestal kennen en kunnen in elk vaardigheidsniveau,
- en de algemene resultaten van de Vlaamse toetsen van alle leerlingen in Vlaanderen.

Tellen de Vlaamse toetsen mee voor het rapport?
Dat mag elke school zelf kiezen. Meer info lees je in het schoolreglement.

NEDERLANDS

Leesbegrip

Eindtermen

Jouw resultaat (▼) ligt in vaardigheidsniveau B.
Je hebt de getoetste eindtermen bereikt.

Waarover gaat deze toets?

Deze toets laat zien hoe goed leerlingen verschillende teksten begrijpen. Bij elke tekst beantwoorden leerlingen vragen waarvoor ze de tekst aandachtig moeten lezen. Deze vragen meten of leerlingen bijvoorbeeld belangrijke informatie terugvinden, de kern van de tekst begrijpen, of informatie kunnen vergelijken en beoordelen.

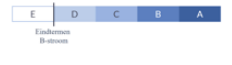
Feedback op klasniveau

- ▶ Einde juni
- ▶ Overzicht van leerlingresultaten per klas
- ▶ Kan gebruikt worden door klassenraad als bijkomende informatiebron

→ Mits vastgelegd in schoolreglement

- ▶ Ondersteunende uitleg + links naar bijkomende documentatie

A	B
 Leerlingresultaten Vlaamse toetsen - Schooljaar 2025-2026 - 2de jaar secundair onderwijs B-stroom	
Schoolnaam	GO! Atheneum Stadswaai
Instellingsnummer	11
Vestigingsplaats	Stationstraat 50 5678 Stad
Vaardigheidsniveau	<ul style="list-style-type: none"> - Leerlingen krijgen een vaardigheidsniveau per toets. - Vaardigheidsniveaus duiden aan in welke mate een leerling de getoetste inhoud beheerst. - De vaardigheidsniveaus zijn gerangschikt van E naar A: het laagste vaardigheidsniveau is E, het hoogste vaardigheidsniveau is A.
Beschrijving van de vaardigheidsniveau	<ul style="list-style-type: none"> - De vaardigheidsniveaus verschillen per toets. - De beschrijvingen van de vaardigheidsniveaus per toets vind je terug via volgende link: https://www.vlaanderen.be/onderwijs-en-vorming/vlaamse-toetsen/info-voor-directies-en-personeel/feedback-voor-scholen/resultaten-van-de-vlaamse-toetsen#vaardigheidsniveau
Eindtermen	<ul style="list-style-type: none"> - Eindtermen bepalen wat leerlingen minimaal moeten kennen en kunnen. - Er zijn eindtermen per onderwijsstroom (A-stroom of B-stroom). - Voor sommige toetsen zijn er ook eindtermen basisleerdoel. Die eindtermen moet elke individuele leerling op het einde van de eerste graad secundair onderwijs bereikt hebben.
Bereiken van de getoetste eindtermen	<ul style="list-style-type: none"> - Voor elke toets werden cesuren vastgelegd: grenzen waarmee aangegeven wordt vanaf welk punt bepaalde eindtermen zijn bereikt. - Opgelet: deze grenzen verschillen per toets. - Volgende voorbeelden zijn van toepassing voor de toets Leesbegrip: <ul style="list-style-type: none"> • Voorbeeld 1: een leerling B-stroom met een resultaat in vaardigheidsniveau C heeft de getoetste eindtermen leesbegrip voor de B-stroom bereikt, maar de getoetste eindterm basisleerdoel voor leesbegrip wel bereikt. • Met een (*) wordt aangeduid dat het resultaat van een leerling dichtbij een grens van een cesuur ligt waardoor er niet met zekerheid een uitspraak gedaan kan worden over het bereiken van de eindtermen. Je vindt meer info in de uitklapbare kolommen in dit bestand. - De manier waarop alle deelnemende leerlingen in Vlaanderen verdeeld zijn over de verschillende vaardigheidsniveaus, verschilt per toets. - Om de resultaten van jouw leerlingen goed te kunnen plaatsen, kun je de algemene resultaten van de Vlaamse toetsen raadplegen via deze link: https://www.vlaanderen.be/onderwijs-en-vorming/vlaamse-toetsen/resultaten-van-de-vlaamse-toetsen#algemene-resultaten
Algemene resultaten	<ul style="list-style-type: none"> - Een leerling die pas na de registratieperiode in de school is ingestroomd, heeft mogelijk andere toetsen afgelegd dan de rest van de klas of de school. Zeker in dat geval is het sterk aan te raden om de algemene resultaten erbij te nemen zodat je de resultaten van die leerling beter kunt interpreteren.
Andere toetsen	
Gebruik in de klassenraad	<ul style="list-style-type: none"> - De resultaten op de Vlaamse toetsen mogen meegenomen worden naar de klassenraad op voorwaarde dat hierover afspraken zijn gemaakt in het schoolreglement. - De Vlaamse toetsen zijn slechts één van de mogelijke elementen waarmee de klassenraad rekening kan houden bij de evaluatie van een leerling.

A	B	C	F	G
Vaardigheidsniveau per				
Naam	Stamnummer	Leesbegrip		Wiskundige problemen oplossen
				
		bijk (*): klik op + voor meer info →		
Aerts Dimitri	2E+06	E		B
Benali Lina	2E+06	C (*)		A
De Boer Mats	2E+06	C (*)		Niet deelgenomen
Durand Alice	2E+06	Vrijgesteld		D (*)
El Kaddouri Omar	2E+06	A		C

Schoolfeedback

- ▶ Einde september
- ▶ Dashboard via Tableau Reader
- ▶ Op niveau...
 - Unit
 - Instelling
 - Vestiging
 - SO: administratieve groep
 - (leerlingengroep)

Vlaanderen is onderwijs & vorming Vlaamse toetsen: schoolfeedback

111111 - Alle vestigingsplaatsen Schooljaar: 2024-2025

Wat wil je graag te weten komen?

Hoeveel van onze leerlingen bereiken de eindtermen? ▼

Op niveau van de school

Op niveau van de leerlingengroep

Welk vaardigheidsniveau bereiken onze leerlingen? ▼

Op niveau van de school

Op niveau van de leerlingengroep

Hoe doet onze school het in vergelijking met andere scholen?

Wat zijn de toetsgegevens van onze school?

Wat zijn onze schoolresultaten van vorige schooljaren? ▼

Eindtermen

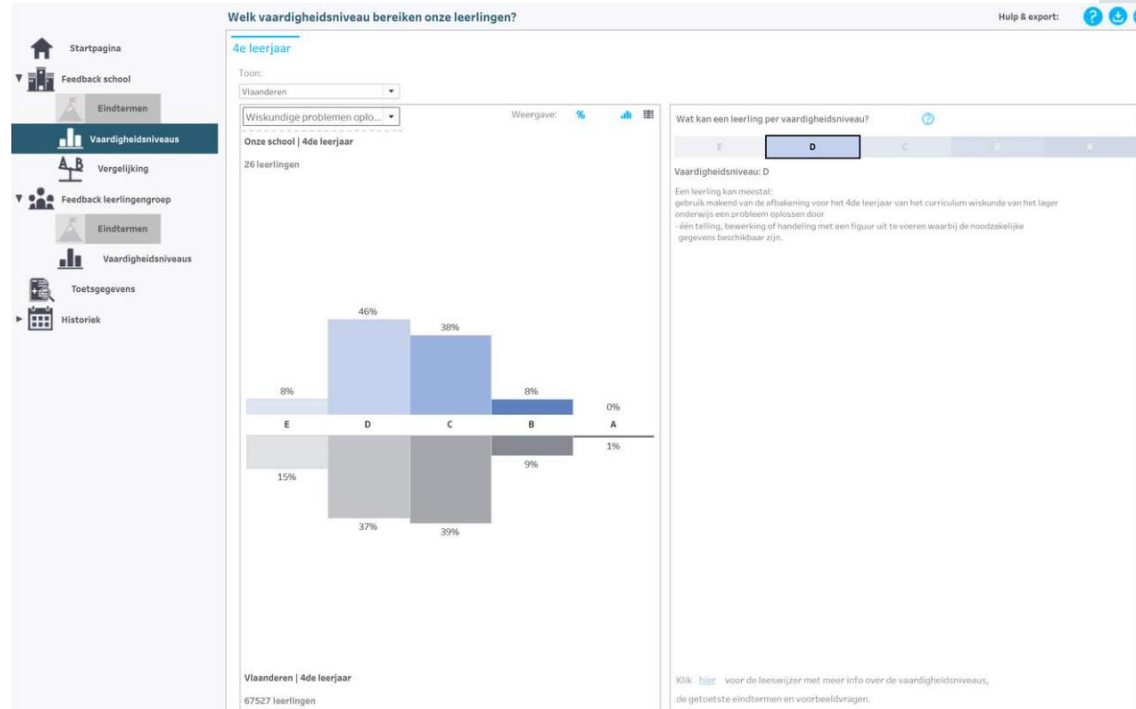
Vaardigheidsniveau

Vergelijking

Schoolfeedback

► Vaardigheidsniveaus & cesuren

- Verdeling over niveaus
- Vergelijking met Vlaanderen
- Duiding bij vaardigheidsniveaus

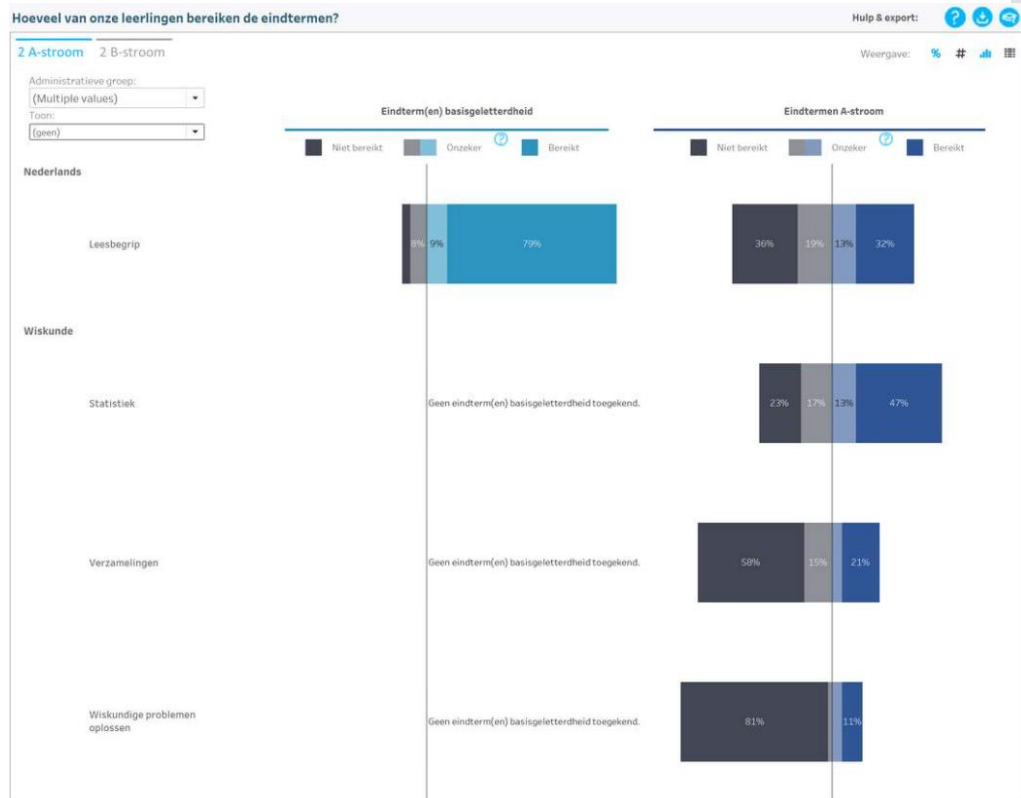
Schoolfeedback

► Vaardigheidsniveaus & cesuren

→ Per toets: Eindtermen behaald

× Of onzeker

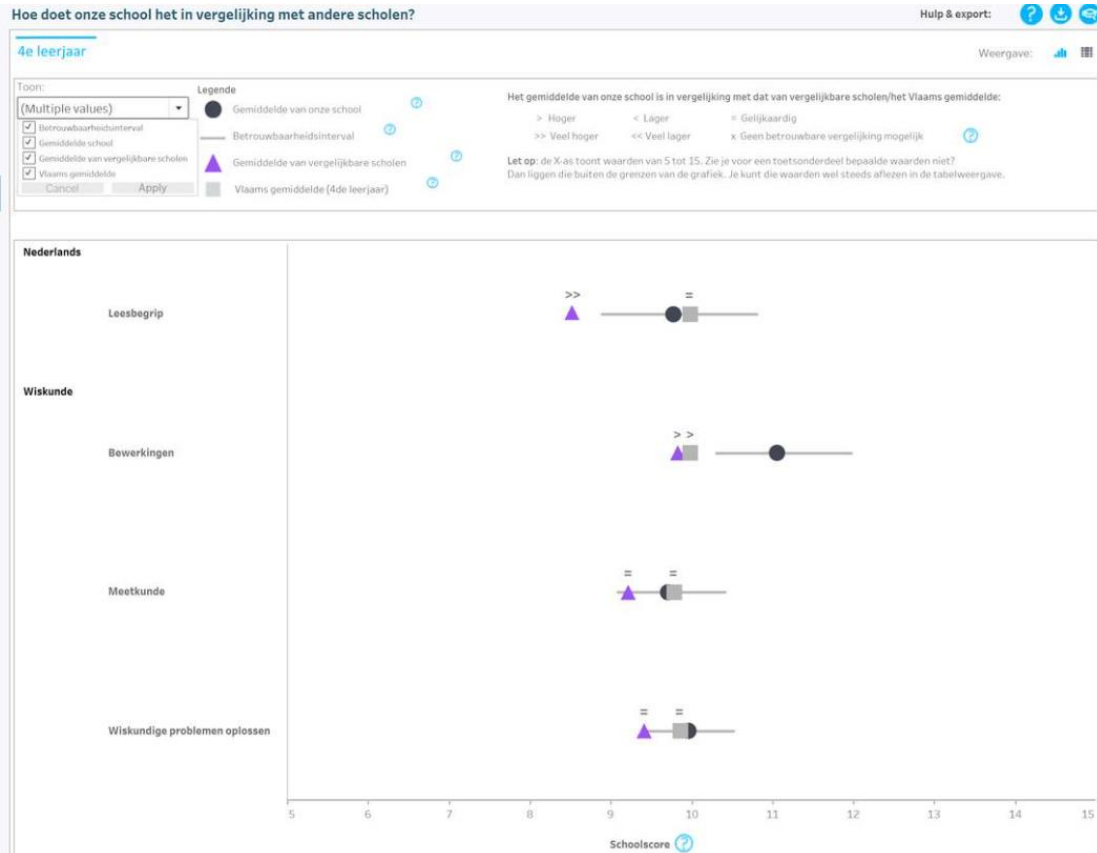
→ Vergelijking Vlaanderen

Schoolfeedback

► Gecontextualiseerde feedback

- Vergelijking met vergelijkbare school
- Vlaams gemiddelde
- Statistische toets

Schoolfeedback

► Gecontextualiseerde feedback

→ Leerlingkenmerken

We nemen de volgende leerlingkenmerken op in het statistisch model voor feedback die scholen vergelijkt met vergelijkbare scholen:

» Demografische kenmerken:

- Geslacht
- Leeftijd

» Sociale achtergrondkenmerken:

- Opleidingsniveau van de moeder
- Schooltoelage
- Thuis taal
- Anderstalige nieuwkomer in eerder traject
- Onderwijsniveau eerste inschrijving
- Schoolmobiliteit

» Onderwijsloopbaanindicatoren voor cognitieve vaardigheid en/of leermoeilijkheden:

- Zittenblijver
- (Gemotiveerd) verslag
- Buitengewoon onderwijs in eerder traject
- (Voor de eerste graad secundair onderwijs) getuigschrift basisonderwijs
- (Voor de eerste graad secundair onderwijs) basisoptie tweede jaar

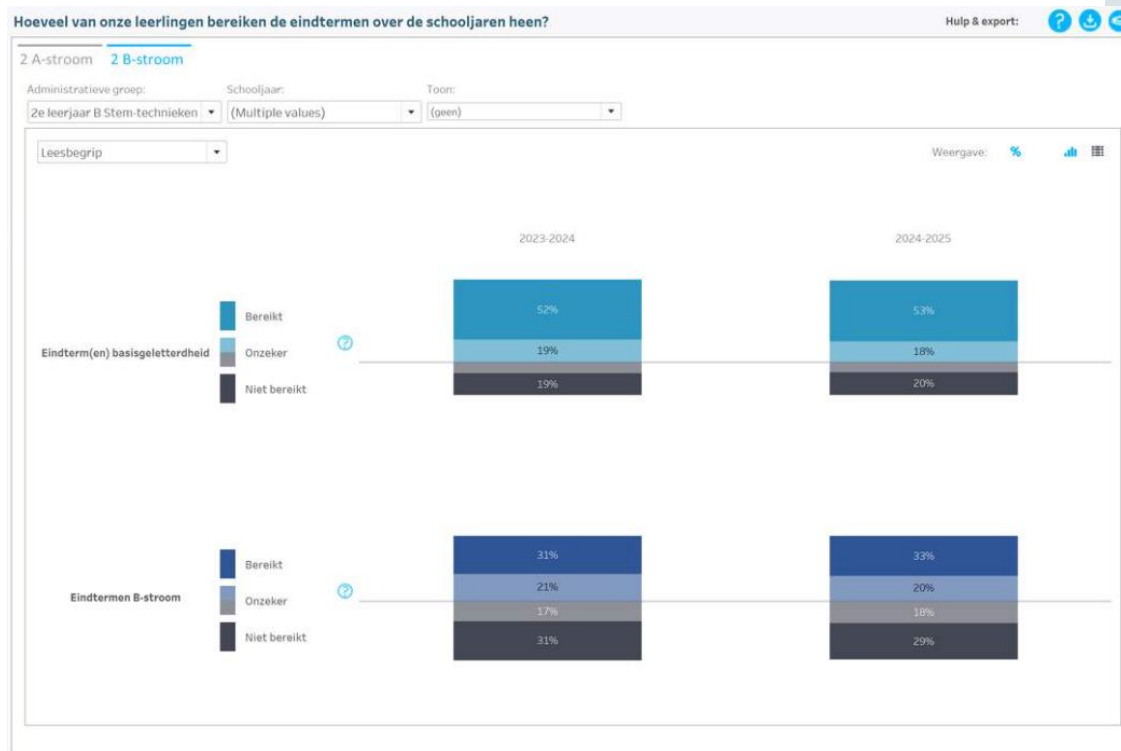
Schoolfeedback

► Trends

→ Cesuren

→ Vaardigheidsniveaus

→ Gecontextualiseerde feedback

Systemfeedback – fact sheets

- ▶ Vanaf 25 juni
- ▶ Overzicht per toets, per leerjaar op Vlaams niveau
- ▶ Bijkomende info
 - Ondersteunende uitleg
 - Beschrijving vaardigheidsniveaus
 - Link naar bijkomende documentatie

WISKUNDE

Omtrek, oppervlakte en inhoud

Dit toetsonderdeel gaat over de omtrek, oppervlakte en inhoud van vlakke figuren en ruimtefiguren berekenen en daarbij formules gebruiken.

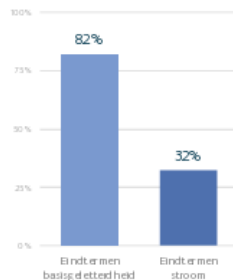
Schooljaar 2024-2025
2de jaar secundair onderwijs B-stroom

4 200

143

Deze resultaten zijn gebaseerd op een 1ste analyse van toetsgegevens van 4 200 leerlingen in het 2de jaar secundair onderwijs B-stroom uit 143 Vlaamse scholen.

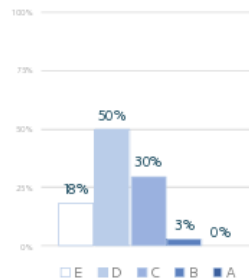
Hoeveel leerlingen bereiken de getoetste eindtermen?

Eindtermen bepalen wat leerlingen minimaal moeten kennen en kunnen.

Zegven aan wat leerlingen van een specifieke onderwijsstroom (A-stroom of B-stroom) moeten bereiken. Eindtermen basisgedetheid moet elke individuele leerling op het einde van de 1e graad secundair onderwijs bereikt hebben.

Welk vaardigheidsniveau bereiken de leerlingen?

De resultaten van de toetsen worden uitgedrukt in vaardigheidsniveaus.

Een vaardigheidsniveau beschrijft wat leerlingen kennen en kunnen voor een thema. Er zijn 5 vaardigheidsniveaus, van E (het laagste tot en met A (het hoogste). Voor elk toetsonderdeel hebben de vaardigheidsniveaus een ander betekenis. De vaardigheidsniveaus van de verschillende toetsonderdelen kan je dus niet met elkaar vergelijken.

STEUNPUNT
CENTRALE TOETSEN
IN ONDERWIJS

Vlaanderen
in onderwijs & vorming

Samengevat:

82% van de leerlingen in het 2de jaar secundair onderwijs B-stroom bereikt de **eindtermen basisgedetheid** die getoetst werden voor **omtrek, oppervlakte en inhoud**. Dit zijn de leerlingen in vaardigheidsniveau A (0%), B (3%), C (30%) en D (50%).

32% van de leerlingen in het 2de jaar secundair onderwijs B-stroom bereikt de **eindtermen B-stroom** die getoetst werden voor **omtrek, oppervlakte en inhoud**. Dit zijn de leerlingen in vaardigheidsniveau A (0%), B (3%) en C (30%).

Meer informatie over de vaardigheidsniveaus en de getoetste eindtermen vind je op de website van de Vlaamse toetsen.

Systemfeedback – fact sheets

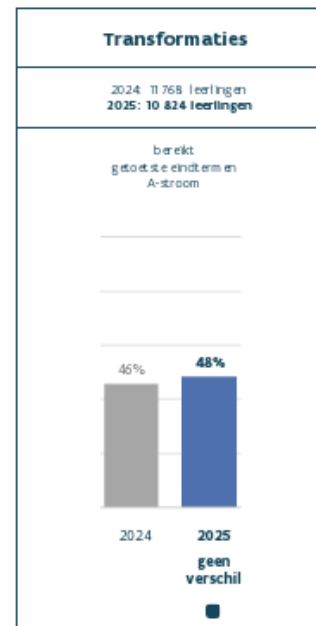
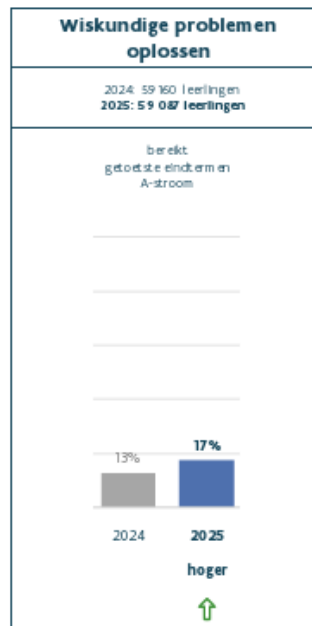
► Sinds 2025: trends

WISKUNDE

2de jaar secundair onderwijs A-stroom

Trends: Bereiken van de getoetste eindtermen

Enkel eindtermen A-stroom getoetst in het 2de jaar secundair onderwijs A-stroom

Stysteemrapporten

▶ Najaar opgeleverd aan stuurgroep; voorjaar publiek beschikbaar

▶ Rapportering in de diepte

→ Toetsresultaten en trends bij verschillende groepen

× Op basis van achtergrondkenmerken

→ Respons op leerlingenvragenlijst

× En samenhang met toetsresultaten

Tabel 10: Evolutie in de gemiddelde vaardigheidsscore voor de toets leesbegrip, voor diverse leerlinggroepen in het vierde leerjaar lager onderwijs

Leerlingenmerk	Groep	Gemiddelde score		Verschil wordt...
		2024	2025	
Geslacht	Jongens	-0,05	0,02	kleiner
	Meisjes	0,19	0,14	
Leeftijd	Op de norm of jonger	0,17	0,20	groter
	Ouder	-0,64	-0,66	
Thuis taal	Nederlands	0,25	0,29	groter
	Niet-Nederlands	-0,50	-0,52	
Opleidingsniveau moeder	Hoger onderwijs	0,45	0,47	■
	Hoger secundair onderwijs	-0,16	-0,17	
	Lager secundair onderwijs	-0,47	-0,49	
	Hoogstens lager onderwijs	-0,65	-0,66	
Schooltoelage	Geen schooltoelage	0,30	0,34	groter
	Schooltoelage	-0,30	-0,31	

Noot: Significant op niveau .05, .01 of .001.

Tabel 22: Samenhang basisset administratieve leerlingkenmerken en toetsresultaten leesbegrip

	Vierde leerjaar lager onderwijs	Tweede jaar secundair onderwijs, A-stroom	Tweede jaar secundair onderwijs, B-stroom
Basisset administratieve leerlingkenmerken	Leesbegrip	Leesbegrip	Leesbegrip
Meisje (t.o.v. jongen)	+	++	++
Ouder dan de normleeftijd (t.o.v. op de normleeftijd of jonger)	--	--	--
Thuis taal niet-Nederlands (t.o.v. Nederlands)	--	--	--
Opleidingsniveau moeder (t.o.v. hoger onderwijs)	referentiegroep	referentiegroep	referentiegroep
Hoger secundair onderwijs	--	--	--
Lager secundair onderwijs	--	--	--
Hoogstens lager onderwijs	--	--	--
Wel schooltoelage (t.o.v. geen schooltoelage)	--	--	--
Basisoptie (t.o.v. Moderne talen en wetenschappen)		referentiegroep	
Economie en organisatie		++	
Klassieke talen (Grieks & Latijn)		+++	
Maatschappij en welzijn		--	
Stem-technieken (toepassingsgericht)		--	
Stem-wetenschappen (conceptueel)		+	
Ander		--	
Ooit anderstalige nieuwkomer (t.o.v. nooit)			--
Ooit buitengewoon onderwijs (t.o.v. nooit)			
Getuigschrift: basisonderwijs (t.o.v. behaald in lager onderwijs)			referentiegroep
Behaald in secundair onderwijs			--
Geen getuigschrift			--

Noot: Klein (+/-), middelgroot (++/-), of groot (+++/---) effect, significant op niveau .05, .01 of .001.

Ondersteunende documentatie voor scholen

- ▶ Leeswijzer vaardigheidsniveaus
 - Duiding selectie eindtermen
 - Vaardigheidsniveaus
 - × Inhoudelijk overzicht
 - × Ontwikkeling
 - × interpretatie
 - Ondersteund met voorbeeldvragen
 - Toetsen als informatiebron binnen breder evaluatiebeleid

STEUNPUNT
CENTRALE TOETSEN
IN ONDERWIJS

LEESWIJZER

bij de vaardigheidsniveaus voor het
tweede jaar secundair onderwijs

31.05.2026

Ondersteunende documentatie voor scholen

► E-cursus

- Deel 1: Schoolfeedback raadplegen en begrijpen
- Deel 2: Schoolfeedback inzetten voor schoolontwikkeling
- Deel 3: Bouwstenen voor het inzetten van schoolfeedback

Schoolfeedback raadplegen en begrijpen

0% VOLTOOID

- Hoe navigeer je door het feedbackdashboard?
- Hoe raadpleeg je schoolfeedback op verschillende niveaus?
- SCHOOLFEEDBACK BEGRIPEN**
- Hoe werken de toetsen?
- Hoe worden de resultaten berekend?
- Welke toetsgegevens zijn beschikbaar over de deelnemende leerlingen?

Bekijk een voorbeeld voor het lager onderwijs

Hieronder zie je een willekeurig scherm van een feedbackdashboard op het niveau van het instellingsnummer van een fictieve school die tijdens het schooljaar 2024-2025 deelnam aan de Vlaamse toetsen voor het vierde leerjaar lager onderwijs. Klik op de kruisjes in de figuur om een toelichting te lezen bij de verschillende elementen.

Vlaanderen Vlaamse toetsen: schoolfeedback

Met vooraf gedefinieerde benchmarks

Algemene resultaten

Om de resultaten van jouw school te vergelijken met de algemene Vlaamse resultaten, selecteer je 'Vlaanderen' in het dropdownmenu bij 'Toon'.

Eerlijk toetsen

Eerlijk toetsen – AI gebruik

- ▶ Low stakes karakter van de toetsen voor leerlingen
- ▶ Maatregelen in toetsplatform
 - Tekst plakken in toetsomgeving uitgeschakeld
 - Melding bij ‘focusverlies’
 - × Vb. openen nieuw tabblad
 - × Melding in toezichtsmodule bij toetsassistent
 - Lopende pilootstudies: test met geforceerde full-screen

Toetsmotivatie

Toetsmotivatie

- ▶ Toetsmotivatie wordt gemonitord via leerlingenvragenlijst
 - Resultaten uit systeemrapportering?
- ▶ Aanbevelingen
 - Leerlingen informeren over doel en nut van de Vlaamse toetsen
 - Positief klimaat rond de Vlaamse toetsen creëren
 - Vermijden van angst of sanctionering
 - Inzet op UDA principes
 - Lopend doctoraatstraject rond toetsmotivatie bij Vlaamse toetsen

Optimalisaties

Optimalisaties op basis van vorige afnames en procesevaluatie

- ▶ Operationeel (Verantwoordelijkheid DOV – ondersteuning en feedback SCTO)
 - Toetskalender - afname
 - × Automatische herplanningen tijdens afname
 - × Individuele herplanningen
 - Verbetering dataflow
 - Toetsveiligheid
- ▶ Basiscommunicatie op maat van ouders en leerlingen
- ▶ Feedback op unitniveau
- ▶ Verfijning en verbetering helpdeskwerking
- ▶ Oplevering fact sheets en leerlingfeedback kort na elkaar
- ▶ Actualisering e-cursus
- ▶ ...

Eindtermenselectie bij de herwerkte
eindtermen 1ste graad SO

Nederlands

Eindtermselectie SO2 Nederlands (herziening)

- ▶ Toets Nederlands bestaat uit twee toetsonderdelen:
 - Leesbegrip
 - Schrijfvaardigheid
- ▶ Selectiecriteria:
 - Identiek aan selectieproces SO2 (oude ET) en SO6
 - ✓ Opdrachtdefinitie
 - ✓ Constructrelevantie
 - ✓ Toetstechnische criteria
 - Afstemming garanderen
 - ✓ Eindtermselectie derde graad SO

Eindtermselectie SO2 Nederlands (herziening)

Tabel 1

Beknopt overzicht van de eindtermen eerste graad secundair onderwijs onder sleutelcompetentie 2

Sleutelcompetentie 2: competenties in het Nederlands					
Onderwijsdoel	BG	B	UD-B	A	UD-A
De leerling haalt bij het lezen en luisteren doelgericht het onderwerp en relevante informatie uit niet-fictionele teksten.	BG02.01	-	-	-	-
De leerlingen bepalen het onderwerp, de hoofdgedachte en de hoofdpunten bij het doelgericht lezen en beluisteren van teksten.	-	02.01	UD02.01	02.01	UD02.01
De leerlingen beoordelen doelgericht aangereikte informatie op betrouwbaarheid en bruikbaarheid bij het lezen en luisteren.	-	02.02	-	-	-
De leerlingen beoordelen doelgericht informatie op betrouwbaarheid, correctheid en bruikbaarheid bij het lezen en luisteren.	-	-	UD02.02	02.02	-
De leerlingen selecteren relevante informatie bij het lezen en beluisteren van teksten.	-	02.03	UD02.03	02.03	UD02.02
De leerlingen nemen notities bij het lezen en beluisteren van teksten.	-	-	UD02.04	02.04	UD02.03
De leerling spreekt en schrijft doelgericht in eenvoudige communicatieve situaties.	BG02.02	-	-	-	-
De leerlingen spreken en schrijven doelgericht in eenvoudige communicatieve situaties.	-	02.04	-	-	-
De leerlingen spreken en schrijven doelgericht.	-	-	UD02.05	02.05	UD02.04
De leerlingen drukken zich creatief uit met taal.	-	02.05	-	02.06	-
De leerling neemt doelgericht deel aan eenvoudige mondelinge en schriftelijke interactie.	BG02.03	-	-	-	-
De leerlingen nemen doelgericht deel aan eenvoudige mondelinge en schriftelijke interactie.	-	02.06	-	-	-
De leerlingen nemen doelgericht deel aan mondelinge en schriftelijke interactie.	-	-	UD02.06	02.07	UD02.05

De leerlingen zetten doelgericht strategieën in ter ondersteuning van informatieverwerking en communicatieve handelingen.	-	02.07	UD02.07	02.08	UD02.06
De leerlingen zetten eerder en nieuwverworven woordenschat in ter ondersteuning van hun communicatieve handelingen.	-	02.08	UD02.08	02.09	UD02.07
De leerlingen passen inzicht in het taalsysteem toe ter ondersteuning van hun communicatieve handelingen.	-	02.09	UD02.09	02.10	UD02.08
De leerlingen analyseren het Standaardnederlands als taalsysteem.	-	-	-	-	UD02.09
De leerlingen passen inzicht in taalgebruik toe ter ondersteuning van hun communicatieve handelingen.	-	02.10	UD02.10	02.11	UD02.10
De leerlingen geven overeenkomsten en verschillen aan in taaluitingen, tussen standaardtaal en regionale taalvariëteiten en tussen talen.	-	02.11	-	-	-
De leerlingen geven overeenkomsten en verschillen aan in taaluitingen, tussen standaardtaal, regionale, sociale en situationele taalvariëteiten en tussen talen.	-	-	UD02.11	02.12	-
De leerlingen geven overeenkomsten en verschillen aan in taaluitingen, taalvariëteiten en talen.	-	-	-	-	UD02.11
De leerlingen verwoorden de eigen beleving en interpretatie van literaire teksten.	-	02.12	UD02.12	02.13	UD02.12

Eindtermselectie SO2 Nederlands (herziening)

Tabel 1

Beknopt overzicht van de eindtermen eerste graad secundair onderwijs onder sleutelcompetentie 2

Sleutelcompetentie 2: competenties in het Nederlands					
Onderwijsdoel	BG	B	UD-B	A	UD-A
De leerling haalt bij het lezen en luisteren doelgericht het onderwerp en relevante informatie uit niet-fictionele teksten.	BG02.01	-	-	-	-
De leerlingen bepalen het onderwerp, de hoofdgedachte en de hoofdpunten bij het doelgericht lezen en beluisteren van teksten.	-	02.01	UD02.01	02.01	UD02.01
De leerlingen beoordelen doelgericht aangereikte informatie op betrouwbaarheid en bruikbaarheid bij het lezen en luisteren.	-	02.02	-	-	-
De leerlingen beoordelen doelgericht informatie op betrouwbaarheid, correctheid en bruikbaarheid bij het lezen en luisteren.	-	-	UD02.02	02.02	-
De leerlingen selecteren relevante informatie bij het lezen en beluisteren van teksten.	-	02.03	UD02.03	02.03	UD02.02
De leerlingen nemen notities bij het lezen en beluisteren van teksten.	-	-	UD02.04	02.04	UD02.03
De leerling spreekt en schrijft doelgericht in eenvoudige communicatieve situaties.	BG02.02	-	-	-	-
De leerlingen spreken en schrijven doelgericht in eenvoudige communicatieve situaties.	-	02.04	-	-	-
De leerlingen spreken en schrijven doelgericht.	-	-	UD02.05	02.05	UD02.04
De leerlingen drukken zich creatief uit met taal.	-	02.05	-	02.06	-
De leerling neemt doelgericht deel aan eenvoudige mondelinge en schriftelijke interactie.	BG02.03	-	-	-	-
De leerlingen nemen doelgericht deel aan eenvoudige mondelinge en schriftelijke interactie.	-	02.06	-	-	-
De leerlingen nemen doelgericht deel aan mondelinge en schriftelijke interactie.	-	-	UD02.06	02.07	UD02.05

De leerlingen zetten doelgericht strategieën in ter ondersteuning van informatieverwerking en communicatieve handelingen.	-	02.07	UD02.07	02.08	UD02.06
De leerlingen zetten eerder en nieuwverworven woordenschat in ter ondersteuning van hun communicatieve handelingen.	-	02.08	UD02.08	02.09	UD02.07
De leerlingen passen inzicht in het taalsysteem toe ter ondersteuning van hun communicatieve handelingen.	-	02.09	UD02.09	02.10	UD02.08
De leerlingen analyseren het Standaardnederlands als taalsysteem.	-	-	-	-	UD02.09
De leerlingen passen inzicht in taalgebruik toe ter ondersteuning van hun communicatieve handelingen.	-	02.10	UD02.10	02.11	UD02.10
De leerlingen geven overeenkomsten en verschillen aan in taaluitingen, tussen standaardtaal en regionale taalvariëteiten en tussen talen.	-	02.11	-	-	-
De leerlingen geven overeenkomsten en verschillen aan in taaluitingen, tussen standaardtaal, regionale, sociale en situationele taalvariëteiten en tussen talen.	-	-	UD02.11	02.12	-
De leerlingen geven overeenkomsten en verschillen aan in taaluitingen, taalvariëteiten en talen.	-	-	-	-	UD02.11
De leerlingen verwoorden de eigen beleving en interpretatie van literaire teksten.	-	02.12	UD02.12	02.13	UD02.12

Eindtermselectie SO2 Nederlands (herziening)

Eindterm		Toets	Verantwoording
BG 02.01	De leerling haalt bij het lezen en luisteren doelgericht het onderwerp en relevante informatie uit niet-fictionele teksten.	Leesbegrip	<ul style="list-style-type: none"> - Constructrelevant - Sluit aan bij BG 2.1 (oude ET SO2)
ET 02.01 B UD 02.01 B ET 02.01 A UD 02.01 A	De leerlingen bepalen het onderwerp, de hoofdgedachte en de hoofdpunten bij het doelgericht lezen en beluisteren van teksten.	Leesbegrip	<ul style="list-style-type: none"> - Constructrelevant - Sluit aan bij ET 2.2 + 2.3 (oude ET SO2) - Sluit aan bij ET 02.01 (SO6)
ET 02.02 B	De leerlingen beoordelen doelgericht aangereikte informatie op betrouwbaarheid en bruikbaarheid bij het lezen en luisteren.	Leesbegrip	<ul style="list-style-type: none"> - Constructrelevant - Toetstechnisch mogelijk - Sluit aan bij ET 02.02 (SO6)
UD 02.02 B ET 02.02 A	De leerlingen beoordelen doelgericht informatie op betrouwbaarheid, correctheid en bruikbaarheid bij het lezen en luisteren.		
ET 02.03 B UD 02.03 B ET 02.03 A UD 02.02 A	De leerlingen selecteren relevante informatie bij het lezen en beluisteren van teksten.	Leesbegrip	<ul style="list-style-type: none"> - Constructrelevant - Sluit aan bij ET 2.4 (oude ET SO2) - Sluit aan bij ET 02.03 (SO6)

Eindtermselectie SO2 Nederlands (herziening)

Eindterm		Toets	Verantwoording
ET 02.07 B UD 02.07 B ET 02.08 A UD 02.06 A	De leerlingen zetten doelgericht strategieën in ter ondersteuning van informatieverwerking en communicatieve handelingen.	- Leesbegrip - Schrijfvaardigheid	- Constructrelevant - Sluit aan bij procedurele, conceptuele en feitenkennis van ET 2.2, 2.3 en 2.4 (oude ET SO2) - Sluit aan bij ET 02.09, 02.10, 02.11 en 02.12 (SO6)
ET 02.08 B UD 02.08 B ET 02.09 A UD 02.07 A	De leerlingen zetten eerder en nieuwverworven woordenschat in ter ondersteuning van hun communicatieve handelingen.		
ET 02.09 B UD 02.09 B ET 02.10 A UD 02.08 A	De leerlingen passen inzicht in het taalsysteem toe ter ondersteuning van hun communicatieve handelingen.		
ET 02.10 B UD 02.10 B ET 02.11 A UD 02.10 A	De leerlingen passen inzicht in taalgebruik toe ter ondersteuning van hun communicatieve handelingen.		

Eindtermselectie SO2 Nederlands (herziening)

Eindterm		Toets	Verantwoording
BG 02.02	De leerling sprekt en schrijft doelgericht in eenvoudige communicatieve situaties.	Schrijfvaardigheid	<ul style="list-style-type: none"> - Constructrelevant - Sluit aan bij BG 2.2 (oude ET SO2)
BG 02.03	De leerling neemt doelgericht deel aan eenvoudige mondelinge en schriftelijke interactie.	Schrijfvaardigheid	<ul style="list-style-type: none"> - Constructrelevant - Sluit aan bij BG 2.3 (oude ET SO2)
ET 02.04 B	De leerlingen spreken en schrijven doelgericht in eenvoudige communicatieve situaties.	Schrijfvaardigheid	<ul style="list-style-type: none"> - Constructrelevant - Sluit aan bij ET 2.5 (B) en 2.6 (A) (oude ET SO2) - Sluit aan bij ET 02.06 DS/DU en 02.05 AM (SO6)
UD 02.05 B ET 02.05 A UD 02.04 A	De leerlingen spreken en schrijven doelgericht.		
ET 02.06 B	De leerlingen nemen doelgericht deel aan eenvoudige mondelinge en schriftelijke interactie.	Schrijfvaardigheid	<ul style="list-style-type: none"> - Constructrelevant - Sluit aan bij ET 2.7 (B) en 2.8 (A) (oude ET SO2) - Sluit aan bij ET 02.08 DS/DU en 02.07 AM (SO6)
UD 02.06 B ET 02.07 A UD 02.05 A	De leerlingen nemen doelgericht deel aan mondelinge en schriftelijke interactie.		

Leesbegrip	Schrijfvaardigheid*
BG 02.01 Onderwerp bepalen en relevante informatie selecteren	BG 02.02 Teksten produceren
ET 02.01 B - UD 02.01 B - ET 02.01 A - UD 02.01 A Onderwerp, hoofdgedachte en hoofdpunten bepalen	BG 02.03 Deelname aan interactie
ET 02.02 B - UD 02.02 B - ET 02.02 A Informatie beoordelen op betrouwbaarheid, (correctheid) en bruikbaarheid	ET 02.04 B – UD 02.05 B – ET 02.05 A – UD 02.04 A Teksten produceren
ET 02.03 B - UD 02.03 B - ET 02.03 A - UD 02.02 A Relevante informatie selecteren	ET 02.06 B – UD 02.06 B – ET 02.07 A – UD 02.05 A Deelname aan interactie

Leesbegrip en schrijfvaardigheid*

ET 02.07 B – UD 02.07 B – ET 02.08 A – UD 02.06 A
Strategieën inzetten

ET 02.08 B – UD 02.08 B – ET 02.09 A – UD 02.07 A
Eerder en nieuwverworven woordenschat inzetten

ET 02.09 B – UD 02.09 B – ET 02.10 A – UD 02.08 A
Inzicht in het taalsysteem toepassen

ET 02.10 B – UD 02.10 B – ET 02.11 A – UD 02.10 A
Inzicht in taalgebruik toepassen

*afhankelijk van beleidskeuzes

Leesbegrip	Schrijfvaardigheid*
BG 02.01 Onderwerp bepalen en relevante informatie selecteren	BG 02.02 Teksten produceren
ET 02.01 B - UD 02.01 B - ET 02.01 A - UD 02.01 A Onderwerp, hoofdgedachte en hoofdpunten bepalen	BG 02.03 Deelname aan interactie
ET 02.02 B - UD 02.02 B - ET 02.02 A Informatie beoordelen op betrouwbaarheid, (correctheid) en bruikbaarheid	ET 02.04 B – UD 02.05 B – ET 02.05 A – UD 02.04 A Teksten produceren
ET 02.03 B - UD 02.03 B - ET 02.03 A - UD 02.02 A Relevante informatie selecteren	ET 02.06 B – UD 02.06 B – ET 02.07 A – UD 02.05 A Deelname aan interactie

Leesbegrip en schrijfvaardigheid*

ET 02.07 B – UD 02.07 B – ET 02.08 A – UD 02.06 A
Strategieën inzetten

ET 02.08 B – UD 02.08 B – ET 02.09 A – UD 02.07 A
Eerder en nieuwverworven woordenschat inzetten

ET 02.09 B – UD 02.09 B – ET 02.10 A – UD 02.08 A
Inzicht in het taalsysteem toepassen

ET 02.10 B – UD 02.10 B – ET 02.11 A – UD 02.10 A
Inzicht in taalgebruik toepassen

*afhankelijk van beleidskeuzes

Leesbegrip	Schrijfvaardigheid*
BG 02.01 Onderwerp bepalen en relevante informatie selecteren	BG 02.02 Teksten produceren
ET 02.01 B - UD 02.01 B - ET 02.01 A - UD 02.01 A Onderwerp, hoofdgedachte en hoofdpunten bepalen	BG 02.03 Deelname aan interactie
ET 02.02 B - UD 02.02 B - ET 02.02 A Informatie beoordelen op betrouwbaarheid, (correctheid) en bruikbaarheid	ET 02.04 B – UD 02.05 B – ET 02.05 A – UD 02.04 A Teksten produceren
ET 02.03 B - UD 02.03 B - ET 02.03 A - UD 02.02 A Relevante informatie selecteren	ET 02.06 B – UD 02.06 B – ET 02.07 A – UD 02.05 A Deelname aan interactie

Leesbegrip en schrijfvaardigheid*

ET 02.07 B – UD 02.07 B – ET 02.08 A – UD 02.06 A
Strategieën inzetten

ET 02.08 B – UD 02.08 B – ET 02.09 A – UD 02.07 A
Eerder en nieuwverworven woordenschat inzetten

ET 02.09 B – UD 02.09 B – ET 02.10 A – UD 02.08 A
Inzicht in het taalsysteem toepassen

ET 02.10 B – UD 02.10 B – ET 02.11 A – UD 02.10 A
Inzicht in taalgebruik toepassen

*afhankelijk van beleidskeuzes

Eindtermselectie SO2 Nederlands (herziening)

Eindterm		Toets	Wat is anders?	Wat is de impact?
BG 02.01	Onderwerp bepalen en relevante informatie selecteren	Leesbegrip	Opsomming vijf tekstsoorten (informerend, opiniërend, prescriptief, persuasief en narratief) is voortaan illustratief	Meer flexibiliteit wat betreft tekstkeuze op niveau van basisgeletterdheid (in afstemming met stakeholders en toetsdesign)
ET 02.01 B UD 02.01 B ET 02.01 A UD 02.01 A	Onderwerp, hoofdgedachte en hoofdpunten bepalen	Leesbegrip	Samensmelting twee eerdere doelen 'globale inhoud' wordt niet langer expliciet vermeld	/
ET 02.02 B UD 02.02 B ET 02.02 A	Informatie beoordelen op betrouwbaarheid, (correctheid) en bruikbaarheid	Leesbegrip	Nieuw onderwijsdoel voor de eerste graad	Toevoegen van items aan bestaande leestaken op beoordelend niveau
ET 02.03 B UD 02.03 B ET 02.03 A UD 02.02 A	Relevante informatie selecteren	Leesbegrip	Geen expliciete vermelding meer van het 'doelgerichte' karakter, maar zit wel nog vervat in het woord 'relevante'	/

Eindtermselectie SO2 Nederlands (herziening)

Eindterm		Toets	Wat is anders?	Wat is de impact?
ET 02.07 B UD 02.07 B ET 02.08 A UD 02.06 A	Strategieën inzetten	Leesbegrip	Nieuw onderwijsdoel voor de eerste graad Strategiegebruik werd eerder enkel aangestipt in het procedurele kennisluik bij andere eindtermen	Blijft op dezelfde manier toetsbaar > functioneel gebruik
ET 02.08 B UD 02.08 B ET 02.09 A UD 02.07 A	Eerder en nieuwverworven woordenschat inzetten	Leesbegrip	Nieuw onderwijsdoel voor de eerste graad Woordenschat werd eerder enkel aangestipt in kennisluiken bij andere eindtermen	Meer toetsitems op woord(groep)niveau mogelijk
ET 02.09 B UD 02.09 B ET 02.10 A UD 02.08 A	Inzicht in het taalsysteem toepassen	Leesbegrip	Eindtermen waren eerder niet expliciet opgenomen in de selectie voor leesbegrip, want het functioneel gebruik ervan werd aangestipt bij andere eindtermen > die verwijzing ontbreekt nu	Blijft op dezelfde manier toetsbaar > functioneel gebruik
ET 02.10 B UD 02.10 B ET 02.11 A UD 02.10 A	Inzicht in taalgebruik toepassen	Leesbegrip	Eindtermen waren eerder niet expliciet opgenomen in de selectie voor leesbegrip, want het functioneel gebruik ervan werd aangestipt bij andere eindtermen > die verwijzing ontbreekt nu	Blijft op dezelfde manier toetsbaar > functioneel gebruik

Eindtermselectie SO2 Nederlands (herziening)

Eindterm		Toets	Wat is anders?	Wat is de impact?
BG 02.02	Teksten produceren	Schrijfvaardigheid	Vermelding van gebruik van ondersteunende hulpmiddelen	Meer flexibiliteit wat betreft taakkeuze op niveau van basisgeletterdheid (in afstemming met stakeholders en toetsdesign)
BG 02.03	Deelname aan interactie	Schrijfvaardigheid	'een variatie aan tekstsoorten' i.p.v. een limitatieve opsomming	
ET 02.04 B UD 02.05 B ET 02.05 A UD 02.04 A	Teksten produceren	Schrijfvaardigheid	Vermelding van gebruik van ondersteunende hulpmiddelen 'een (grote) variatie aan tekstsoorten' i.p.v. een limitatieve opsomming	Meer flexibiliteit wat betreft taakkeuze (in afstemming met stakeholders en toetsdesign)
ET 02.06 B UD 02.06 B ET 02.07 A UD 02.05 A	Deelname aan interactie	Schrijfvaardigheid		

Eindtermselectie SO2 Nederlands (herziening)

Eindterm		Toets	Wat is anders?	Wat is de impact?
ET 02.07 B UD 02.07 B ET 02.08 A UD 02.06 A	Strategieën inzetten	schrijfvaardigheid	Nieuw onderwijsdoel voor de eerste graad Strategiegebruik werd eerder enkel aangestipt in het procedurele kennisluik bij andere eindtermen	Blijft op dezelfde manier toetsbaar > functioneel gebruik
ET 02.08 B UD 02.08 B ET 02.09 A UD 02.07 A	Eerder en nieuwverworven woordenschat inzetten	schrijfvaardigheid	Nieuw onderwijsdoel voor de eerste graad woordenschat werd eerder enkel aangestipt in kennisluiken bij andere eindtermen	Blijft op dezelfde manier toetsbaar > functioneel gebruik
ET 02.09 B UD 02.09 B ET 02.10 A UD 02.08 A	Inzicht in het taalsysteem toepassen	schrijfvaardigheid	Herformulering en enkele wijzigingen wat betreft onderliggende kenniselementen	Blijft op dezelfde manier toetsbaar > functioneel gebruik
ET 02.10 B UD 02.10 B ET 02.11 A UD 02.10 A	Inzicht in taalgebruik toepassen	schrijfvaardigheid		

Eindtermenselectie bij de herwerkte
eindtermen 1ste graad SO

wiskunde

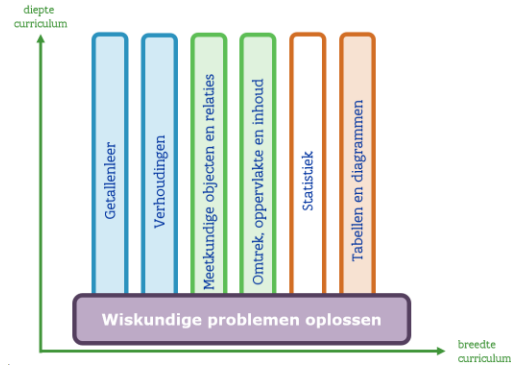
Selectie eindtermen voor Vlaamse toets wiskunde SO2

- Disclaimer
 - Analyse herwerkte eindtermen t.o.v. oude eindtermen
 - Parallel hiermee: **traject** naar mogelijk samengaan van sommige dieptethema's
 - Selectie herwerkte eindtermen is nu toegekend aan huidige thema's
 - Bij het samengaan van thema's worden de respectievelijke eindtermen aan dat nieuwe geclusterde thema gekoppeld
- Denktank 24 september 2025
 - Deelnemers
 - 16 leraren
 - 2 lerarenopleiders
 - 2 onderwijsinspecteurs
 - 4 pedagogisch begeleiders
 - 2 vertegenwoordigers van het beleid
 - Bespreking
 - ET-selectie wijzigingen herwerkte ET t.o.v. oude ET
 - Nieuw formularium B-stroom
 - Per stroom en per thema nood aan nieuwe cesuurbepaling indien thema na traject onveranderd zou blijven

Selectie eindtermen voor Vlaamse toets wiskunde SO2

- B-stroom

- 4 ET BG
- 12 inhoudelijke ET B-stroom
- 2 ET leercompetenties
 - 13.03 vaktaal
 - 13.04 doelgericht info zoeken en verwerken

	Getallenleer	Verhoudingen	Meetkundige objecten en relaties	Omtrek, oppervlakte en inhoud	Statistiek	Tabelen en diagrammen	WPO
BG	BG.06.01 BG.06.02	BG.06.01		BG.06.04		BG.06.03	
ET B-stroom	I.B.06.01 I.B.06.02 I.B.06.03 I.B.06.26 I.13.03	I.B.06.02 I.13.03	I.B.06.04 I.B.06.05 I.B.06.07 I.B.06.09 I.13.03	I.B.06.06 I.B.06.08 I.13.03	I.B.06.10 I.13.04 I.13.03	I.13.04 I.13.03	I.B.06.11

Inhoudelijke wijzigingen ET Basisgeletterdheid

- ▶ Herwerkte ET: “Realisatie in betekenisvolle contexten”
 - oude ET “in functionele contexten”
 - Verruiming van contexten die aan bod kunnen komen in BG
- ▶ Dieptethema “Getallenleer”
 - Geen expliciete vermelding:
 - × Rekenen met negatieve getallen (wel in gewone ET)
 - × Gebruik van strategieën om handig te rekenen
 - Inhoud BG van dieptethema “Verhoudingen” is opgenomen in ET BG waarvan alle andere inhouden tot “Getallenleer” behoren.
- ▶ Dieptethema “Omtrek, oppervlakte en inhoud”
 - Berekenen omtrek rechthoek is uitgebreid naar berekenen omtrek vierhoek.
 - Berekenen oppervlakte rechthoek moet zonder formule. → zowel vragen met als zonder formule worden opgenomen als onderdeel van opbouw meetschaal
- ▶ Dieptethema “Meetkundige objecten en relaties”
 - Geen herwerkte ET m.b.t. herkennen meetkundige objecten → geen ET BG meer bij dieptethema, dus ook geen cesuur meer
- ▶ Nood aan nieuwe cesuren BG voor denktank:
 - Wel voor: “Getallenleer” en “Omtrek, oppervlakte en inhoud” niet voor andere thema’s

Inhoudelijke wijzigingen ET B-stroom (1)

▶ Herwerkte ET: “Realisatie in betekenisvolle contexten”

- oude ET “in functionele contexten”
- Betekenisvolle contexten → kwamen al aan bod in toetsvragen B-stroom en worden verder ontwikkeld

▶ Dieptethema “Getallenleer”

- Begrippen zoals “som, verschil...” niet meer expliciet opgenomen → zit vervat in vaktaal
- Inhoud van dieptethema “Verhoudingen” is opgenomen in ET B waarvan alle andere inhouden tot “Getallenleer” behoren → geen herwerkte ET op unieke wijze gekoppeld aan dieptethema “Verhoudingen”
- Uitbreiding met
 - × Ordenen van decimale getallen
 - × Berekenen van tijdsverschil bij analoge en digitale tijd → toetsvragen worden verder ontwikkeld

▶ Dieptethema “Meetkundige objecten en relaties”

- Specifieke begrippen zoals gelijkbenige driehoek niet meer expliciet opgenomen → zit vervat in vaktaal
- De herwerkte ET “hanteren coördinaten” i.p.v. “bepalen” → toepassingsvragen al opgenomen en worden verder ontwikkeld

▶ Dieptethema “Omtrek, oppervlakte en inhoud”

- Berekenen omtrek vierhoek i.p.v. omtrek rechthoek en vierkant
- Berekenen omtrek driehoek en vierhoek en oppervlakte rechthoek niet meer met gegeven formule
 - (nieuwe) vragen zowel met als zonder gegeven formule zullen deel uitmaken van opbouw van de meetschaal

Inhoudelijke wijzigingen ET B-stroom (2)

▶ Dieptethema “Statistiek”

- Niet langer vermeld: “20 à 25 zelf verzamelde gegevens” → was geen onderdeel van de Vlaamse toets
- Expliciete vermelding van elementen begrepen onder voeren van statistisch onderzoek en link met ET 13.04 over info doelgericht zoeken en kritisch en systematisch verwerken
 - kwamen al aan bod in toetsvragen B-stroom en worden verder ontwikkeld

▶ Dieptethema “Tabellen en diagrammen”

- Inhoud is opgenomen binnen ET “Statistiek”
- Bevat geen aparte vakinhoudelijke ET meer – dus ook geen cesuur nodig

▶ Breedthema “Wiskundige problemen oplossen”

- geen inhoudelijke wijzigingen

▶ Nood aan nieuwe cesuren B-stroom voor denktank:

- Wel voor: “Getallenleer” en “Omtrek, oppervlakte en inhoud” niet voor andere thema’s

Formularium B-stroom -> Nieuwe versie

- Verwachting herwerkte eindtermen zonder gegeven formules:

- omtrek driehoek en vierhoek berekenen
- oppervlakte rechthoek

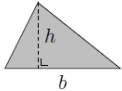

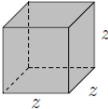
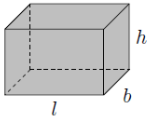
- 2 versies formularium:

- Formules in lettervorm
- Woordformules

- Voorgelegd aan denktank en aangepast

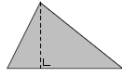

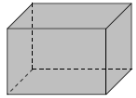
v1

Formularium voor leerlingen van de B-stroom geldig vanaf 2026

	omtrek	oppervlakte
		$(b \times h) : 2$
	$2 \times \pi \times r$	$\pi \times r \times r$
	volume	
		$z \times z \times z$
		$l \times b \times h$

v2

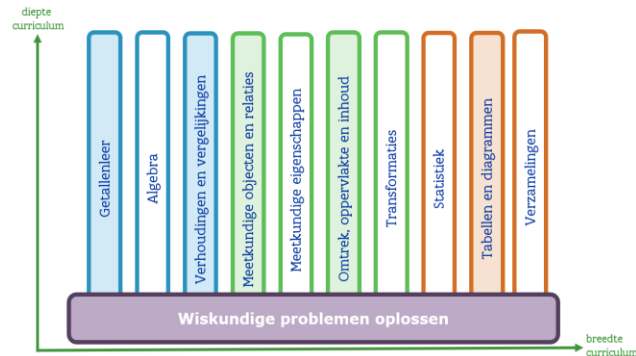
Formularium voor leerlingen van de B-stroom geldig vanaf 2026

	omtrek	oppervlakte
		$(\text{basis} \times \text{hoogte}) : 2$
	$2 \times \pi \times \text{straal}$	$\pi \times \text{straal} \times \text{straal}$
	volume	
		zijde \times zijde \times zijde
		lengte \times breedte \times hoogte

Selectie eindtermen voor Vlaamse toets wiskunde SO2

A-stroom

- 4 ET BG
- 24 inhoudelijke ET A-stroom
 - Waaronder 3 generieke die in samenhang met andere ET moeten gezien worden
- 2 ET leercompetenties
 - 13.03 vaktaal
 - 13.04 doelgericht info zoeken en verwerken

	Getallenleer	Algebra	Verhoudingen en vergelijkingen	Meetkundige objecten en relaties	Meetkundige eigenschappen	Omtrek, oppervlakte en inhoud	Transformaties	Statistiek	Tabellen en diagrammen	Verzamelingen	WPO
BG	BG.06.01 BG.06.02		BG.06.01			BG.06.04			BG.06.03		
ET A-stroom	I.A.06.01 I.A.06.02 I.A.06.03 I.A.06.41 I.A.06.21 I.A.06.22 I.A.06.23 I.13.03	I.A.06.12 I.A.06.13 I.A.06.16 I.A.06.11 I.A.06.21 I.A.06.22 I.A.06.23 I.A.06.23 I.13.03	I.A.06.15 I.A.06.17 I.A.06.11 I.A.06.21 I.A.06.22 I.A.06.23 I.13.03	I.A.06.05 I.A.06.09 I.A.06.14 I.A.06.21 I.A.06.22 I.A.06.23 I.13.03	I.A.06.04 I.A.06.06 I.A.06.21 I.A.06.22 I.A.06.23 I.13.03	I.A.06.08 I.A.06.10 I.A.06.11 I.A.06.21 I.A.06.22 I.A.06.23 I.13.03	I.A.06.07 I.A.06.21 I.A.06.22 I.A.06.23 I.13.03	I.A.06.18 I.13.04 I.A.06.21 I.A.06.22 I.A.06.23 I.13.03	I.13.04 I.A.06.21 I.A.06.22 I.A.06.23 I.13.03	I.A.06.20 I.A.06.21 I.A.06.22 I.A.06.23 I.13.03	I.A.06.19 I.A.06.21 I.A.06.11 I.A.06.22 I.A.06.23

Inhoudelijke wijzigingen ET A-stroom (1)

▶ Aan elk dieptethema gekoppeld:

→ ETn met generiek karakter

- X Oplossen van vraagstukken
- X Gebruik van ICT voor berekeningen en grafische voorstellingen
- X Beschrijven van fenomenen

▶ Sommige ETn moeten minimaal met context gerealiseerd worden – daarnaast ET beschrijven van fenomenen → contexten kwamen al in alle thema's aan bod in toetsvragen A-stroom

▶ Dieptethema “Algebra” – geen inhoudelijke wijzigingen

▶ Dieptethema “Getallenleer”

→ Begrippen zoals “som, verschil...” niet meer expliciet opgenomen → zit vervat in vaktaal

→ Geen expliciete vermelding van benaderingstechnieken, valt onder de verwijzing naar schatting van grootteorde en afronding

→ Geen expliciete vermelding van verband tussen optellen en aftrekken en tussen vermenigvuldigen en delen → valt onder eigenschappen van bewerkingen

→ ≠ expliciet opgenomen → wordt verder bevraagd in toetsvragen

▶ Dieptethema “Meetkundige eigenschappen”

→ Expliciete toevoeging: “hoeken bij 2 evenwijdige rechten en een snijlijn” → nieuwe toetsvragen worden toegevoegd

Inhoudelijke wijzigingen ET A-stroom (2)

▶ Dieptethema “Meetkundige objecten en relaties”

- Handelingswerkwoord “construeren” vervangt procedurele kennis: “grafisch voorstellen met geodriehoek, passer en liniaal” → constructievragen blijven onderdeel van de Vlaamse toets
- Onderscheid tussen ruimtefiguren en vlakke figuren niet meer expliciet benoemd → onderliggend aspect blijft onderdeel van de Vlaamse toets wiskunde

▶ Dieptethema “Omtrek, oppervlakte en inhoud”

- Expliciete toevoeging: “berekenen van de oppervlakte van een cilinder” → nieuwe toetsvragen worden toegevoegd

▶ Dieptethema “Statistiek”

- Niet langer vermeld: “20 à 25 zelf verzamelde gegevens” → was geen onderdeel van de Vlaamse toets
- Expliciete vermelding van elementen begrepen onder voeren van statistisch onderzoek en link met ET 13.04 over info doelgericht zoeken en kritisch en systematisch verwerken → kwamen al aan bod in toetsvragen A-stroom en worden verder ontwikkeld
- Dotplot is niet langer opgenomen in de herwerkte eindterm → geen vragen in de Vlaamse toets

▶ Dieptethema “Tabellen en diagrammen”

- Inhoud is opgenomen binnen ET “Statistiek”
- Bevat geen aparte vakinhoudelijke ET meer – dus ook geen cesuur nodig

Inhoudelijke wijzigingen ET A-stroom (3)

▶ Dieptethema “Transformaties”

→ Terminologie gewijzigd “translatie” i.p.v. “verschuiving” → “translatie” in de toetsvragen met “verschuiving” als woordverklaring

▶ Dieptethema “Verzamelingen”

→ Venndiagram toegevoegd als onderliggend (kennis)element → al deel van de toetsvragen

▶ Dieptethema “Verhoudingen en vergelijkingen”

→ Formules “ $y/x=c$ en $x.y=c$ met c de evenredigheidsfactor” expliciet opgenomen als onderliggende (kennis)elementen → toetsvragen worden verder ontwikkeld

→ “schaal als verhouding” niet meer expliciet opgenomen → in de Vlaamse toets wiskunde als context waarbinnen verhoudingen gebruikt worden

▶ Breedtethema “Wiskundige problemen oplossen”

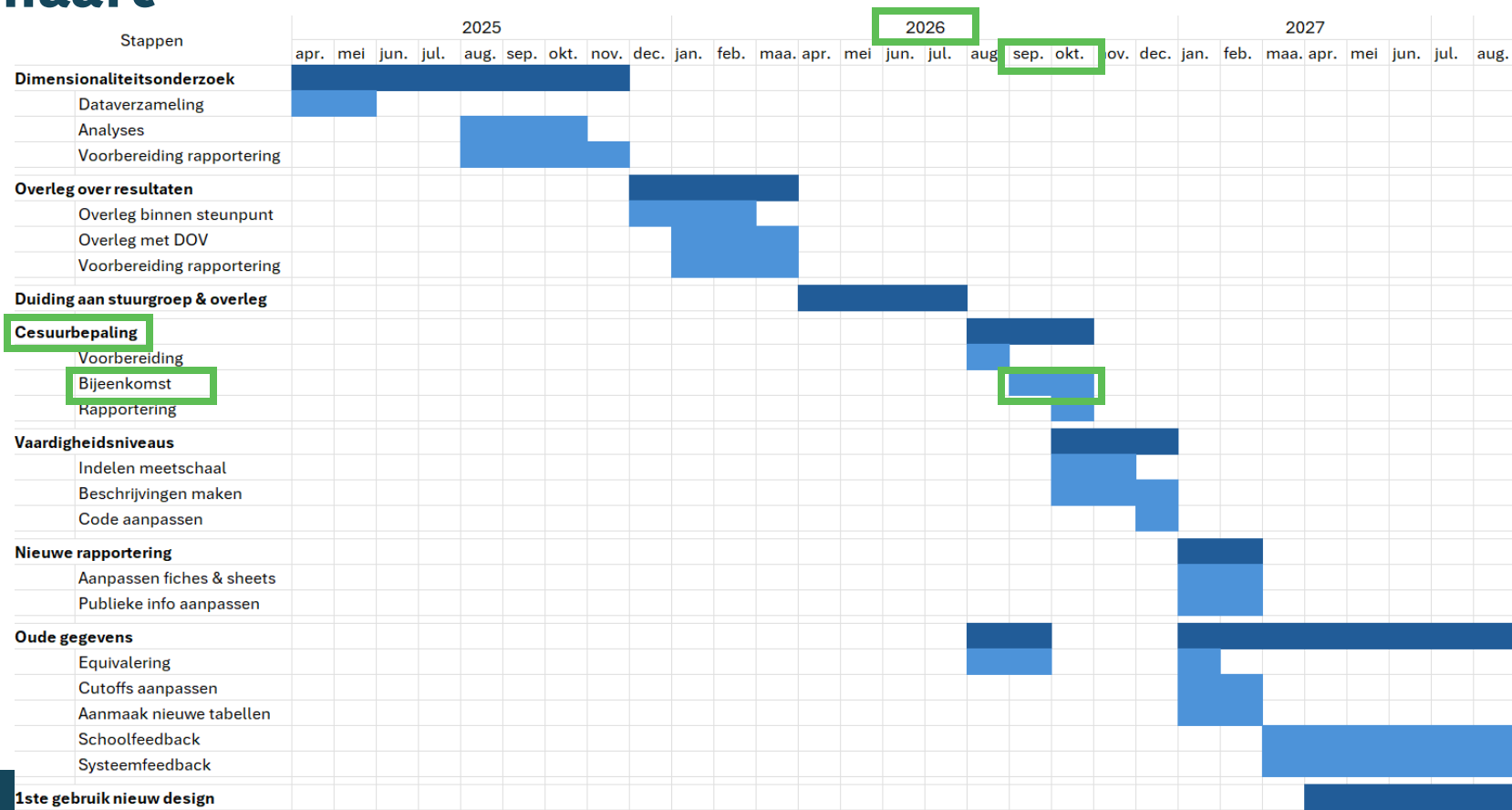
→ geen inhoudelijke wijzigingen

▶ Nood aan nieuwe cesuren A-stroom voor denktank:

→ Wel voor: “Meetkundige eigenschappen” en “Omtrek, oppervlakte en inhoud” niet voor andere thema’s

→ Daarnaast al afgesproken met stuurgroep: “Wiskundige problemen oplossen”

Tijdslijn i.c.m. traject afgesproken Stuurgroep dd 28 maart

Tijdslijn

▶ Afname 2026

- Inhoud toetsvragen conform herwerkte ET
- Cesuren nog wel gebaseerd op oude ET
 - × Worden opnieuw gelegd najaar 2026
 - × Gegevens worden begin 2027 aangepast
 - × Equivalering oude gegevens
- Sommige cesuren bestaan niet meer:
 - × Basisgeletterdheid “Meetkundige objecten en relaties”
 - × B-stroom “Tabellen en diagrammen”
 - × A-stroom “Tabellen en diagrammen”